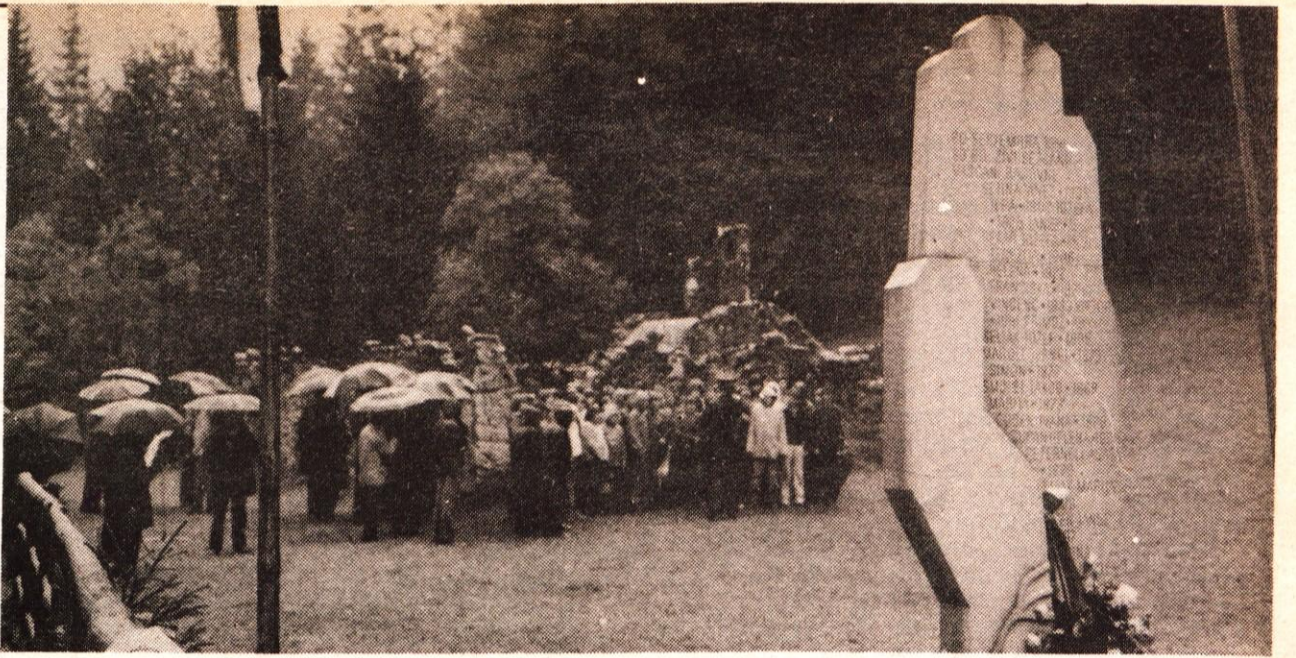

V SPOMIN POŽGANI RADOVNI –
V soboto, 22. septembra, so se v Srednji
Radovni zbrali krajanji, borci in
mladina ter s kulturnim programom,
v katerem so sodelovali recitatorji in
pevci osnovne šole iz Gorij ter
Gorjanska godba na pihala, počastili
35-letnico požiga vasi. 20. septembra
leta 1944 so Nemci do tal požgali vsa
gospodarska poslopja, vse hiše,
24 domačinov pa so vrgli med plamene.
Spominsko svečanost v Radovni so
pripravile gorjanske družbenopolitične
organizacije. – Foto: F. Perdan.

Leto XXXII. Številka 76

GLAS

Kranj, torek, 25. 9. 1979
 Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
 od januarja 1958 kot poltednik, od januarja
 1960 trikrat tedensko, od januarja
 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
 od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sodelovanje Alplesa in Jelovice

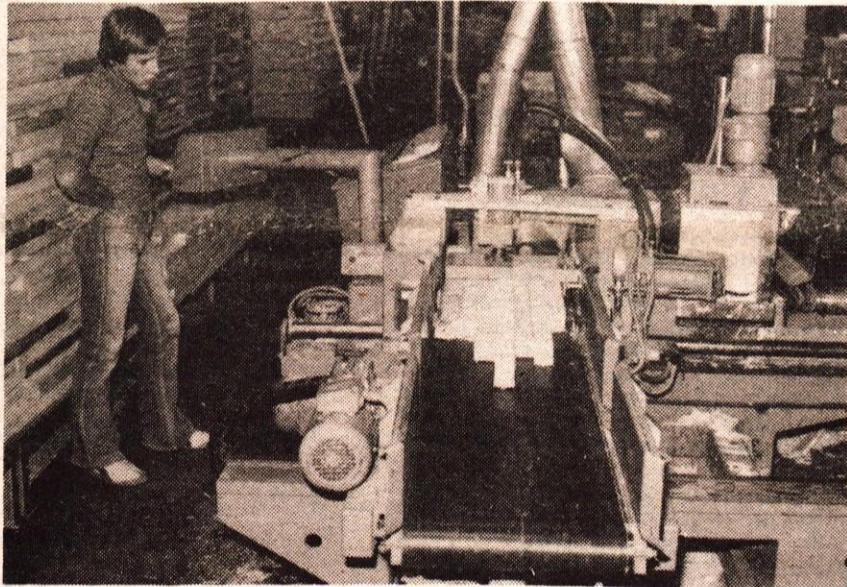
Alples in Jelovica sta podpisal dogovor o sode-
lovanju v prihodnjem srednjeročnem obdobju –
Alples bo izdeloval za Jelovico določene profile
in gibljive naoknice – Dogovor je prvi konkreten
primer delitve dela v okviru sestavljene organiza-
cije GLG

Ob tem velja omeniti, da je program gibljivih naoknic nov program tudi za Jelovico in hkrati dopolnjuje sedanje programe, saj so naoknice izdelane po merah jelovških oken. Vrednost skupne proizvodnje naj bi znašala 45 milijonov dinarjev letno.
 L. Bogataj

Sestavljena organizacija GLG združuje gorenjske lesarje in gozdarje z namenom, da usklajeno s proizvodnimi programi delijo surovino, ki raste doma na Gorenjskem. Prav na porabi lesa in njegovi delitvi se pogosto lomijo kopja med članicami GLG. Zato je dogovor, ki sta pred nekaj dnevi podpisala Alples in Jelovica o sodelovanju v prihodnjem srednjeročnem obdobju toliko pomena, saj pomeni prvi konkreten primer delitve dela.

V Alplesovi temeljni organizaciji Masivne predelave, kjer predelujejo listavcev in iglavcev, so že lani začeli sodelovati z Jelovico pri izdelavi polizdelkov za okna. Sedaj pa so sodelovanje uredili z dogovorom, ki omogoča samoupravnemu sporazumu o sodelovanju v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Alples bo za Jelovico izdelal mesečno 25.000 metrov okenskih profilov, izdelovali pa bodo tudi celoten program gibljivih polken. Dogovorili pa so tudi za sodelovanje pri montaži oken, inženiringu in skupnemu trgu.

Za sodelovanje so se odločili zato, da bi porabili čimmanj lesa, oziroma, da bi čimbolje izkoristili vsak centimeter iz najbolj kvalitetnega lesa. Iglavcev in iglavcev izdelujejo kakovostno pohištvo, najslabše dele namenijo z zahtevnim tehnološkim postopkom in določenimi materiali in ga porabijo za izdelavo lesenih oblog, letev in »karnis«, (zaoknice) iz lesa srednje kakovosti, ki bodo izdelovali okenske dele in naoknice za Jelovico.

Priprava elementov za Jelovico v Alplesovem TOZD Masivne predelave. – Foto: F. Perdan

Namizni tenis

V četrtek veliki dvoboj

KRANJ – V letošnji evropski namiznoteniški super ligi sodeluje osem držav: Švedska, CSSR, Madžarska, Francija, ZRN, Poljska, Velika Britanija in Jugoslavija, ki po sistemu igre vsak z vsakim enokrožno odigrajo tri tekme doma in štiri na tujem. Jugoslovanska reprezentanca sodeluje v super ligi že peto leto. Prvič je zmagala, kasneje pa se je vedno borila za obstanek. Letos bo skušala dobiti čim več, saj so v teku zgodnje priprave na svetovno prvenstvo 1981. leta v Novem Sadu.

Prvi od treh dvobojev, ki bodo v letošnji super ligi v Jugoslaviji, bo v četrtek, 27. septembra, ob 17. uri v hali Gorenjskega sejma v Kranju, ko se bosta pomerili reprezentanci Švedske in Jugoslavije. Tu bomo videli štiri igre moških posamezno, po eno igro žensk posamezno ter moških in mešanih dvojic.

Našo ekipo bodo sestavljali Šurbek, Stipančič in Kalinič ter dekleti Palatinuševa in Cvetkovičeva, s Švedske pa bodo prišli: Bengtsson, ki je bil 1971. svetovni prvak v Nagoyi, Thor el, Karlson in Lindbladova. O zadnjih treh sicer ne vemo kaj dosti, kljub temu pa lahko pričakujemo, da bo naša reprezentanca, zmagovalka na sredozemskih igrah v Splitu, prvi dvoboj dobila.

Obe reprezentanci, pokroviteljstvo nad Švedsko je prevzel begunjski Elan, nad domačo pa kranjska Planika, bosta prišli v Kranj v sredo. V četrtek od 8. do 10. ure bo v hali Gorenjskega sejma trening jugoslovanskih in od 10. do 12. ure švedskih reprezentanc. Ob 12. uri bo igralce in vodje ekip sprejel predsednik skupščine občine Kranj, Stane Božič.

Najbolj napet trenutek pa bo seveda ob 17. uri, ko se bo začel veliki dvoboj. Organizatorji srečanja pričakujejo, da si ga bo ogledalo čim več Kranjčanov, saj je tako kvalitetna športna prireditev v mestu, kjer se namizni tenis ponovno postavlja na noge, redkost in priznanje obenem.

H. Jelovčan

Četrtek zjutraj je v Kranj prispela 50-članska delegacija sindikalnih delavcev in članov skupščine iz Rivolija, pobratenega s Kranjem. Ze prvi so si ogledali proizvodnjo v tovarni IBI. (dd) – Foto: F. Perdan

Zaključene priprave na akcijo NNNP

»Civilni« problemi v izjemnih okoliščinah

Povsod v KS in OZD tečejo zadnje priprave na zaključek akcije NNNP; analiza rezultatov pa bo pokazala pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno v prihodnje popraviti

Prav gotovo ne gre zanikati, da smo imeli doslej pri nas celo vrsto dokaj uspešnih preverjanj naše vojaške usposobljenosti, medtem ko pa praktičnega preverjanja, kako se lahko »civilni sektor« znajde v izjemnih okoliščinah elementarnih nesreč ali vojnih razmer doslej ni bilo. Iz vsakdanje prakse pa dobro vemo, da elementarne nesreče ne izbirajo ne kraja ne trenutka, na to nas opozarjajo tudi katastrofalni potresi zadnjih let. Zato mora biti misel o prilagajanju normalnih pogojev življenja na izredne pogoje prisotna v nas samih vsak trenutek. Koliko pa smo trenutno na to pripravljeni, bodo pokazale polletne izkušnje priprav na zaključno akcijo preverjanja sposobnosti civilistov predzadnjega in zadnjega septembra letos.

Preveč bi bilo morda od krajevnih skupnosti in tudi organizacij združenega dela že v sedanjem trenutku pričakovati neko briljantno pripravljenost na izredne razmere; najbrž se bodo povsod iz izkušenj 29. in 30. septembra veliko naučili, še več pa iz problemov, ki se bodo takrat pokazali. Že nekaj let poznamo izobraževanje nerazporejenega prebivalstva o ukrepanju za zavarovanje ljudi in premoženja v izjemnih razmerah. Prav gotovo to izobraževanje ni moglo zaobjeti vseh problemov, na katere v nekaterih KS in OZD prav sedaj mislijo in jih bodo deloma v akciji NNNP tudi poskusili reševati. Iz seznama akcij, ki so jih KS in OZD posredovale štabu za načrtovanje akcije NNNP, je sicer razvidno, a se večina sicer odloča za akcije civilne zaščite, le manjše število krajevnih skupnosti pa razmišlja o reševanju drobnih, a še tako življenjskih problemov, ki so v izrednih razmerah tako važni: kje dobiti vodo, če »potres« uniči vodovod; kje peči kruh za prebivalstvo, če transport iz pekarn ni mogoč. Že zdaj je jasno, da bomo morali obnoviti nekdanje vodnjake, jih celo z občinskimi odlokom zavarovati, ohraniti je treba peči na drva, zaustaviti propadanje starih mlinov, skrbeti za čistost naših potokov itd. Drug velik sklop vprašanj zadeva socialno problematiko: kako poskrbeti v izjemnih razmerah za varstvo otrok, katerih starši so na vojaških ali na civilnih dolžnostih, kam s starejšimi nepokretnimi občani itd. Skratka, možnosti za praktičen preskus reševanja problemov, ki se prav gotovo pojavljajo v izrednih razmerah, bo gotovo veliko. Reševati pa jih bo treba v tesni povezavi med krajevno skupnostjo in pa delovnimi organizacijami – tako zdaj ob akciji kot tudi v bodoče.

Se enkrat pa je treba poudariti, da bo v soboto in nedeljo življenje teklo povsem normalno, kar se tiče preskrbe z živili, gorivom itd., nobenih omejitev v gibanju ne bo ali česar koli drugega, kar bi motilo normalen tok življenja. Od vsake KS ali OZD ali v povezavi med obema pa je odvisno, za kakšno preverjanje sposobnosti preživetja in življenja v izrednih razmerah so se odločili: uspeh akcije pa bo tem večji, čim več krajanov bo v akcijo pritegnjenih in še večji, če bodo ideje o novih načinih reševanja civilnih problemov v izjemnih okoliščinah pomagali načrtovati in reševati tudi v bodoče. Da pa ne bo šlo v soboto in nedeljo brez vidnih in zvočnih »kulis« pa je tudi razumljivo in najbrž to tudi ne bo nikogar motilo.

L. M.

NASLOV:

5. STRAN:

Božo Šprajc
 o svojem
 prvencu

Spomenik na Kadinjači

V nedeljo dopoldne je predsednik Tito na Kadinjači pri Titovem Užicu odkril spomenik borcem delavskega bataljona, ki so pred 38 leti padli na tem kraju, ko so ščitili umik glavnine partizanskih sil in vrhovnega štaba. Slovesnosti so se udeležili najvišji državni in partijski voditelji, delegacije republik in pokrajin ter okrog sto tisoč ljudi iz Šumadije, Srbije in vse Jugoslavije.

Slavnostni govor je imel predsednik Tito. Dejal je, da so v Titovem Užicu leta 1941 pisali eno najsvetlejših obdobj našega narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije. Prisotnost borcev, mladine in ljudstva teh krajev na prizorišču velike bitke ob odkritju spomenika, je odraz dolžnega spoštovanja in naglobje zahvale tistim, ki so dali svoja življenja za svobodo, neodvisnost, bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti ter za pravico, da si sami in po lastni izbiri zgradimo svojo prihodnost.

Titove besede so bile tako kot že velikokrat poprej živo in pristno pričevanje o dnevi revolucije in graditvi nove socialistične Jugoslavije. Med udeleženci prireditve so zlasti močno odjeknile besede o gradnji naše socialistične družbe ter nevrščeni politiki Jugoslavije.

Za tovariša Tita in druge goste so nato izvedli umetniški program, v katerem je sodelovalo okrog 2500 nastopajočih. Poleg znanih umetnikov so sodelovala tudi številna kulturnometniška društva, pihalni orkestri, brigadirji, pripadniki JLA in pionirji iz vseh krajev naše države.

Knjižnica Edvarda Kardelja

Med slovesnostmi ob obletnici Uziške republike so v soboto na slovesni seji sveta ljudske knjižnice v Užicu to ustanovo poimenovali po velikanu našega delavskega in socialističnega gibanja Edvardu Kardelju, ki je v času obstoja Uziške republike urejal vojno izdajo uziške »Borbe« in bil kot član centralnega komiteja zadolžen za organizacijo oblasti. Slovesnosti se je udeležila tudi Pepca Kardelj.

Zagrebski velesejem končan

V nedeljo so zaprli zagrebski velesejem, ki je letos že petdeseti odprl vrata domačim in tujim proizvajalcem. Letos so se na tej veliki sejamski manifestaciji srečali razstavjalci iz 59 držav. Na 300.000 kvadratnih metrih je razstavljalo 5.000 gostov in več kot 1500 organizacij združenega dela iz vseh republik in pokrajin, ki so na velesejmu prikazale najnovije dosežke v vseh gospodarskih panogah.

Posebno pozornost obiskovalcev velesejma so pritegnili izdelki držav v razvoju. Med razstavljavci se je prvič pojavila Evropska gospodarska skupnost, posebna razstava pa je bila posvečena tridesetletnici SEV.

Pouk v materinščini

Za 42.000 mladih Jugoslovčanov, katerih starši so začasno zaposleni v tujini, se je z novim šolskim letom začel pouk v materinem jeziku. V okviru dopolnilnega pouka se v svojem jeziku letos šola več učencev kot lani. Povečalo se je tudi število predavateljev — iz Jugoslavije jih je odšlo poučevati otroke zdomcev še 120. Iz vseh republik in pokrajin pa so letos poslali tudi veliko učbenikov in drugih pripomočkov.

Cerklje, Kranj — Od četrta, 20. septembra, do konca meseca poteka v združenem domu v Cerkljah in v delavskem domu v Kranju nabor za generacijo mladincev, rojenih 1961. leta, pa tudi za vse tiste, ki morajo zaradi zdravstvenih razlogov ponovno pred naborno komisijo. Po besedah njenega predsednika je letošnja generacija mladincev iz kranjske občine zdrava in sposobna, da že spomladi odide na domovinsko dolžnost. Pri razurščanju nabornikov v rodove jugoslovanske ljudske armade je komisija upoštevala želje posameznikov, njihovo izobrazbo in zdravstveno stanje. Mladi so pokazali največ zanimanja za planinsko enoto, za tehnično službo ter za voznike in veziste.

Letošnji nabori so skrbno pripravljani. Že prejšnjo soboto so se naborniki zbrali na tehničnem zboru v kasarni Staneta Žagarja v Kranju, kjer so se spoznali z orožjem in vojaškimi spretnostmi. Pred samim naborem so jim zavrtili filme o življenju in delu naših čuvarjev, k prazničnemu vzdušju pa so prispevali tudi okrašeni prostori, obiski predstavnikov krajevnih skupnosti in občinske konference ZSMS Kranj.

Na sliki fantje pred naborno komisijo v Cerkljah. (cz) — Foto: F. Perdan

Akcija »Nič nas ne sme presenetiti!«

Tržičani so pripravljani

Tržič — V tržički občini, podobno kot v vseh slovenskih, te dni tečejo sklepe priprave na akcijo Nič nas ne sme presenetiti. Njen glavni namen je usposobiti vse naše ljudi, da bi znali v izrednih razmerah kot so naravne in druge nesreče ali celo v primeru vojne uspešno reševati svoja in druga življenja, svojo in skupno lastnino.

Katere akcije predvidevajo v tržički občini, katere izredne razmere bodo nastopile? Poglejmo najprej po krajevnih skupnostih. Za soboto v Tržiču načrtujejo skupno vajo z delavci Peka, temeljne organizacije Poliuretana, v kateri bodo morali največ sposobnosti pokazati člani civilne zaštite in gasilci. V Bistrici bo prav tako skupna vaja, in sicer s Pekom, Zlitom, Metalko, vključujeta pa se tudi osnovna šola heroja Bračiča in vzgojnovarstveni zavod. V Lomu in Podlublju načrtujejo globinsko zavarovanje, v Jelendolu razen tega še radiobiološkokemično zaščito, na Ravnah pa predvidevajo, da bo zemeljski plaz zaprl strugo in bo treba ljudi izseljevati. V Seničnem bodo imeli vajo in zaklanjanje, v Lešah bodo preverjali zveze, v Križah bodo poskusili, kako se je treba ravnati v primeru napada, v Kovorju bo že s petka na soboto zateknitev, splošna mobilizacija in reševalna vaja iz požarov, na Pristavi pa načrtujejo zavarovanje objektov, preprečevanje delovanja diverzantskih skupin in v soboto zvečer zateknitev.

Delovne organizacije se v glavnem vključujejo v vaje v krajevnih skupnostih, nekatere pa še znotraj tovarniških prostorov načrtujejo varovanje skupnega premoženja v primeru zračnih napadov, požarov in podobno.

Informiranje je steklo

Tržič — Dejavnost članov centra za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Tržič je v zadnjem času močno napredovala. Sodelovali so na mladinskih delovnih akcijah in pohodih, kjer so izdali več biltenov, pred izidom pa je tudi nova številka glasila občinske konference Tangenta, ki jo je pripravil novi uredniški odbor.

Tangentna razen aktualnih sestavkov vsebuje še krajši opis zgodovine Skoja, potopise, literarne in humorne prispevke in drugo. Žal pa se je ponovno pokazalo, da je premalo sestavkov prav iz osnovnih sredin mladih. Zato bo prvenstvena naloga članov centra, da se povežejo s poverjeniki za informiranje v osnovnih organizacijah in da k delu pritegnejo tudi šolsko mladino, saj bo le tako Tangenta glasilo vseh mladih v tržički občini. J. Kopic

Ceste pa čakajo

Tržič — Obnovi oziroma izboljšanju cest v tržički občini posvečajo precej pozornosti. Tako so letos razen dokončanja ceste upadnice imeli v načrtu tudi razširitev in asfaltiranje nekaj krajših odsekov v krajevnih skupnostih. Gre za cesto Slap—Čadovlje, dolgo dober kilometer, skupaj s križiščem v Slapu, za cesto po stari železniški progi od Zlita do Pristave, za nekaj sto metrov dolg odcep ceste proti klavnici in za priključek ceste na Zgornje Veterno.

Pogodbe s Cestnim podjetjem iz Kranja, ki je prevzelo prvi dve cesti in križišče, so že nekaj časa sklenjene. A zdi se, kot da dogovorjeni roki Cestnemu podjetju niso mar. Res je, da ima kot edini »asfalter« na Gorenjskem dela čez glavo, vendar si takih »obrtinskih« laži ne bi smelo privoščiti. Posredno je krivo tudi za to, da čakata druga dva odcepa ceste, ki jih je sicer prevzelo Komunalno podjetje Tržič. Lastnega asfalta nima in ga je zato prisiljeno kupiti v Kranju. In seveda, kot se v tem primeru dogaja, čakati nanj v vrsti. H. J.

RADOVLJICA

Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica je v deljku, 17. septembra, sklicalo občinsko kandidacijsko konferenco, ki jo je udeležilo 20 delegatov iz krajevnih organizacij, 45 delegatov temeljnih organizacij in 20 delegatov iz občinskih družbenopolitičnih organizacij. Kandidacijska opravila so se začela avgusta, v sredinah pa so soglasno sprejeli predlog, da za novega predsednika izvršnega sveta občinske skupščine kandidira Stanko Slivnik, rani ekonomist z Bleda.

Koordinacijski odbor za izvedbo akcije Nič nas ne sme presenetiti pri predsedstvu občinske konference SZDL Radovljica je 19. septembra organiziral v Bohinju delovno posvetovanje za najbolj odvisne družbenopolitične delavce iz vseh krajevnih skupnosti. Pogovori o nalogah vseh družbenopolitičnih organizacij in skupnosti za izvedbo del akcije Nič nas ne sme presenetiti, ki jo pripravljajo za 29. in 30. september. Vse krajevne skupnosti so v teh dneh že pripravile tudi programe, na posvetovanju pa so jih uskladili z občinskim.

ŠK. LOKA

Jutri, 26. septembra, ob 12. uri bo seja občinskega sveta sindikatov Škofja Loka. Na dnevnem redu bo ocena akcije Nič nas ne sme presenetiti in krepitvi kolektivnega dela ter odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije ter obravnava samoupravnega sporazuma o oblikovanju postopnem prehodu na ekonomske stanarine in občini Škofja Loka.

Ob 13. uri, prav tako jutri, se bo sestal družbenopolitični občinske skupščine, ob 16. uri pa bo skupno zasedanje združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine drugim bodo obravnavali analizo urešničevanja družbenega občin Škofja Loka v letih 1976, 1977, 1978, prognozo o urešničevanju letošnjega plana in izhodišča resolucije za prihodnje leto.

TRŽIČ

Danes ob 8. uri bo v Tržiču posvetovanje o planiranju. Udeleženi ga bodo poslovodni delavci iz temeljnih organizacij, predsedniki krajevnih skupnosti ter predsedniki odborov za planiranje v temeljnih organizacijah, krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih. Osrednja tema posveta bo usklajevanje planov med vsemi nosilci planiranja.

TK Gorenjski tisk n.sol.o.

TOZD TISK
Moše Pijade 1
Kranj

vabi k sodelovanju

I. VEČ DELAVCEV S POKLICEM KOVINSKE ALI ELEKTRO STROKE za priučitev tiskanja v tečaju za pridobitev interne kvalifikacije.

Pogoj: poklicna šola kovinske ali elektro stroke. Po pridobitvi ustrezne interne kvalifikacije obvezno 2-mesečno poskusno delo. Delo se združuje za nedoločen čas in dvoizmensko.

II. 1 DELAVKO ZA OPASOVANJE TISKOVIN

Pogoj: osnovna šola, enomesečno poskusno delo. Delo se združuje za nedoločen čas in je dvoizmensko.

III. 1 DELAVKO ZA OPASOVANJE TISKOVIN (za določen čas)

Pogoj: osnovna šola, enomesečno poskusno delo, delo se združuje za določen delovni čas (nadomeščanje delavca v času porodniškega dopusta)

IV. 1 DELAVEC ZA NOČNO VZDRŽEVANJE IN ČIŠČENJE STROJEV — nočno delo

Pogoj: osnovna šola, zaradi stalnega nočnega dela je primerno samo za moške. Za opravljanje dela je določeno enomesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk, Kranj.

Spominska plošča Andreju Prešernu

Podhom — Krajevna organizacija ZZB NOV Zasip-Podhom si že nekaj let prizadeva, da bi se dostojno oddolžila svojim rojakom, ki so aktivno sodelovali v naprednem delavskem gibanju pred vojno,

v borbenih enotah med vojno svoje napredne misli, dejanja morali žrtvovati življenja.

Ze ob 5. avgustu, ob krajevnem prazniku, so odkrili spominsko ploščo predvojnemu revolucionarju in aktivistu ter se spominjajo mladih, ki so sodelovali v skupnosti in drugih akcijah.

V petek, 21. septembra, so oddolžili spominu Andreja Prešerna, predvojnega revolucionarja, Podhoma. Andrej Prešeren eden izmed najbolj naprednih revolucionarjev tega območja, ki pred vojno širil napredne ideje skupaj s Stanko Žagarjem, bil je pobudnik ustanovitve DPD Svobode in prvi tajnik. Bil je arjetiran in nenehno preganjan, še posebej začetku druge svetovne vojne, prepričan, da je možna zmaga nad fašizmom v organiziranem odporu, je šel med partizane na Poljane, kasneje priključil gorjanski skupini kljuki. Leta 1941 je padel. Andreju Prešernu so na hribu, kjer je živel, ob krajši slovesnosti spominsko ploščo.

V Železarni sprejeli statut

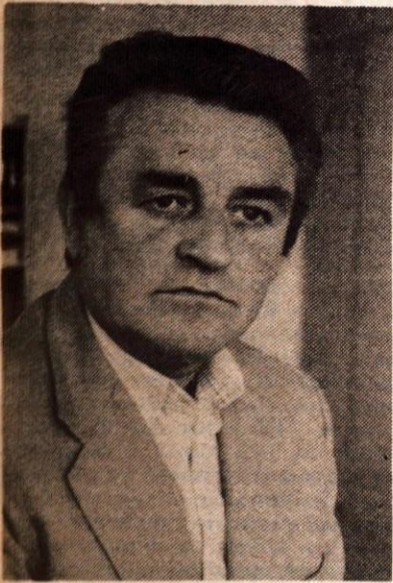
Jesenice — V jeseniški železarni so se v soboto, 15. septembra, na referendumu odločili o statutu delovne organizacije železarne Jesenice. O osnutku je v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih že od marca potekala obširna javna razprava.

Udeležba na sobotnem referendumu je bila 81 odstotna, za statut pa je glasovalo 70 odstotkov. Najboljša udeležba je bila v livarni, v energetiki in v jeklarni. V vseh temeljnih organizacijah in v delovnih skupnostih je v povprečju glasovalo za sprejem več kot 60 odstotkov delavcev, sprejeli pa ga niso edinole v Kovinoservisu. J. Rabič

Jaka Gartner:

V krajevnih skupnostih načrtovati celoten razvoj

Počitnice so mimo in povsod smo že krepko zakorakali v nove delovne naloge. Tudi v družbenopolitičnih skupnostih, organizacijah in temeljnih organizacijah je povsod živahna dejavnost, saj je v jesenskem obdobju treba opraviti vrsto že dogovorjenih akcij in nalog in sproti reševati vprašanja, ki tarejo delovne ljudi in občane. O problemih, ter akcijah in nalogah, ki so najbolj aktualne v škofjeloški občini, smo se pogovarjali s predsednikom občinske konference SZDL, Jakom Gartnerjem.

»V tem trenutku nas najbolj zaposlujejo priprave na akcijo »Nič nas ne sme presenetiti.« Dogovorili smo se, da mora postati pripravljeno.

nost na izredne razmere trajna, privrženost pa bomo, kot povsod v Sloveniji, preverili v soboto in nedeljo. V teh dveh dneh se bo tudi pokazalo, kaj moramo na tem področju še narediti.«

»Jesen je obdobje najbolj intenzivne priprave planskih dokumentov. Kako potekajo priprave v Škofji Loki?«

»Nekoliko zaostajamo za sprejetimi roki, vendar to ni najhujši problem. Slabše je, ker ugotavljamo, da je kakovost dokumentov ponekod slaba. V pretežni meri je imamo pri vseh nosilcih planiranja izdelane analize sedanjega srednjeročnega obdobja, slabše pa so obdelane možnosti nadaljnega razvoja. Predvsem se te pomanjkljivosti kažejo v krajevnih skupnostih, kjer se mora planirati celoten razvoj, vključno z razvojem gospodarstva in družbenih dejavnosti. Krajevnih skupnosti morajo postati samoupravne celice v katerih se združujejo interesi občanov in delavcev.

Drug problem, ki se kaže v krajevnih skupnostih, je organiziranost.

Z zadnjimi volitvami smo že dosegli formalno povezanost vseh družbenopolitičnih organizacij v okviru SZDL, v praksi pa to še ni zaživel tako, kot želimo. Predvsem vidimo, da se sindikat premalo vključuje v delo krajevnih skupnostih, kar se v tem trenutku najbolj odraža pri pripravi planov za prihodnje srednjeročno obdobje.«

»Tudi delegatski sistem ne zaživi tako, kot bi bilo treba. Kako je v vaši občini?«

»Ugotavljamo, da skupščine samoupravnih interesnih skupnosti niso zaživele kot mesto dogovaranja med uporabniki in izvajalci, zato imajo pogosto težave zaradi nesklepnosti in tudi vsebina razprav kaže, da uporabniki vse premalo sodelujejo pri odločanju. To pa kaže, da bo potrebno še enkrat temeljito razčistiti vlogo vsakega posameznega zbora. V samoupravnih skupnostih namreč že opažamo, da postajajo izvajalci s svojimi strokovnimi službami vse močnejši in se ukvarjajo preveč s problemi lastne organiziranosti in premalo s problemi področja, za katerega so zadolženi.«

»Preskrba na Gorenjskem in tudi v škofjeloški občini zaostaja za družbenim razvojem. Pri reševanju teh vprašanj pogrešamo glas potrošnikov. Kako je pri vas s potrošniškimi sveti?«

»V naši občini je od predvidenih 19 že začelo delati 14 potrošniških svetov. Do konca leta pa bomo oblikovali konferenco svetov potrošnikov, ki se bo ukvarjala s problematiko preskrbe v občini. Ker pa se pogosto dogaja, da potrošniški sveti ne vedo prav dobro, kakšna je njihova vloga, pripravljamo seminar za usposabljanje članov svetov.«

»Kaj pa družbeni sveti?«

»Prav sedaj pripravljamo ustanovitve družbenega sveta za vprašanja prostora in varstva okolja. Na tem področju se nam je nabralo veliko nerešenih vprašanj, ki jih le s težavo rešujemo, neresena pa zavirajo napredek. Primanjkuje nam ravninskega prostora, hribovska področja pa se nam praznijo. Da bi ta vprašanja začeli reševati, bo potrebno veliko resnega strokovnega dela in odgovornosti družbenega sveta.

»Manjka tudi šolskega prostora, saj so na nekaterih šolah že tri izmene?«

»Pomanjkanje šolskega prostora in razvoj telefonije sta resnično problema, s katerima se bo treba takoj spoprijeti. Proučiti moramo možnost skupnega občinskega samoprispevka, s katerim bi zbirali denar za gradnjo nove šole v Škofji Loki, za obnovo podeželskih šol in pa za izgradnjo telefonske mreže. Tako bi lahko v prihodnjem srednjeročnem obdobju uresničili načrt – v vsako vas telefon. To pa bomo uspeli le, če bomo zagotovili enake pogoje za napeljavo v vseh krajih občine.«

L. Bogataj

Racionalnost v planiranju

Tržič – V ponedeljek in torek so se končali razgovori članov predsedstva občinske konference SZDL in članov koordinacijskega odbora za družbeno planiranje pri skupščini občine Tržič s člani izvršnih odborov krajevnih konferenc SZDL, vodji delegacij, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in člani odborov za družbeno planiranje v krajevnih skupnostih. Beseda je tekla o delovanju odbora za družbeno planiranje, o iskanju možnosti za racionalnejše planiranje, o razvoju družbenih dejavnosti v krajevnih skupnostih, o delovanju delegatskega sistema in organov krajevnih konferenc SZDL ter o informiranju krajanov.

Zadnja taka razgovora sta bila na Ravnah in v Tržiču. Na Ravnah, podobno kot v nekaterih in drugih krajevnih skupnostih, namreč ugotavljajo, da so po rokovniku s pripravami nekoliko v zaostanku, vendar bodo izgubljeni čas nadoknadili z intenzivnejšim delom na tem področju. To ne bo težko, saj jim ostaja precej neuresničenih nalog iz tega

srednjeročnega obdobja in zato ne bodo planirali bistvenih novih naložb. So pa seveda nekatera področja, ki jih bodo morali v naslednjem petletnem obdobju zajeti. Ob rešitvi problematike cestišč v krajevni skupnosti nameravajo več pozornosti posvetiti še gradnji in obnovi stanovanjskih zgradb, zlati tistih, ki so dotrajane in potrebujejo celovito obnovo ali celo rušenje. S tem bi zagotovili večini krajanov boljše življenjske pogoje. Tudi s preskrbo prebivalstva s prehranbenimi izdelki na Ravnah niso zadovoljni. Prodajalna mesa na primer kljub obnovi že dobra tri leta ni odprta. Tako bo ena prvenstvenih nalog krajanov tudi oblikovanje potrošniškega sveta.

Zadovoljni niso niti z delovanjem delegatskega sistema. Ugotavljajo enake pomanjkljivosti kot v drugih krajevnih skupnostih. Bolje pa je z informiranjem, čeprav mislijo, naj bi se o delu družbenopolitičnih organizacij in svetov krajevnih skupnosti več slišalo in pisalo, poročila pa naj bi bila bolj poglobljena in razumljiva delovnemu človeku. J. Kepić

Skupaj do pitne vode

Tržiška in kranjska SKIS bosta v treh letih zgradili vodovod od zajetja Črni gozd do Žiganje vasi

Tržič – Tržiška občina, posredno z njo pa tudi del kranjske, je s sedanjim zajetjem pitne vode preskrbljena le še za nekaj let. Zato so v Tržiču že pred časom začeli razmišljati, od kod bi pridobivali nove količine pitne vode, kateri vir bi je dal največ in najbolj čisto. Meritve so pokazale, da bi bilo najprimerneje zgraditi zajetje v Črnem gozdu, iz katerega bi lahko črpali 160 litrov pitne vode v sekundi.

Z gradnjo so nameravali začeti že letos, vendar so naleteli na nekaj težav. Bombažna predilnica in tlačnica Tržič, ki ima štiri majhne lastne elektrarne, bi bila zaradi novega zajetja precej prikrajšana. Prav tako še ni bil dosežen sporazum s samoupravno komunalno skupnostjo občine Kranj, ki naj bi gradnjo sofinancirala, hkrati pa so v Tržiču napravili še nekaj raziskav drugih možnih virov. Ugotovili so, da so vse variante v primerjavi s Črnim gozdom dosti dražje, razen tega pa so izvidi bakterioloških raziskav vode pokazali, da izviri Tržiške Bistrice niso primerji.

Samoupravni sporazum o združenju denarja za gradnjo skupin-

skega vodovoda Črni gozd med obema komunalnima skupnostima je zdaj tik pred podpisom. Predračunska vrednost celotne naložbe po idejnem projektu znaša 63,3 milijona dinarjev. Skupnosti bosta zbrali vsaka polovico potrebne vsote. V Tržiču nameravajo dobiti denar od organizacij združenega dela, ki so že ali pa še bodo gradile svoje poslovne prostore na industrijski coni, in od drugih uporabnikov vode. Seveda bo potrebnih tudi nekaj bančnih kreditov.

Tržiška komunalna skupnost, ki je nosilka investicije, bo zgradila vodovod, od zajetja Črni gozd do Žiganje vasi, torej ne samo do industrijske cone, v letih od 1980 do 1982. Vodo si bosta obe občini delili na pol, enako pa tudi kasnejše stroške vzdrževanja vodovoda.

Rešeno je že tudi energetsko vprašanje Bombažne predilnice in tlačnice, ki bo z zajetjem vode v Črnem gozdu prikrajšana za 960.000 dinarjev na leto, saj bo zmogljivost treh elektrarn za približno polovico manjša. Izgubo bosta delovni organizaciji nadomestili obe skupnosti. H. Jelovčan

Vrtec Deteljica do roka?

Tržič – V torek so se sestali člani odbora za dograditev vrta Deteljica v Bistrici, ki ga sestavljajo predstavniki skupnosti otroškega varstva, vzgojnovarstvenega zavoda, samoupravne stanovanjske skupnosti ter izvajalca del, Gradbinca.

Beseda je tekla o gradnji prizidka ter zunanji ureditvi vrta. Kot kaže, dela ne bodo končana do predvidenega roka. Težave nastajajo pri dobavi materiala, ugotavljajo pa tudi, da material, ki ga bodo rabili v zaključni etapi gradnje, pri podobnih gradnjah še ni bil uporabljen in se zato pojavlja skrb, kako bo šlo. Predvsem problematična je streha ter stičenje stropnih plošč, vse to pa potegne za seboj še druga dodatna dela, ki jih opravljajo obrtniki.

Težav ne bo edino pri zunanji ureditvi. Dela bodo nared do predvidenega roka, pa tudi predračun v višini 1,6 milijona dinarjev ne bo prekoračen. Z denarjem za nadaljnjo gradnjo prav tako ni težav, saj je kredit v višini 2 milijona dinarjev Zveza skupnosti otroškega varstva Slovenije že odobrila. J. Kepić

Ljubljanska banka

Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, Kranj objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 14. 9. 1979 naslednja prosta dela oziroma naloge:

1. referenta statistika
2. blagajnika dinarsko-valutne blagajne v poslovnih enoti Škofja Loka

Delo se združuje za nedoločen čas.

Poleg splošnih pogojev se za opravljanje del in nalog zahteva:

- pod 1.: dokončana ekonomska srednja šola in tri leta ustreznih delovnih izkušenj,
- pod 2.: dokončana 4-letna srednja šola ekonomske, komercialne ali splošne smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj. Delo se opravlja v dveh izmenah.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Ljubljanska banka – Temeljna banka Gorenjske – Kranj, služba splošnih poslov, Prešernova ul. 6 do 10. 10. 79.

Prijavljeni kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri najkasneje v 30 dneh po zaključeni objavi.

Ustanovili bodo stavbno-zemljiško enoto

Tržič – Izvršni svet skupščine občine je imenoval iniciativni odbor za pripravo ustanovitve stavbno-zemljiške skupnosti, ki naj bi kot posebna samoupravna enota komunalne interesne skupnosti začela delati s 1. januarjem prihodnjega leta. Enota bo imela svojo dvajsetčlansko skupščino, sestavljeno iz zbora uporabnikov in zbora izvajalcev, izvršni odbor in komisijo za oddajanje stavbnega zemljišča.

Praksa je namreč pokazala nujnost ustanovitve stavbno-zemljiške enote, ki bo upravljala s stavbnimi zemljišči v družbeni lasti tako, da bo skrbela za pravočasno ureditev zemljišč s komunalnimi objekti in napravami. Razen tega bo odkupovala zemljišča za gradnjo in objekte.

ki naj bi jih porušili, predlagala bo uvedbo razlastitvenih postopkov, sprejemala srednjeročne plane in programe urejanja in upravljanja stavbnega zemljišča, investicijske programe, iskala izvajalce za urejanje stavbnega zemljišča, le-to oddajala kupcem in podobno.

Z ustanovitvijo stavbno-zemljiške enote bo tako odpadla marsikatera težava predvsem v zvezi s pridobivanjem in z opremljanjem stavbnih zemljišč, kar je doslej večkrat povzročalo zamude pri gradnji. Za primer vzemimo le kompleks B-7 oziroma Pavlinovo jašo v Bistrici, na katero zasebni graditelji, v kolikor niso že obupali, čakajo že od lani. H. J.

Sejem ali (tudi) etnografska prireditve?

Tržič – Slovita sušarska nedelja, ki jo je letos menda obiskalo kar okrog trideset tisoč ljudi, je sicer že mesec dni pod streho, pa vendar se o njej v Tržiču še govori. Ne toliko o tem, kakšna je bila, kot kakšna bi morala biti v prihodnje.

Očitki, ki letijo na tovarno Peko, res niso čisto upravičeni. Peko je glavni prodajalec, bil pa je, žal tudi glavni organizator minule sušarske nedelje. Turistično društvo, ki je svoje ime na plakatu le posodilo, je storilo bore malo, oziroma ničesar, da bi bila prireditve taka kot so si jo zamislili njeni očetje pred leti in kakršna je nekaj časa tudi bila: sušarski sejem z etnografsko vsebino, torej zanimiva poslovno-kulturna prireditve.

Očitno je, da Peko niti ne želi biti glavni organizator. Stroški, ki jih ima s celotno organizacijo, komajda pokrijeje dohodek od prodaje čevljev. Dela in skrbi pa ima sploh več kot preveč. In kdo bi se potem »cufal«? Še za kulturno plat, saj so za to pristojni in plačani drugi!

Odbor za sušarsko nedeljo, ki se je pred dnevi sestal na pobudo predsednice občinske konference SZDL Tržič, Zinke Srpič, je dodobra ocenil zadnji sejem in soglasno ugotovil, da ni bil tak, kot si ga Tržičani želijo. Že res, da so bili razstavljavci in prodajalci sama solidna podjetja in obrtniki, da jim je tudi tokrat uspelo odgnati naval »kičarjev«, vendar pa to ni dovolj. Mesto, razen glavnega Trga svobode, s prireditvijo ni zaživel.

Kako torej naprej? Menili so, da bi bilo nujno čimprej pri koordinacijskem odboru za prireditve in proslave ustanoviti ožji strokovni pododbor, ki bi bil stalen in bi bila njegova prva naloga izdelati dober program za prihodnjo sušarsko nedeljo z vsem, kar sodi k njej. To je vsekakor »frajšprehunga«, star običaj, ko so čevljarke vajence sprejemali med pomočnike, a žal doslej na ogled le ozkemu krogu »tržiške smetane«. Morda bi lahko pripravili tekmovanje delavcev iz slovenske ali vsaj gorenjske čevljarke industrije, na primer v prirerovanju, v šivanju in podobnih opravilih? Ni vrag, da ne bi dobili, čeprav za dobro nagrado, kakšnih par starih sušarjev, ki bi tisočglavi množici kazali, kako so včasih delali čevlje. Razen tega pa je v tržičkem muzeju shranjenega na kupe gradiva, ki pripoveduje o starih čehovskih navadah, o življenju in delu nekdanjih sušarjev, njihovih družin in vajencev.

Tržič je dokaj bogat, kljub svoji majhnosti, tudi s kulturnimi društvi. Mladinsko gledališče bi na primer lahko pripravilo kakšen odlomek iz tistega zaprašnega kupa gradiva, folkloristi pa lahko parkrat na dan zaplesali, pihalni orkester bi igral, pevci peli in tako dalje. In nenazadnje: Tržič se ponaša s petnajstimi izvirnimi spominki, kolikor jih menda ne premore nobeno drugo gorenjsko mesto. Kje ležijo, zakaj jih obiskovalcem ne ponudijo?

H. Jelovčan

Zemlja ni prazna beseda

41-letni Franci Smolej s Koroške Bele pri Jeseenicah je z dobrim gospodarjenjem znatno povečal stalež živine in nakupil nove kmetijske stroje — Če bi se jeseniška železarna usmerila še na zadnjo rodovitno belsko polje, bo moralo v klavnice 90 glav živine

Koroška Bela — Na Beli so danes le še štirje kmetje, ki se preživljajo izključno le z zemljo, čeprav je bila Bela nekaj izrazito kmetijska vas, z zaledjem nadvse rodovitnega in širnega belskega polja, s travniki in gozdovi pod Stolum in v javorniških rovtih. Zahteve industrijskega napredka so nezadržno krčile travnike in polja; danes je na delu nekdanjega belskega polja valjarna Bela, na drugih njivah in pašnikih stanovanjski stolpiči, cesta.

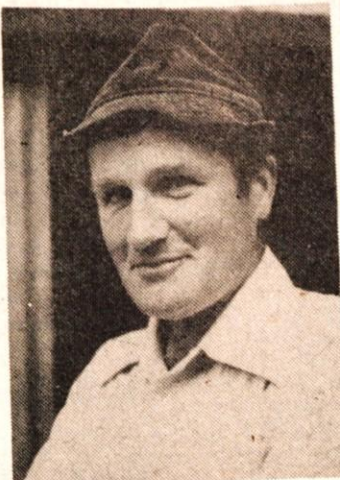
Med belskimi kmeti se je kmetovanja najbolj resno in najbolj uspešno oprijel »Čopov« Franci, ki ima danes 62 hektarov zemlje, od tega okoli 41 hektarov gozda, pašnikov v hribovitem predelu in okoli 7 hektarov obdelovalne zemlje v nižini. Za kmetijska opravila, za spravilo sena, silaže je kupil najbolj moderne stroje, ima dva silosa, hlev s 25 stojišči in dva boksa. Redi pitance in mlado govedo, vsak dan odda od 50 do 60 litrov mleka, ki ga kupijo na Koroški Beli, kajti Bela nima zbiralnice.

»Z mlekom je tako,« pravi Franci, »z ženo sama delata na veliki kmetiji, za tiste, ki ga kupujejo, je drago, za kmeta, ki ga oddaja, pa je poceni, glede na vse stroške in delo, ki ga ima s krmo in z živino. Prav tako je tudi z lesom, ki ga kupuje GG Bled; veš, po koliko je odkupna cena, ko pa jo primerjaš s ceno končnega izdelka v lesu, se moraš zgroziti.«

Franci Smolej je bil nekaj časa zaposlen v železarni, nato pa je prevzel domačijo, ko je bilo v helvu 11 glav živine. Danes je ima 30 glav, v zadnjih desetih letih se je dvakrat preusmeril. Tako kot ostalim belskim kmetom je izdatni vir krme belsko polje, rovti zahtevajo ročno obdelavo.

Ze pred več meseci se je v krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela začela na zboru krajanov razprava, da bo morda jeseniška železarna za načrtovano novo elektrojeklarno uporabila belsko polje, ki ga je še okoli 46 hektarov. Krajanji so bili

tedaj odločno proti kot tudi danes hudo nasprotujejo, da bi se pozidala rodovitna polja in travniki. Ob kakršnemkoli odvzemu zemlje je bil vedno še najbolj prizadet prav Franci Smolej, ki o morebitni pozidavi belskega polja pravi:

Franci Smolej, Čopov s Koroške Bele

»Nikdar nisem nasprotoval industrijskemu in splošnemu napredku; vem, da je bil vrtec na Beli nujen, odkupili so hektar zemlje. Pod pošto na Javorniku je bilo naših 3 hektare samih njiv in travnikov, tam so zrasi blokci; po parceli na Beli teče zdaj cesta, 2 hektara pa ima valjarna Bela. Vedno sem dobil denar, kajti primerne zamenjave ni. V rovtih nimam kaj iskati, saj sem brez strojne obdelave kot brez roke, v rovtih pa je ročno obdelovanje nadvse zamudno.

Živino lahko redim le s pomočjo kmetijskih strojev, v katere sem vložil v zadnjih letih zelo veliko ter z belskim poljem, kjer imam okoli 7 hektarov. Belsko polje je nadvse rodovitno in tako obdelano, da se lahko primerja le s polji okoli Naklega in Kranja.

Obdelujemo ga trikratno, niti metra zemlje ni, ki bi bila zapuščena in nedotaknjena. Zato me prav resno skrbi, če bo jeseniška železarna gradila na belskem polju. Ne vem, kaj bi potem? Pri priči bi moralo iz hlevov v klavnice okoli 90 glav belske živine. Belsko polje je edino, kar še imamo, nobene zamenjave ni ne v bližnji in ne v daljnji okolici. Na 46 hektarih pa se za našo okolico precej pridela, tudi travnate površine se lahko spremenijo v obdelovalno zemljo, v polja, ki prehranijo v najtežjih časih. Menim, da nikakor ne bi smeli načrtovati za novo gradnjo belsko polje, poiskati bi morali drugačne rešitve...«

Franci Smolej, ki je navezan na domačo zemljo, ki preživlja njega in njegovo družino in posredno nas vse, je z nenehim delom in trudom ustvaril trdno kmetijo. Res ni nikoli nasprotoval vsem zahtevam in potrebam po gradnji družbenih in proizvodnih objektov v njegovi okolici in na njegovi zemlji. Tudi ne nasprotuje gradnji elektrojeklarni, saj pomeni velik razvojni in proizvodni korak vse železarne in vseh Jesenic; upira pa se z ostalimi kmeti in krajanji le glasovom, da bi morda gradili na edini rodovitni površini, ki jo Bela še ima in ki je v občini daleč najboljša.

Z njim vred se zavedajo, da zemlja ni prazna beseda ne zdaj in sploh ne v prihodnje, tisti, ki od zemlje živijo, kaj nismo »tisti, ki od zemlje živijo«, mi, prav vsi in sleherni od nas? D. Sedej

Meso v zameno za živino

TRŽIČ — Približno 80 odstotkov mesa, ki ga pojejo Tržičani, pride iz škofjeloških Mesoizdelkov. Zanimivo pa je, da živino, ki jo za zakol redijo kmetje iz tržiške občine, ne dobi to podjetje, ampak jo prodajajo Kmetijsko živilskemu kombinatu v Kranju.

O težavah, v katerih se trenutno spet nahaja vsa slovenska mesno predelovalna industrija, tudi škofjeloška, ne bi preveč govorili. Dejstvo je, da klavne živine primanjkuje. Zato so se delavci Mesoizdelkov iz Škofje Loke že večkrat obrnili na tržiško kmetijsko zadrugo. Ta sicer kaže pripravljenost, da bi živino prodajala temu podjetju, vendar pa do konkretnega sodelovanja še ni prišlo. Stališče Mesoizdelkov je jasno; če že prodajajo toliko in toliko mesa v Tržiču, zakaj Tržičani ne zalagajo z živino njih, ampak kranjski KZK.

O tej problematiki so Mesoizdelki, ker se pač ni nič premaknilo, seznanili izvršni svet skupščine občine Tržič. Ta je vso stvar dobro pretehtal in zahteva od domače kmetijske zadruge preusmeritev prodaje. Z živino, ki jo za zakol redijo v tržiški občini, bi namreč Mesoizdelki lahko pokrili velik del potreb po mesu na tem območju. H. J.

zasebno kmetijsko dejavnostjo, reaktivirani upokojenci, invalidi, gospodinje itd.; skratka vsi delavci, ki so bili poprej nezaposleni ne glede na to ali so bili prej prijavljeni pri skupnosti za zaposlovanje ali ne;

— druge republike: sem sodijo delavci, ki so pred zaposlitvijo bivali in delali v drugi republiki in niso v Sloveniji že več kot eno leto. Sem se ne uvršča delavec, ki so že bili zaposleni v Sloveniji, če od njihove zadnje zaposlitve v naši republiki ni minilo več kot mesec dni;

— tujina: to so delavci, ki so pred zaposlitvijo v naši republiki delali in bivali v tujini, od njihovega povratka v Slovenijo pa ni minilo več kot leto dni.

Po tako opredeljenih pojmi se je na novo zaposlilo iz delovnih rezerv poprečno 834 delavcev, od tega 46,5 odstotkov žensk. Od vseh novozaposlenih je skoraj 18 odstotkov delavcev iz delovnih rezerv. Kvalifikacijska struktura rezerv je bila naslednja: ozek profil 79 odstotkov, širok profil 11,5 odstotkov, profil tehnik 8 odstotkov, profil inženir 1 odstotek in profil dipl. inženir 0,7 odstotka.

Gorenjski regiji primanjkuje kadrov in lastni viri ne pokrivajo vseh potreb po delavcih. Zaradi izrazitega pomanjkanja predvsem nešolanih kadrov je pridobivanje delavcev od drugod iz leta v leto pomembnejše. V letih 76-78 se je letno na novo zaposlilo poprečno 1818 delavcev iz drugih republik. Med njimi je bilo 27 odstotkov žensk. Delež delavcev iz drugih republik v številu zaposlenih je bil dokaj visok, saj je dosegel skoraj 39 odstotkov.

Mimi Pintar

Dobro gospodarjenje Iskre Elektromehanike Izvoz trenutno edina slabost

KRANJ — Delovna organizacija Iskra Elektromehanika je v prvi polovici leta dobro gospodarila. Pri polletnem pregledu poslovanja sta si minus zapisala pred svoj poslovni izkaz le dva tozda in sicer Elektronika Horjul in TEN. S 3 odstotke večjo zaposlenostjo kot v lanskem letu, vendar z manj delavci kot so planirali, je Elektromehanika dosegla v prvem polletju 3,4 milijarde novih din vredno skupno proizvodnjo, kar pomeni 51,5 odstotno doseganje letnega plana.

»Obseg proizvodnje v prvem polletju je bil večji kar za 15 odstotkov,« ne skriva zadovoljstva direktor Elektromehanike dipl. inž. Aleksander Mihev. »To je po svoje tudi odraz potreb trga po naših proizvodih, tako da že nekaj let obseg proizvodnje raste od 12 do 15 odstotno.«

Resnično so potrebe jugoslovanskega trga na primer po izdelkih telefonije ali pa ročnega orodja tolikšne, da gre do besedno še »toplje« v prodajo; živahen utrip gospodarske aktivnosti pri nas pač ne dovoljuje, da bi se na izdelkih Elektromehanike lahko nabiral skladiščni preostanek.

Se ugodneje kot skupno proizvodnjo so dosegli v Iskri Elektromehaniki plan eksterne proizvodnje oziroma so ga presegli za 2,3 odstotka v polletju, kar pomeni 2,8 milijarde novih din realizacije. Tudi celotni prihodek delovne organizacije 3,9 milijarde novih din je presegel polletna načrtovanja in sicer za 4 odstotke. Prav tako je dohodek po odbitku porabljenih sredstev v višini 1,4 milijarde din večji od načrtovane, enako tudi čisti dohodek, ki z doseženo 1 milijardo din vrednosti dosega 53 odstotko letnega plana.

V prvih šestih mesecih letos je bil poprečni osebni dohodek v Iskri Elektrotehniki 6853 din, kar je sicer za pol odstotka manj kot je bilo planirano. Kar 71 odstotkov čistega dohodka je delovna organizacija namenila za sklade, kar je seveda razumljivo, saj je Elektromehanika pred veliko investicijo.

»Ob teh ugodnih kazalcih gospodarjenja pa smo manj lahko zadovoljni z uspehom izvoza,« pravi Mihev. »V prvem polletju smo dosegli le 42 odstotkov načrtovanega letnega izvoza naših izdelkov. Izvozna vrednost dosega le 24,3 milijona dolarjev, kar pa je vsekakor prenizko glede na 24,8 milijonov dolarjev uvoza ali 54 odstotkov doseženega plana letnega uvoza. Da bi to edino slabo točko našega poslovanja v prvem polletju popravili, smo že sprejeli ob upoštevanju znanih restriktivnih ukrepov vrsto posebnih akcij, da se ujamemo plan izvoza in da seveda kolikor bo mogoče znižamo tudi uvoz. Zavedamo se, da naloga niti malo ne bo enostavna, saj imamo z ostalimi jugoslovanskimi izvozniki skupno slabost, da so nam-

reč naši izdelki na zahodnem trgu predragi. Cena našega izdelka na tujem trgu pogosto niti ne krije več naših mejnih stroškov, kar pa ni posledica še prenizke produktivnosti, pač pa tudi drugih vzrokov.«

Iskra Elektromehanika je pač enega od teh vzrokov za doseganje višje produktivnosti, tako pomembne za zniževanje cene proizvoda in tem ustvarjanja konkurenčnih pogojev na tujem in domačem tržišču, seveda že zdavnaj odkrila; odločila se je za investicije v moderno tehnologijo. Seveda ni mogoče reči, da druge delovne organizacije ne vedo, v katerem grmu tiči zajec, vendar pa je Iskra takorekoč že sredi investicije in ne več pri načrtih. To se bo posebej pokazalo v teh mesecih, saj delo na projektih za Labore A3, A4 in B1 napreduje, čeprav v prvih šestih mesecih glede investicij ni bilo vse gladko in po načrtih.

»Skoraj 3 milijarde novih din nam bi vložili v ta naš razvoj že v prvi fazi, to je v obdobju 1960 do 1980, ostala sredstva pa postopoma v naslednjih dveh fazah,« pravi inž. Mihev. »Načrt se nam mora posvetiti, saj je to življenjsko vprašanje Iskre Elektromehanike.«

L. M.

Bo krme dovolj? — S prvimi jesenskimi dnevi so na Gorenjskem pričeli s spravilom silažne koruze. Kmetje se z letošnjim pridelkom lahko pohvalijo, saj je koruza ponekod zrasta tudi čez tri metre. Slabša je le na tistih poljih, kjer jo je že pred spravilom oklestila poletna toča. Zaradi suše je bila prizadeta tudi prva košnja, zato so kmetje predvsem v vaseh pod Kravcem in Storžičem upravičeno v skrbeh glede krme. Kljub ukrepi občinjske skupščine, ki naj bi preprečili živini predčasno pot v klavnice, se bo število repov v hlevih zagotovo zmanjšalo. — Foto: C. Zaplotnik

SKUPNOST ZA ZAPOSLVANJE KRANJ

Ponudba delavcu (1) v letih 1976-1978

Celotno ponudbo delavcev sestavlja več kadrovskih virov. Med najpomembnejšimi je priliv kadrov iz šol, ostali viri pa so še rezerve z brezposelnimi, druge republike in tujina. O prilivu kadrov iz šol smo že pisali pred kratkim, danes pa še o ostalih virih kadrov.

Za boljše vsebinsko razumevanje posameznih vrst virov je treba nekaj pojmov opredeliti

— delovne rezerve: sem uvrščamo delavce, ki so za več kot mesec dni prekinili delovno razmerje in delavce, ki se niso zaposlili več kot leto po končanem šolanju; dalje so to delavci, pri katerih je minilo že več kot leto od preselitve iz druge republike ali povratka iz tujine; delavci, ki so se pred zaposlitvijo ukvarjali z

Ob polletju je Jelovičin TOZD Montažni objekti zaznamoval nemalo izgubo. Res je, da je bila temu kriva tudi selitev v novo halo spomladaj, glavni vzrok pa je gradnja montažnega naselja Bantale v Stražišču, ki se je začela obilice deževnih dni in ilovnatih tal zavlekla. Delno je tudi izpad izvoza v prvem polletju. Vendar v Jelovici zatrjujejo, da je 9-mesečni obračun dal vse drugačno sliko, saj so samo v naselje Bantale vložili okrog 20 milijonov dinarjev, ki bodo že prišli v poračun za 9 mesecev. Na sliki: v novi hali TOZD Montažni objekti hite s proizvodnjo tudi za goste. — Foto: D. Dolenc

Božo Šprajc o svojem prvencu

Slovenskih filmov je malo. Pa ne zato, ker bi ne imeli dobrih igralcev, scenaristov, režiserjev in drugih filmskih delavcev, pač pa (verjetno) zato, ker smo majhna dežela, ker (pre)malo namenjammo filmski kulturi in s tem posredno tudi filmski vzgoji gledalca. Raje kupujemo največkrat zelo cene tuje pustolovke, kriminalke, nesmešne komedije in podobne »umetnine«, ki smo se jih, žal, že tako navadili, da so nam, vsaj večini gledalcev, celo všeč.

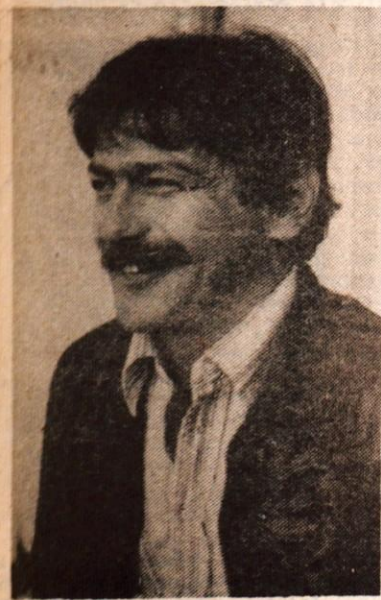
Prav zato smo seveda neznansko veseli vsakega novega domačega izdelka. Še s posebno nestrpnostjo smo pričakovali Šprajc Krč; nekoliko zaradi tega, ker je režiser domačin iz Kranja in je to njegov prvi celovečerni film, nekoliko zaradi tega, ker so o njem na festivalu v Pulju precej govorili, nekoliko pa tudi iz čiste radovednosti.

Slavnostna premiera, ki je bila v Kranju v četrtek zvečer, je dvorano kina Center napolnila do zadnjega kotička. Gledalci, k sreči so bili taki, ki se kolikortoliko razumejo na film in ga imajo radi, so delo lepo sprejeli. To se je videlo posebno na koncu, ko so navdušeno zaploskali igralcem, scenaristu, kostumografki, komponistu in režiserju, ki so se jim predstavili tudi »v živo«.

Vendar pa tokrat ne bi govorili preveč kritično o Krču, kaj je v njem dobrega in kaj slabega, saj so to že prej in verjetno še bodo storili filmski kritiki. K pogovoru smo povabili moža, o katerem je v zvezi s Krčem največ slišati, režiserja Boža Šprajca.

Za uvod nekaj besed o njem. Zanimivo je predvsem to, da je absolviral kar tri smeri na akademiji za gledališče, radio, film in televizijo: gledališko igranje, radijsko režijo in filmsko režijo. Zaposlen je kot igralec v ljubljanski Drami.

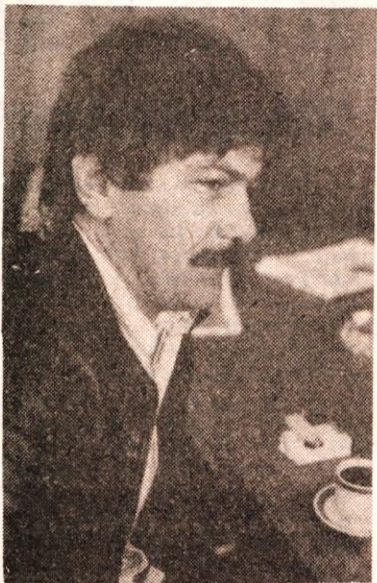
Prehodil je domala vsa slovenska gledališča. Režiral je v Gorici, Celju, Ljubljani. Za vlogo Duksa v Jovanovičevih Norcih je 1972. leta prejel visoko priznanje Sterijino nagrado, za režijo televizijskega dokumentarnega filma Bog nas varuj revolucij in rdeče poplave pa prvo nagrado na festivalu JRT v Portorožu. Ta film je zastopal našo državo tudi na nekaterih tujih prireditvah, med drugim na festivalu Prix Italia v Firencah.

»Božo, bi nam za začetek morda povedal, kako mlad in pravzaprav malo izkušen režiser v Sloveniji lahko dobi režijo celovečernega filma?«

»Film, težko, vsaj pred leti bi bilo to skoraj nemogoče. Zdaj se počasi tudi v slovenski kinematografiji odpirajo vrata mladim. Razlogov za preobrnitev je več. Deloma iz drugih jugoslovanskih republik so pokazale, da so mladi ustvarjalci sposobni in da prisajajo kvaliteten napredek. Eden tega je prišlo do več kadrovske spremembe pri Viba filmu; novi direktor, novi programski svet in na novo ustanovljeni dramaturški oddelek so dovezlejši za pobude mladih. To je tudi prav in skrajni čas, sicer bi čez deset ali nekaj let več v Sloveniji ne imeli niti enega režiserja, in kakšna je bila moja pot? Režiserji želja Kozinca so ponudili kot režiserjem. Trije so ga odločili, torej sva v ožji izbor prišla dva. Po tem, kaj sva bila pripravljena napraviti iz scenarija, se je programski svet odločil zame.«

»Kaj si s filmom hotel povedati?«
 »Krč je družbeno kritična drama. Odlikava »sodobno« problematiko, je zrcalo nekega življenja v nekem prostoru, vendar pa

ni tisti, ki bi probleme tudi reševal. Nanje le pokaže. Seveda pa sam težko rečem, koliko je film v svojih hotenjih uspel, koliko je prepričljiv. O tem naj sodijo gledalci.«

»Željko Kozinc je za scenarij dobil srebrno areno v Pulju in priznanje na specializiranem festivalu filmskega scenarija v Vrnjački Banji. Kako so film sprejeli v Pulju, kjer je bil prvič predstavljen širšemu krogu gledalcev in seveda tudi kritikov?«

»Zelo dobro, prav presenečen sem bil. Žirija sicer ni bila tako navdušena, toda če vemo, kakšne napore je delala letos, ker ni imela jasno izdelanih kriterijev za nagrade, ne morem biti razočaran.«

»Za film je značilno, da ga je ustvarjala precej mlada ekipa. Je to naključje?«

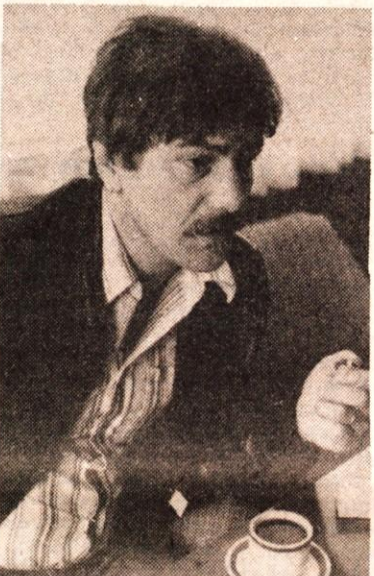
»Nikakor ne. Za film, ki stane milijardo, si takega naključja ne moremo privoščiti. Ekipa je bila mlada, čeprav ne vsa, verjetno zato, ker sem tudi sam mlad, če sem seveda pri dvaintridesetih letih še mlad. To so bili ljudje, s katerimi sem delal že prej, torej preverjeni sodelavci. Moram pa reči, da sem tako z mladimi kot starejšimi delal enako dobro.«

»V filmu je tudi nekaj »smelih« prizorov, ki jih v slovenskih delih doslej nismo bili vajeni. Kakšen namen imajo?«

»Film je metafora; vsaj ta skuša biti. V njem je toliko spolnosti, kolikor je tudi v resničnem življenju. Znano je, da se ljudje v stiskah, travmah, osebnih pora-

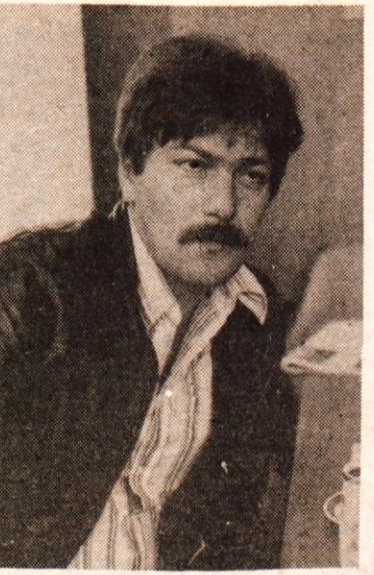

zih, zatekajo drug k drugemu. V takih primerih je spolnost neke vrste osvobojanje. V Krču so trije »smeli« prizori, estetsko različno obdelani; prvi je liričen, drugi, med Kristino in Matevžem, begav, mračen, v tretjem pa je spolnost zgolj zaradi spolnosti. Komercialnosti z njimi vsekakor nisem nameraval ustvarjati.«

»Kaj meniš na splošno o slovenskem filmu. Kakšne teme naj obravnava?«

»Slovenski film je imel v svoji zgodovini »zlata« in kritična obdobja. Nekdaj je v jugoslovanskem prostoru ogromno pomenil, posebno v času Boštjana Hladnika, ki je sprožil val novih pogledov in iskanj. V zadnjem desetletju pa smo Slovenci nazadovali. Mislim, da prav zdaj spet prihajamo v neko novo, sveže obdobje. Pojavljajo se in se bodo še pojavljali novi ljudje. To je velik obet za slovenski film, saj pomeni nova stališča, nove odnose, torej družbeno angažiran film. Kar pa se tiče tem, ki naj bi jih slovenski film obravnaval, se je težko omejiti. Imamo izjemno bogato literaturo, ki kliče po prenosu na platno. Pravi angažma pa je seveda znotraj sodobne teme, ki jo je tudi najtežje obdelati.«

»Kaj pa tvoji načrti pri filmu?«

»Trenutno delam v Mestnem gledališču ljubljanskem Smrt predsednika hišnega sveta, kasneje me čaka še režija v Drami. Seveda pa me privlači tudi film. Nekaj možnosti se mi odpira, vendar pa zaenkrat o tem še ne bi govoril. Lahko rečem le to, da bom zagotovo ostal pri sodobni tematiki.«

H. Jelovčan

LOŠKI MUZEJ ŠKOFJA LOKA

ZBIRKE LOŠKEGA MUZEJA V ŠKOFJI LOKI so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure. Med stalnimi zbirkami v muzeju si lahko ogledate: zgodovinsko, kulturnozgodovinsko, etnološko, zbirko NOB, prirodoslovno ter galerijo del slikarjev — loških rojakov.

Vse tiste skupine, ki želijo vodstvo po zbirkah, se morajo predhodno najaviti upravi muzeja, kajti le v tem primeru bo vodstvo zagotovljeno.

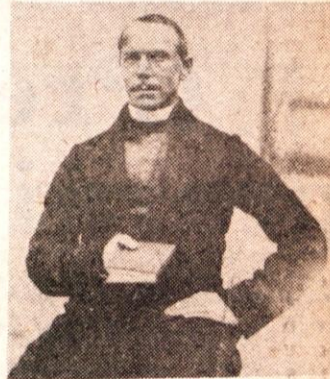
V GALERIJI LOŠKEGA GRADU bo od nedelje, 23. septembra 1979 dalje odprta razstava fotografij. Razstavlja bosta JANEZ MISSON in BREDA BARDORFER. Razstava bo odprta ob istem času kot zbirke muzeja, to je od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

ZBIRKA V SORICI je odprta vsako soboto od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure in vsako nedeljo od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Ostale dneve pa je možen ogled po predhodnem naročilu le za večje skupine.

Ob 140. obletnici izuma fotografije

Nekaj o Janezu Puharju

Komaj tri leta za tem, ko sta Daguerre in Niepce objavila svoj izum fotografiranja na posrebrene kovinske plošče, je Kranjčan Janez Puhar izumil fotografiranje na steklene plošče

Janez Puhar, autoportret

Leto 1839 pomeni zmagoslavje za ustvarjalni genij francoskega naroda. Ko je znanstvenik Arago 19. avgusta 1839 na svečani seji pariške akademije znanosti podal izčrpen opis prvega heliografskega postopka, ki ga je iznašel Luis Jacques Mande Daguerre, sta Pariz in francosko ljudstvo prevevala ponos in navdušenje. Vest o epohalnem odkritju se je bliskoma širila po Evropi in po vsem tedanjem kulturnem svetu.

Iznajdba fotografije je gotovo eno največjih dejanj v zgodovini človeštva. Po svojih posledicah se lahko primerja samo z iznajdbo tipografije (Gutenberg, 1450). Še več, danes fotografija lahko pove več, kakor moremo izraziti z besedami. Po slabem poldrugem stoletju njenega obstoja lahko trdimo, da je bila iznajdba fotografije izredno pozitivno dejanje, v nasprotju s prenekaterim drugim tehničnim izumom, ki ljudem ni prinesel vedno samo dobrega.

Mimo obletnice izuma fotografije pa ne moremo, ne da bi pri tem omenili našega rojaka, Kranjčana Janeza Puharja (1814—1864). Le malokateri uporabnik najsodobnejših fotografskih aparatov ali pa samo ljubitelj lepe fotografije ve, da je v prvi polovici prejšnjega stoletja oral ledino na tem področju slovenski duhovnik, Kranjčan Janez Puhar. Leta 1842, komaj tri leta za tem, ko sta Daguerre in Niepce objavila svoj izum fotografiranja na posrebrene kovinske plošče, je Janez Puhar izumil fotografiranje na steklene plošče.

Puhar je imel prirojen čut za likovne vrednote, po drugi strani pa za optično kemično eksperimentiranje z izrazitimi lastnostmi znanstvenika izumitelja. Bil je razgledan, vztrajen, samokritičen, dosleden.

Z dagerotipijo se je seznanil teoretično in praktično že v letu 1839. Kmalu je začel s poskusi, ki so ga leta 1842 pripeljali do lastnega izvirnega postopka fotografiranja. Ta Puharjev izum vključuje dve komponenti: steklo kot nosilec fotografske slike in kemični postopek z žveplenimi parami. Steklo do tedaj še ni

bilo v rabi, kajti dagerotipija je bila slika na kovini, talbotipija pa slika na papirju.

Puhar je objavil prve rezultate svojih poskusov leta 1841, nato pa še leta 1843, 1849 in 1851. Posebno pomembna je objava o transparentnih slikah na steklo 1843, ker daje Puharju vidno časovno prednost pred slikami na steklo Abela Niepcea de S. Victor (1848).

Puhar je dosegel še za svojega življenja pomembna mednarodna priznanja. Njegov postopek je objavila Akademija znanosti na Dunaju (1851), na Veliki razstavi v Londonu (1851) je dobil za svojo fotografijo, ki predstavlja cerkljansko cerkev z Vavknom v ospredju, zlato svetinjo. Ta slika je bila leta 1937 odposlana na razstavo Puharjevih del na Dunaj, od koder pa se ni več vrnila. Pariška Academie Nationale je leta 1852 sprejela Puharja za svojega člana in mu istočasno s to diplomom priznala naziv »iznajditelj fotografije na steklo«.

Danes se starih postopkov v fotografiji ne uporablja več, dagerotipija in Puharjev način sta stvar preteklosti. Nesporno pa ostaja dejstvo, da je Puhar prvi začel s fotografiranjem na steklo in to je pomenilo velik korak naprej. Kakor se je zgodilo še z nekaterimi drugimi našimi izumitelji, da so se z njihovim znanjem okoristili drugi, tako tudi Puharju del sveta še do danes ni priznal tega prvenstva. Alojz Žibert

Preoblikovana narava

Galerija Kurnikove hiše v Tržiču gosti razstavo olj Franca Klemena

Tržič — Po daljšem premoru se bodo v petek, 28. septembra, ponovno odprla vrata priljubljene tržiške galerije v Kurnikovi hiši. To pot se nam bo že drugič zapored predstavljal slikar amater Franc Klemen iz Laškega.

Klemenov osnovni element umetniškega izpričevanja je krajina, tako ruralna kot urbana. Človek, ki je bil do nedavnega sestavni element njegovih kompozicij, je izginil. Srečujemo ga le posredno pri njegovih posegih v naravo. Izraznost Klemenovih del je postala dosti bolj tenkočutna, osebna. Avtorjevo zanimanje za preoblikovano naravo je pogojeno z izredno onesnaženim okoljem, v katerem živi. Kritičnost te problematike izraža na zelo svojski način. Zaveda se, da narava ne more ostati nedotaknjena, prvinska. Klemen v svojih slikarskih delih skuša pokazati, kako jo lahko preoblikujemo in ji damo neko novo kvaliteto.

Slikarski jezik, ki ga pri tem uporablja, ni revolucionaren. Pokrajinske in stavbene kompozicije, odnosi barv in oblik so v zanimivih sorazmerjih. Belina, ki proseva skozi kasnejše barvne nanose, ustvarja svojestveno »razpoloženje«. Agresivna živost nekaterih podob raste iz nas-

protja med barvitostjo glavnega objekta in svetlobo ozadja. Navidezno mirne podobe pa pogovor med scenami, odsevi in svetlobami preoblikuje v mogočno in razburljivo igro. Kljub večkrat hladnim barvam je Klemenovo slikarstvo toplo, neposredno, polno ljubezni do upodobljenega. S 77

ZAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO v Kranju

razpisuje delovno nalogo za nedoločen čas

KONSERVATORJA — ETNOLOGA

Pogoj za razpisano delovno nalogo je diploma Filozofske fakultete — smer etnologija in moralnopolitične kvalitete.

Rok za prijavo na delovno skupnost Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju, Tavčarjeva ulica 43 je 15 dni od objave. O izidu izbire bodo prijavljeni kandidati obveščeni 10 dni po izteku prijavnega roka.

Prazni kavlji v mesnicah — Foto: F. Perdan

(Pre)draga koruza prazni hleve in mesnice

Napovedi, da bo preskrba z mesom letos vse bolj kritična, na kar so že spomladi opozarjali rejci in klavniška industrija, so se pokazale za resnične. Primanjkuje predvsem svinjine in mlade govedine pa tudi izbira drugih vrst mesa in nekaterih mesnih izdelkov postaja vse bolj pičla.

Sedaj je že povsem jasno, da s februarjskim popravkom odkupnih cen živine in prašičev ter prodajnih cen mesa, nismo odpravili nesorazmerja med odkupnimi cenami živine in cenami reprodukcijskega materiala. Uštelimo se zlasti pri koruzi, ki že vrsto let sodi med poglavite vzroke nestabilnosti v živinoreji in prašičereji. Letošnji intervencijski uvoz tudi ni prinesel rešitev pričakovanega izboljšanja. Pri uvozu koruze se je namreč vse preveč zatikalo, zraven pa so poskočile tudi cene in so zadnja zrna že kar za polovico dražja od prvih, ki so prispela v naša pristanišča. Doslej smo uvozili približno tri četrtine od planiranega milijona ton koruze, vendar so se ob vseh zapletih prizadevanja intervencije že skoraj razblinila. Če pa k temu prištejemo še sušo, ki je letos močno oskubila senike in zdesetkala črede, potem izboljšanja položaja v živinoreji ni pričakovati in tudi napovedi o izbiri mesa najbrž ne morejo biti posebno spodbudne.

Ko smo se pred nekaj dnevi o pomanjkanju mesa in problemih klavniške industrije pogovarjali z direktorjem Mesne industrije Gorenjske Francem Mihovcem in direktorjem Mesoizdelkov Škofja Loka Mirom Duićem, sta potrdila, da je vzrok za sedanje pomanjkanje mesa in krizo v živinoreji treba pripisati nesorazmerni porazdelitvi dohodka v kmetijstvu — predragi koruzi in zaradi visokih cen krmil (koruze), preniknim cenam živine in prašičev.

MESAR REGRESIRA KUPCA

V Mesni industriji Gorenjske so lani zaklali približno 54.000 prašičev, od tega v Škofji Loki v Mesoizdelkih 42.000 in v jeseniški klavnici 12.000. Ker nimajo lastne proizvodnje, večino prašičev kupijo v Vojvodini. Imajo sicer farmo v Stični, ki letno vzredi 5000 do 7000 prašičev, vendar je to le desetina potreb. Sovlagajo tudi v izgradnjo prašičje farme v Kočevju, ki bo letno zredila 15.000 prašičev, skupno s kranjskim KŽK pa sovlaga v kombinatu Sirmium, da bi tam dobili vse od žit, do živine in prašičev ter izdelkov za predelovalno industrijo.

Vendar v tem trenutku od naložb in sovlaganj še ni rezultatov. Zato so vezani na prosti nakup, predvsem v Vojvodini. Dogovorjena cena prašičev za kilogram žive teže naj bi bila 25,24 dinarja. Ta vsota je tudi osnova za izračun maloprodajne cene mesa. Ker pa prašičev primanjkuje, morajo mesarji zanje odšteti že kar 35 dinarjev za kilogram žive teže. To pa pomeni, da v teh dneh »dajejo« potrošniku pri kilogramu svinjine v poprečju kar 15 do 17 din »regresa«.

Podobne so razmere v živinoreji. Izhodiščna cena maloprodajne poprečne cene mesa je 29 din za kilogram žive teže živine. V prvem polletju, oziroma do konca poletja, ko so kmetje prodajali živino zaradi suše in za vsako ceno, je izhodiščna cena še nekako »držala«. Sedaj pa je cena goveje živine, ki jo je tudi treba večino kupiti izven Slovenije,

dosegla že 38 dinarjev in, če k temu prištejemo še dinar in pol stroškov prevoza, doseže kilogram žive teže govedi že kar ceno blizu 40 dinarjev. Tu imajo mesarji za 17 do 18 dinarjev izgube.

REJEC REGRESIRA KORUZO

Iz tega bi se na prvi pogled dalo sklepati, da ob vsem tem dobro živi rejec živine in prašičev. Vendar pa je tudi cena prašičev pri 35 in cena govedi pri 38 dinarjih za rejca prenikna. Ves svet in tudi naša agronomija namreč priznavajo razmerje desetih kilogramov koruze za kilogram žive teže. Če upoštevamo sodobne ukrepe pri vzreji, se lahko ta številka zniža za kilogram ali dva. Uvožena koruza sedaj velja 4,5 dinarja za kilogram in bi potem bila realna cena žive teže govedu za rejca, seveda, če je med srečneži, ki jo dobijo, nekaj čez 40 dinarjev, približno toliko pa tudi cena prašičev. Domača koruza pa je med 5 in 6 dinarji za kilogram.

Iz tega ni težko razbrati, da koruza pobira levji delež dohodka v kmetijski proizvodnji in nazadnje tudi v mesno-predelovalni industriji. Za letos napovedujejo rekorden pridelek. Tudi, če bo prišla hitro na trg in, če bo cena sprejemljivejša in bo spodbudnejša za rejce živine in prašičev pa bo treba na meso še nekaj časa počakati. Osnovne črede v živinoreji so namreč močno zdesetkane in bi se se tako uskladitev cen s cenami koruze lahko poznala šele prihodnje leto, v prašičereji pa proti koncu spomladi.

L. Bogataj

Direktor TOZD Mesoizdelki Škofja Loka Miro Duić in direktor Mesne industrije Gorenjske v pogovoru z avtorico prispevka. — Foto: F. Perdan

Teden boja proti kajenju

Tobačni dim naš vsakdanji

Prav gotovo se še vsak kadilec spominja svoje prve cigarete: prvo puhanje je bilo kajpak skrito pred očmi odraslih, tistih odraslih, ki sebi dovoljujejo dimne užitke, mladini pa je to strogo prepovedano. Prepovedano je na šolah, kjer učitelji in profesorji med odmorom na hodniku kadijo, prepovedano je v čakalnicah ambulanz v bolnišnicah, kjer pa zdravstveno osebje prav tako kadu. Cigaretni dim smo sicer preganili iz skupščinskih dvoran, iz nekaterih čakalnic, iz avtobusov, vendar pa to bolj za zaščito nekadilcev, ki imajo ne nazadnje tudi po ustavi pravico do vdihavanja čistega zraka.

Kaj pa je bilo storjenega za zaščito kadilcev? Vprašanje je morda čudno zveni, toda odkar se je uživanje tobačnega dima spremenilo v najbolj razširjeno narkomanijo sodobnega človeštva z vsemi svojimi posledicami, tako se tudi širi prepričanje, da je treba kadilce zaščititi pred kvarnimi učinki cigarete; kajti dim šestih ton tobaka, kolikor ga pokade po vsem svetu, počasi, toda zanesljivo načinja zdravje. Jugoslovani ne pokadimo ravno malo cigaret, pač pa smo med tistimi, ki na leto pokade več kot 2000 cigaret na odraslega prebivalca. Res, da je v nekaterih deželah ta številka skoraj dvakrat večja kot na primer v ZDA, drugje pa spet, kot na primer na Norveškem, je vsaj štirikrat manjša od jugoslovanske porabe cigaret. Znanost je škodljive učinke kajenja že podrobno raziskala: vemo, da dolgoletno kajenje ustvarja možnosti za nastanek pljučnega raka, vemo, da kadilci obolevajo za kroničnim bronhitisom, ki je osnova za druge pljučne bolezni in s tem tudi invalidnosti in prezgodnje smrti, cigaretni dim je tudi eden glavnih vzrokov srčnega infarkta, posledice nikotina pa se kažejo tudi na drugih organih, kar vse močno skrajšuje življenjsko dobo kadilcev.

Kaj torej storiti? Uničenje tobaka bi bil vsekakor ukrep, ki ne vodi nikamor, prepoved kajenja nikakor ne vpliva vzgojno in budi odpor, kampanjsko reševanje problema pa prav tako ne prinaša posebnih koristi. Le neprestano osveščanje, spoznavanje vseh posledic kajenja, vzgoja in navajanje na zdrav način življenja že od mladih nog, pomoč kadilcem, da bodo kadili manj in tudi na način, ki ima blažje učinke na organizem itd. Predvsem pa bi si morali prizadevati, da bi mladi, če že bodo po zgledu odraslih kdaj prižgali cigareto, naj bi jo kar najkasneje: vse izjemen uspeh pa bi bil, če bi lahko mlade prepričali, da ni cigareta vstopnica v svet odraslih, saj je dovolj drugih, ne tako varljivih, v pisanem zavojčku skritih zahrbtnosti.

L. M.

Šola v Bistrici s kmetijskim poukom

Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici je druga šola v radovljiški občini, ki je prešla na celodnevni pouk — Dovolj možnosti interesne dejavnosti, tudi za kmetijski pouk

Bohinjska Bistrica — Po dveh letih intenzivnih priprav je v letošnjem šolskem letu prešla na celodnevni pouk osnovna šola v Bohinjski Bistrici, ki jo obiskuje 458 učencev. V šoli imajo prostor tudi za vrtec za 80 otrok, začasno pa so v njej tudi oddelki za otroke z motnjami v razvoju. Bistriška osnovna šola dr. Janeza Mencingerja vključuje še podružnični šoli v Srednji vasi, kjer je 73 učencev in na Koprivniku, kjer je v kombiniranem pouku 16 učencev.

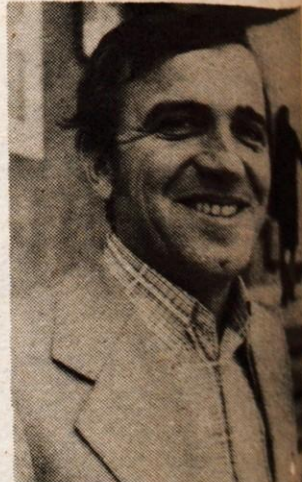
»Prehod na celodnevni pouk smo dalj časa pripravljali, o novostih temeljito seznanili starše, sodelovala je krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije,« pravi ravnatelj Andrej Šilar, »čeprav je šola velika, nam manjka specialnih učilnic. Več prostora bomo imeli, ko se bo vrtec preselil v obnovljene prostore.

Preuredili smo jedilnico, poskrbeli za dobro prehrano učencev, ki prinesejo za kosilo v nižjih razredih 16 dinarjev, v višjih 18 dinarjev dnevno, malico starši plačujejo po 80 dinarjev mesečno. V jedilnici ima vsak učenec svoje mesto, jedo v dveh izmenah, strežejo pa učenci sami. Precej otrok bo dobilo regres za prehrano.

Mislim, da so se otroci celodnevne šole prav razveselili, nobenih problemov ni bilo. Še posebno radi obiskujejo številne krožke in interesne dejavnosti, res pa je, da zaradi širokega šolskega okolišja prav vsi otroci ne morejo h krožkom, ki bi jih radi obiskovali. Čeprav smo pri Alpetouru naleteli na vse razumevanje zaradi prevozov otrok, morajo učenci, ki stanujejo v bolj oddaljenih krajih, kaj kmalu domov, medtem ko učenci, ki so bližje obiskujejo tiste krožke, ki jih želijo.

POUK O KMETIJSTVU

Na šoli je precejšnje zanimanje — zdaj, ko je celodnevni pouk — za nemški jezik, ki ga poučujemo v 3. in 4. razredu ter v 7. in 8. razredu, zaradi turizma. Upamo,

da se šest učencev, ki se odločili za gostinstvo, ne premisli. Prav tako si želimo obetamo od kmetijskega pouka za katerega je neverjetno zanimanje. Uvedli smo ga na letošnje staršev, učence poučuje agronom, pričakujemo pa posebno pospeševalne službe pri GG Bistrica in bohinjske kmetijske zadrage.

Seveda pa so otroci, ko zaključijo redni pouk, radi tudi v številnih drugih krožkih in interesnih dejavnostih. Za prevoz učencev bi v osnovni šoli potrebovali še en avtobus, čeprav imajo že dva, ki odpeljeta otroke po Zgornji in Spodnji Bistrici in enega, ki pelje na Gorjuse.

S kadrom ni težav, najbrž se v razredni stopnji pozna bližnje bohinjsko učiteljske. Učenci bodo celodnevni šoli pridobili veliko delovne vzgoje, v vseh 18 oddelkih se privadili samostojnemu učenju, imeli več možnosti vključevanja interesne dejavnosti, ki jih prej niso imeli. Torbice odnesejo domov petkih, vsak pa ima v razredu prostor, kjer shranjuje zvezke in knjige.

Ob šoli imajo tudi urejena športna igrišča, v šoli telovadnici, medtem ko pokriti bazen čaka, da bi ga dokončno uredili. Če bo pri delovnih organizacijah v kraju zanimanje za turizem, da bi v Bohinjski Bistrici dobili bazen, bosta potem šola in kraj bogatejša še za zanimivo in koristno rekreacijo v bazenu.

D. Sečič

BOGINJA - MATI VETROV

ANDREJ ŠTREMPELJ

II. nadaljevanje

Na dvojko se nam nič kaj ne mudi. Z nami gredo tudi Serpe. Večinoma nosijo vrvi in hrano. Vrvi bomo potrebovali za napenjanje od Rašice proti Krki (tabor IV). V hudi vročini prisopihamo do Induplatija. Na grebenku pred šotori nas pričakajo Tone, Stane in Juk. Kar precej so utrujeni, saj gredo iz trojke. Malo si pogasimo žejo, potem pa se lotimo dela. V Induplatiju je treba postaviti še dva šotora. Kopanje šotora nam gre hitro od rok. Ta hitro je seveda prilagojen vikini. Na srečo je sneg toliko mehak, da ga večinoma lahko kopljemo z lopatami. Le sem in tja je treba pomagati s cepini. Zvečer se Nejcji poskušamo v novopostavljen šotor, Romi in Dule v drugem. Serpe pa v tretjem. Čeprav so štirje, nihče ne gre spat k Romiju in Duletu. Bolje se počutijo, če skupaj. Hrane imamo bolj malo, ker smo s seboj vzeli več opreme, da ne bomo brez dela viseli v Rašici.

vleče. Pripodijo se megle in od nekod se prikrade veter. Krošnje so izredno težke. Nejc je slabe volje, ker se slabo počuti. Sredi pobočja se Serpe usedejo na tla, odložijo tovore in hočejo v dolino. To so napravili ob sila nepravem času. Nejc strese nanje vso slabo voljo. V angleščini jih tako ozmerja, da takoj poberejo krošnje in odidejo naprej. Še istega dne potem sestopijo v dolino, tako, da v Rašici ostanemo sami.

Zvečer si kuhamo v glavnempijačo. Nejcju je slabo. Kljub temu se prisili in poje konzervo rib. Ponoči se je potem komaj pravočasno spravil iz spalne vreče in odprl šotor ter bruhal. Prvi je bil zjutraj pokonci Romi. Preden smo se ostali pripravili, je on že potegnil prvih 100 m vrvi v prečnico. Iz Rašice smo namreč prečili pobočja pod grebenom. Snežne vesine so se menjavale s skalami. Ro je krušljiva kamenina, ki se lomi v ploščah. Vse skale visijo navzdol kot strešniki na strehi. Hoja z derezami je tu prav zoprna. Za zadnje snežišče do grebena sem prišel na vrsto jaz. Globoko se mi je udiral v prhek sneg. Strmina je bila vedno večja. Brez večjih težav sem se prekalil čez greben. Na oni strani, na Nepalski, je bil sneg trd kot kost. Pobočje je bilo zelo položno. Odprl se mi je pogled v osrčje tretjega zemeljskega pola. Globoko pod menoj je ležala Zahodna globel. Na nasprotni strani Nuptse s svojo severno steno. Levo od njega se dviga Lhotse, greben, na katerem stojim, pa se nadaljuje in se potem strmo dvigne v vršno piramido Everesta. Na severu se je vedno bolj kazal Tibet, rjavo rumeni griči vse do daljnega obzorja in le sem in tja skupina, katere vrhovi so pokriti z belimi pokrivali. Cang tse je glede na nas vedno nižji. Še malo in gledali ga bomo navzdol.

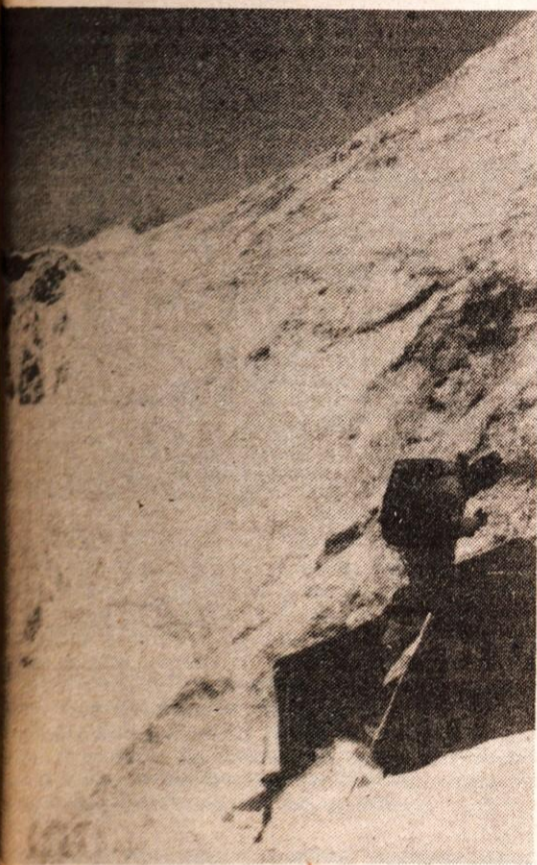
Greben od tu naprej je nekaj časa raven, potem pa se prične počasi dvigati. Napeli smo še preostalo vrv. Kjer vrvi ni mogoče pritrditi na kline, smo si pomagali z »ded men«. To so aluminijaste plošče, kakih 20 x 15 cm, ki so na enem koncu prirezane v konico. Imajo nekaj lukenj, v katere privežemo vrvice. »Ded men« se zakoplje v sneg in nanj, na vrstico, se pritrdi vrv. Kako globoko ga je treba zakopati, je odvisno od trdote snega. Bolj ko je sneg trd, manj ga je treba zabiti.

Še istega dne smo se, zadovoljni nad opravljenim delom, vrnili v Alpino. Napeli smo 700 m vrvi. Po enem dnevu počitka smo nameravali nazaj na hrib. Vendar se je vreme pokvarilo. Pihal je močan veter in raznašal sneg. Zato smo v Alpini počivali dva dni. Kljub hudemu vetru sta Cita in Ivč napela še nekaj vrvi proti štirici-Krki. Brez dela je v Alpini neznansko dolgčas. Ves dan samo polezavam v votlini ali pa posedam pri Tembi v kuhinji. Tu v pogovoru ugibamo o tem, kdaj bomo prišli na vrh, koliko taborov bo še treba, koliko vrvi, ... Končno sta minila ta dva dneva brezdelja. Vreme se je tretjega dne popravilo. Težko otovorjeni smo odšli proti Induplatiju. Nejc, ki je daleč pred vsemi prišel v tabor, si je naložil še kolot vrvi in odšel kar v Rašico. Naslednjega dne sva z Romanom odšla zadnja, za Serpami. Že zjutraj je eden tožil, da se slabo počuti. Mk mu je skušal pomagati s tabletami. Po kakih 300 m so se vsi Serpe ustavili. Tisti, ki je že zjutraj jamral, je začel nekaj nergati, da smo Jugoslovani slabi ljudje, ker jim niti tablet nečemo dati. To me je hudo ujezilo. Danes nesem še posebej težak nahrbtnik. Predlagam mu, ker se pritožuje nad težkim nahrbtnikom, da jih zamenjava. Pa ni hotel, ker se je zavedal, da je moj težji. Potem, ko sem mu še razložil, da skušamo z njimi ravnati kot s tovariši, da nosimo toliko kot oni itd, se je pomiril in odšel naprej. Hodili so izredno počasi. Sredi dolgih pobočij proti trojki so se zopet ustavili. Ostali trije so si razdelili tovor bolnega tovariša, ki je potem odšel v dolino. S tem so me močno presenetili in v mojih očeh precej pridobili. Jutro v Rašici je bilo mrzlo. Veter je že navsezgodaj stresal šotore. Močno otovorjeni smo skupaj s Serpami odšli napenjat vrvi proti Krki.

SE NADALJUJE

Sola kolesarjenja - Iz osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču je julija pod vodstvom kolesarskega inštruktorja Vlada Marna začelo vaditi kolesarjenje dvanajst navdušenih fantov od 5. do 8. razreda. Dvakrat na teden so vadili tehniko vožnje na stezi ali na cesti po programu, ki ga je za šolsko mladino izdelal trener kranjske Save, Franci Hvasti. V četrtek so se zadnjič popeljali s kolesi, saj bodo odslej vadili v telovadnici. Inštruktor Marn je z njihovim očitnim napredkom zadovoljen, zadovoljni pa so tudi fantje, ki obljublajo, da bodo čez nekaj let »novi Ropreti, Frelihi, Udoviči, Rakuše...« (H. J.) - Foto: F. Perdan

Tabor 3 (Rašica). V ozadju je severno sedlo.

Naslednjega dne navsezgodaj začnemo kopati plašč. Nejc nam dolgo ni iz šotora. Še od včeraj ni prišel k sebi. Serpe nam dolgo ne vstanejo. Očitno jih danes grabi lenoba. V teh dneh smo na podlagi izkušenj prišli do zaključka, da mora vedno eden od naših hoditi v tabor, drugače se rado zgodi, da Serpe sredi poti v tabor pustijo tovore in jo pobrišejo v dolino. V strmini nad Induplatijem srečamo Šraufa in njegovo družino, ki se vračata iz Rašice. Kar utrujena sta, malo za tem pridemo na greben. Tu se odpre čudovito pogled na vršno piramido Everesta in na greben, ki povezuje vršno piramido z zahodno ramo. Tik pod nam opazimo drobne pike - šotori tabora tri-Rašice. Globoko pod nami je ledenik Rongbuk, nad njim, tako v naši višini, pa je severno sedlo (7007 m). Vse to vidimo preko sedla vidimo vrhove na drugi strani. Položno pobočje do Rašice se neznansko

JELOVICA

Lesna industrija
Škofja Loka
Odbor za delovna razmerja DSSS

ponovno objavlja
prosta dela in naloge
REFERENTA ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE
v oddelku investicij in vzdrževanja:

Delo obsega področja gradbene in komunalne ureditve obratov, iskanja izvajalcev gradbenih del, kontrolo njihovega dela, vodenje arhiva gradbene dokumentacije.

Pogoji: - gradbeni tehnik s 3 leti delovnih izkušenj, zaželen je strokovni izpit. Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj na naslov: Jelovica, lesna industrija Škofja Loka, Kidričeva 58, kadrovska služba, v 15 dneh od dneva objave.

Interesente vabimo, da se osebno zglasijo v kadrovski službi, kjer jim bomo nudili podrobnejše informacije.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas z obveznim poskusnim delom. Delavcu, ki bo izbran, nudimo možnost nadaljnega izpopolnjevanja in funkcionalnega izobraževanja, topli obrok med delom in povrnitev prevoznih stroškov na delo.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku objavnega roka.

Industrijski kombinat
PLANIKA Kranj
objavlja naslednja prosta dela in naloge
za potrebe DSSS:

1. VODENJE FINANČNE OPERATIVE
2. UREJANJE PLAČILNIH INSTRUMENTOV

Za naslednja dela in naloge se zahteva:

pod 1.: - višja strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri in 3 leta delovnih izkušenj. Dela so prosta za določen čas - nadomeščanje za čas porodniškega dopusta.

pod 2.: - 4-letna strokovna izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj. Dela so prosta za določen čas - nadomeščanje za čas porodniškega dopusta.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek kombinata Planika Kranj 15 dni po objavi.

ljubljska banka Temeljna banka Gorenjske

mesta sveta, se stiska strahotna beda. Ribiško naselje na vodi. Množice najrevnejših kitajskih ribičev se rojevajo in umirajo na čolnu. Videl sem gobavce, pohabljenca, reveže s strahotnimi brazgotinami, posledice japonskih nožev. Spal sem tukaj nad zalivom in poslušal tarnajoče kitajske pesmi. Ko so me ponoči zaradi čika našli, sem bil prepričan, da je to moja zadnja ura. Trije tipi so brskali po moji prtljagi, dva pa sta me odveklela dol na čoln. Uiti je bilo nemogoče. V baraki na vodi so mi ponudili steklenico žganja in se mi smejali. Kup moških in žensk me je trepljalo po rami in silil s tistim hudičevim arakom - riževim žganjem. Strah sem moral pregnati, zato sem pošteno kuknil. Celo noč smo proslavljali rojstvo Tsi Kana, sina enega izmed gostiteljev. Menda sem odlično govoril kitajsko. Drugo jutro mi je od vse te žlobudravščine ostalo le UO Ši GARIZIRI - jaz sem lačen, in strahoten maček.

Jedlo in pilo se je še naslednji dan, zato sem ostal pri njih. Sreča mi je zopet naklonjena. Moji novi prijatelji so me cel dan kot znamenitost s »sampanom« vozili okoli znancev.

Sredi bednega Aberdeena plava znamenita luxuzna restavracija. Umil sem se in si jo šel ogledat. Polna je bogatih ameriških milijonarjev, ki si sem, z varne razdalje, hodijo ogledovat, kaj je revščina in kaj pomeni pomanjkanje. Gospodom servirajo najdražjo specialiteto:

možgane žive opice - Tsang Neh. Prinesejo jo v bakrenem loncu z ledom. Strežnik ji z mačeto odbije pokrov lobanje, naličene dame pa vzklikajo: »Oh, my got, that iz beautiful«, in s srebrnimi žličkami hitijo strgati, kar je še ostalo.

Da je bil večer še bolj gnusen, je poskrbel francoski »peder«, ki me je po plačani večerji »a la kanton« nič hudega slutečega »kušnil«. Ušel sem skozi straniščno okno in s spalno vrečo nad glavo plaval na obalo.

Z džunko sem šel tudi v Macao - portugalsko kolonijo. Isti drek kot Hong Kong, le da so napisi v portugalsčini.

Potem sem rekel Dschoi gihn Hong Kong in letel na čangkajškovo Formozo ali Taiwan. V Taipeiju sem ostal le dve uri, da sem zamenjal letalo proti Corei. Slikal sem dva nebotičnika in drugo. Kitajke so lepe le, če so mešane s kako drugo raso, katere pa mora biti najmanj 99 %.

Tudi v Seulu v Južni Koreji sem ostal le dan, pa še to zato, ker so mojo prtljago pozabili na Formozi. Letalska družba Air Korea mi je plačala štiriindvajseturni penzion v letališkem hotelu, vseeno pa sem se oddahnil šele, ko so mi spalno vrečo izročili nazaj.

V Tokio sem prišel prvega decembra pri minus 3 stopinjah Celzija bos in v sami srajci. Kupil sem najcenejše škornje. USA army in se zavil v spalno vrečo. Cel popoldan sem se vozil po vesoljnih nadvozih, podvozih, tunelih... da sem zvečer zbit prispel v slavno četrt Ginza. Pred leti sem bral, da je Tone Forneczi tu precej užival. Jaz sem precej slabše, ker je Tokio najdražje mesto na zemlji.

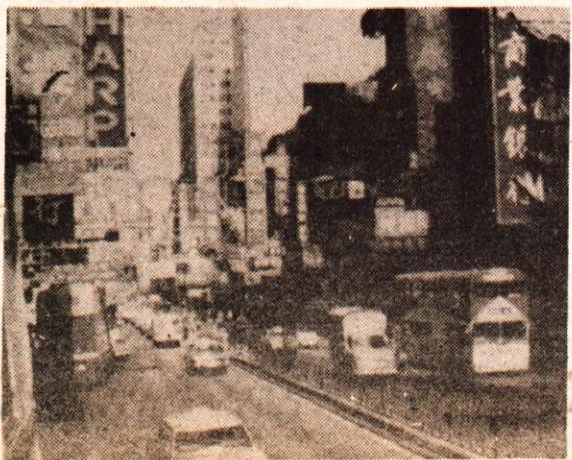
Ginza je zmešnjava ozkih ulic s poklicnimi gejšami. To so nekakšne učene kurbe. Obstajajo tudi manj učene, ki so cenejše. V Tokiu je petkrat več bordelov kot cerkva. Poleg njih je tudi ogromno naj sodobnejših barov, kinov, prodajal za vse in kar hočeš. V klubih karateja in juda te v treh tednih naučijo pretepanja...

Zeblo me je; če sem srečal kaj rumenega, mi je postalo slabo. Preveč, preveč Japoncev je. Preveč je vse rumeno. Ven iz tega azijskega pekla, ki se zdi kot prenasličena bomba, ki se bo vsak hip razletela. Ven, nekam, kjer je mir, kjer ni visokih piskajočih glasov. Imel sem le eno samo željo: na Hawaii-e!

Druga decembra zvečer ob 7. uri sem z Jumbo jet-om vzletel iz Tokia, preletel datumsko mejo in po sedemurnem poletu istega drugega decembra ob 9. uri zjutraj pristal v Honolulu Airport na Hawaii-skih otokih.

SE NADALJUJE

Kowloon -
trgovski del
Hong Konga
pozabljen ožitek
kapitalizma
v današnji
erozijski dobi.

Zaradi mojega finančnega položaja sem v tempiju ostal tudi naslednji dan. Ribal sem sveta tla, pomival sem in po Ulicah Hong Konga gledal verske magazine. Kitajci se razmejujejo, zato v nekem strahu presedim do večera, da se ne vrnem v tempelj. Pri večerji imam zanimive zgodbe pripadniki te sekte, ki so kot misijonarji prišli sem iz vseh koncev sveta. Ni starejši od petindvajset let. Na ceremonijam le nisem mogel biti, sem ušel iz templja. Po poletu za Formozo sem imel še nekaj časa. Kaj početi v HK brez denarja? Dolgočasno ni nikoli. Prejeli sem cel Hong Kong Island in Aberdeen. Takoj zraven naj nebotičnikov najbogatejšega

Zlata poroka Ivane in Franca Mežnarc – V teh dneh sta praznovala 50-letnico skupnega življenja Ivana in Franca Mežnarc iz Vrbe. Oba sta imela težko mladost, saj sta morala že zgodaj poprijeti za delo, saj je bilo doma veliko otrok. Franc je delal v železarni, kar devet let je hodil v službo peš, po delu v železarni pa je moral iskati tudi druge zaposlitve, kajti v zakonu se je Ivani in Francu rodilo osem otrok. Se posebno hudo je bilo življenje med drugo svetovno vojno, ko je bilo težko prehraniti številno družino. Vendar sta zmogla, do poklicev so prišli vsi otroci. Danes sta še krepka in čila, rada opravljata gospodarska in druga opravila, najraje pa sta v družbi svojih otrok in unukov, ko se zberejo v rojstni hiši. – Foto: F. Perdan

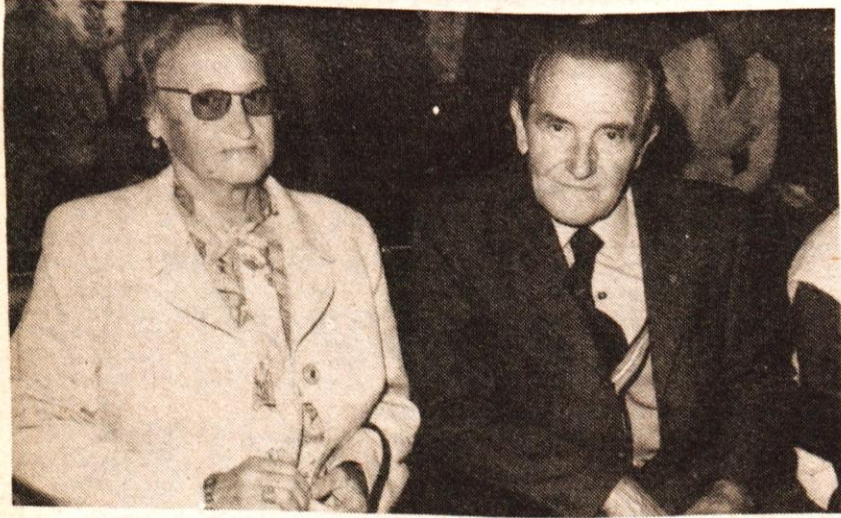
Da bi se le zdravje držalo

Nobenemu ne bi prisodil toliko let. Njej sedemdeset in njemu sedeminsedemdeset. Pa vendar so se nabrala...

Pred enainpetdesetimi leti sta se spoznala v Beogradu, kamor je Jože Kovač s Posavca prišel študirat pravo. Anica je bila sicer Zagrebčanka, a je v Beogradu delala pri nekem ameriškem trgovskem zastopstvu. Bila pa je tudi članica slovenskega pevskega društva Cankar v Beogradu, ki je prirejal nastope, zabavne večere, imel svojo dramsko skupino. V prostore društva so seveda prihajali vsi Slovenci, ki so takrat živeli v Beogradu, pa tudi Srbom je bilo všeč pri Slovencih. Tu jo je spoznal jeseni leta 1928. Že naslednje leto sta se poročila, in kot pravita, je bilo zanju v življenju najlepših tistih deset let do vojne. Tik pred vojno se jima je rodila hčerka Breda in vojno so prebili v večnem strahu in bežanju pred bombardiranjem.

Ze leta 1946 so prišli na Posavec, kjer so si zgradili hišo. Jože se je zaposlil najprej v Narodni banki na Jesenicah, potem v Radovljici, nazadnje pa je bil vodja finančnega sektorja v jeseniški Železarni. 1965. je bil upokojen. Mama pa je delala najprej v podjetju Ribnik Jesenice, potem pa je bila računovodkinja v Kmetijski zadruzi Ljubno, nazadnje pa pri Mizarstvu Radovljica. Še nekaj let je delala honorarno, da je imela kakšen dinar več za svoj hobi: zelo rada potuje. Oče Jože pa je vnet ribič in še bolj vnet filatelista. Pravkar je na zadnji razstavi znamk v Škofji Loki dobil bronasto medaljo za zbirko angleških kuvert »prvega dne«. Žena je vedno imela razumevanje za njegove konjičke in rada je z njim skupaj pregledovala nove in nove zbirke, pa tudi on ji ne brani, če gre rada po svetu. Dokler bosta še pri taki volji, bo že še. Da bi le še zdravje držalo.

D. Dolenc

Anica in Jože Kovač s Posavca sta po petdesetih letih zakona v soboto pred radovljiškim matičarjem podpisala še za naprej...

Še bova plesala...

Tržič – 22. septembra pred petdesetimi leti sta se vzela Ana, doma iz Zvirč, in Luka Derling, ki se je v Tržič prišel učiti za čevljarja iz Selške doline. Rojen je bil v Zali pri Farem potoku, prav v tisti hiši, kjer je bila 1943. leta ustanovljena Prešernova brigada.

Oba sta bila delavca. Ana je še kot otrok pomagala na kmetih, nato pa se je zaposlila v Bombažni predilnici in tkalnici, kjer je bila trideset let tkalka. Njen poklic zdaj nadaljujeta hčerka in vnukinja. Luka je pred vojno delal pri zasebnih čevljarjih, v pokoj pa je odšel iz Peka.

Tri otroke sta imela; sina in hčerki. Življenje gotovo ni bilo lahko, vendar pa Tržičani ne bi bili Tržičani, če si ga ne bi znali polepšati s pesmijo, z družabnostjo. Najhuje je bilo med vojno. Luka je že od vsega začetka delal za partizane, februarja 1944. leta pa se je priključil borcem Prešernove brigade. Štirinajst mesecev je Ana sama skrbelo za otroke, zraven pa se bala za moža in za družino.

Zdaj sta stara, ona 76 let, on pa 75. Srečo imata, da jima je zdravje kolikortoliko naklonjeno, da še sama lahko postorita vse v stanovanju in na vrtu. In ko smo se poslavljali, je Ana zatrdila, da bosta na praznovanju ob obletnici poroke še veselo zaplesala. (H. Jelovčan) – Foto: F. Perdan

Zlati jubilej Pepce in Alojza Božiča – 22. septembra je minilo 50 let od tistega dne, ko sta se na Jesenicah poročila Pepca in Alojz Božič. Pepca je bila iz Hrušice, iz urejene in tople družine, Alojz pa z Jesenic, iz delavske družine. Alojz je kar 43 let delal v železarni, nazadnje kot obratni asistent. V NOB je bila vsa družina izgnana v Srbijo, v Valjevo, domov se je v postopnem opuščen dom vrnila šele ob koncu vojne. Z voljo in vztrajnostjo sta obdržala dom, živela skromno, a v razumevanju in prijateljstvu. Alojz je bil zelo aktiven v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organizacijah, bil je predsednik gradbenega odbora pri gradnji nove jeseniške šole. Alojz je skrbel za družino, v prostem času pa se še vedno rada ukvarja z delom. Oba pravita, da so leta skupnega življenja kar prehitro minila. Seveda sta pripravljena na smeh in šalo, predvsem pa navezana na svoje tri otroke. – Foto: F. Perdan

Čez sto diplomantov

Na Delavski univerzi Tomo Breje v Kranju že deset let deluje ekonomska fakulteta. V teh letih je dala že preko 100 diplomantov. Točneje 111; šest od teh jih je diplomiralo na drugi stopnji, eden pa v Ljubljani že dela magisterij.

Prav te dni je zaključilo šolanje na kranjski ekonomski fakulteti 24 diplomantov; 22 na prvi stopnji in dva na drugi stopnji.

Zanimanje za šolanje ob delu, ki je seveda zelo naporeno, saj se je treba pri tem marsičemu odreči, pa le narašča. Prav letos je močan dotok študentov na ekonomsko fakulteto iz kranjskih delovnih organizacij.

Na kranjski delavski univerzi so nam povedali, da bo v naslednjem polletju šola dala spet okrog 30 novih diplomantov.

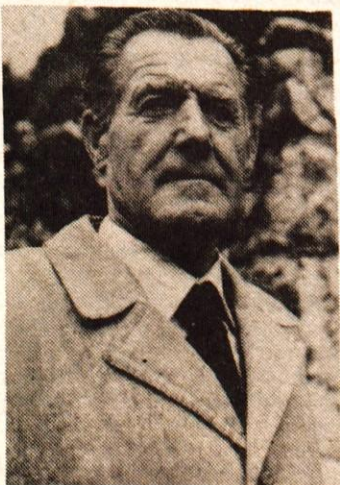
S predavanji za novo šolsko leto so že pričeli, vendar so dopustili vpis za letošnje leto še do 30. septembra. D. Dolenc

MI PA NISMO SE UKLONILI

»O, naš Fronc je še živ!«

Osem jih je, ki so preživeli požig Srednje Radovne, ki so jo Nemci 20. septembra pred petintridesetimi leti do tal požgali – Med njimi tudi Franc Kunšič, ki pripoveduje, kako je ušel iz plamenov

Franc Kunšič – Pangrčev Fronc

Lesce Franc Kunšič, ki danes živi v Lescah, se je pred sedemdesetimi

leti rodil v Svečah na Koroškem, svoja mlada leta pa preživel doma v Srednji Radovni, pri Pangrcu. Že pred vojno se je seznanil z naprednimi komunističnimi idejami in se ob začetku vojne ter med vojno družil s komunisti in partizani: z Antonom Ambrožičem, z Vinkom Repetom-Triglavskim, z Ogrisom, svojo prvo vezo pa je imel z Viktorjem Kežzarjem. Bil je obveščevalc, zadolžen za organizacijo sestankov.

Srednja Radovna je bila vsa partizanska, z izjemo izdajalke, ki pa so jo kaj kmalu odkrili. Nemci so prav dobro vedeli, da so v Radovni obveščevalci, kurirji in partizani kot doma, zato so na vse načine poskušali zvedeti za nje. Podkupiti so hoteli Kunšičevo sestro, ki je po navodilih obveščevalcev Nemcem le prikimala in dejala: »V politiko se ne mešam, sami mi pa morate povedati, katere vaščane sumite, da vem, kje in kako kaj pobarati...«

Pa so ji povedali za sumljive in tako je tudi Franc zvedel, da je med njimi.

PEPCA PROSI, DA JO USTRELIJO

Tedaj, ko so za svarilo požigali njegovo domačijo, ko so jo »špengali«, je bil Franc doma, z Olipovim Jakobom. Videla sta, kako se hiši približujejo Nemci, bežala sta v gozd in od tam videla, kako je hišo privzdignilo. Nemci so vzeli konja, ker pa se je žival upirala, so jo ustrelili.

»Prišli so 20. septembra,« se spominja Franc, »sam sem tedaj taval sem in tja, pred usodnim dnevem sem bil pri Šetinu. Pod večer sem prišel na vezo in po med, domači so me zadržali, češ: kar tu prespi, saj ni skrbi. Ko se je začelo daniti, je zaropotalo, na vse strani se je kadilo. Rafali so merili v okna, v vrata, skočil sem dol, v črno kuhinjo, videl, kako z dveh strani stojijo in streljajo v vrata. Dejal sem prestrašen domačim: ko bo za hip prenehalo, odprem vrata; ko bo drugič premor skočite za mano. Nihče se ni upal za menoj, ko sem tekel preko dvorišča. Merili

so name, me zadeli, ko pa sem bil že mimo, sem padel v zasedo pri čebelnjaku, kjer sem sklonjen sunil Nemca ali belogardista – ne vem, kdo je bil – pod brado. Na Mrkotovem rovtu je bila spet zaseda, zbežal sem v Zatrep in naprej...

Bil sem nekako šestdeset metrov stran od Rekarjeve hiše, kjer so imeli toliko otrok. Leseno hišo so Nemci minirali, kar vzdignila se je, trame je neslo na vse strani, saj morajo biti še danes tam... Vsi domači so ležali na posteljah, najmlajši Primož, ata in mama, vsi so bili že mrtvi, le 19-letna Pepca se je dvignila in prosila, naj jo ustrelijo. Nemec se ji je približal, a se je premislil in se obrnil, pristopil je domobranec in spustil rafal po vseh...

UJET NA POGORIŠČU

Ko je bilo vsega konec, sem srečal na sedežu komiteja brata Jaka, ki je tudi ušel. »O, Fronc je še živ, naš Fronc je še živ,« je vpil od presenečenja in veselja, ko me je zagledal.

Zjutraj sem bil na pogorišču. Ženske iz Zgornje Radovne so nosile vodo in vsaj po obleki poskušale razpoznati mrtve. Tedaj so Radovno spet obkolili Nemci in domobranci, moralo jih je biti okoli 400. Spet sem bil v

obroču! Prvi me je spoznal gardist Murnikov iz Lesca, pil in se zadržal: »Kje je?« (Misli je na Ivana Gajdara Mitja, sekretarja okrožnega mitaja). Rekel sem, da ne vem, me je udaril...

Določili so me, da jih vodim okrožnega komiteja, sicer me postrelili vse ženske. Moral jih voditi, ubiral sem vse liška pota, ko smo se nazaj znašli spet na – cesti. Tako je bilo pa konec!

Zbrali so vse ženske, naložili dve deski na rano, tako smo morali do Gorja Gorjah so ženske izpuščile, pa odgnali na blejski gostolovni mitaja).

Franca Kunšiča so nato v domobranec v osnovno šolo. Naslednji dan je že strahla vrati, kjer je mimoidoči znanil dal, da naj obvesti radovno živinozdravnika, da bo zvečer begnil, obenem pa ji je naročil obvesti Olipovo Franco, da nameravajo aretirati. Popolnoma na poti v Radovljičo res vse spremljevalcema, živinozdravnika je spustil v hišo in pri drugem urno odpeljal v Begunje, pod partizanom. Kmalu se je Franco nazaj, v svoje okrožje, kjer je konca vojne.

Tako je Pangrčev Fronc strahote požgane rojstne vasi hote, ki se ne bi smela nikoli ponoviti...

Ime po II. grupi odredov — Občini Kamnik in Mozirje sta partizansko cesto čez Črničev od Stranj do Gornjega grada poimenovali po II. grupi odredov. Ker je makadamska, so imenovali poseben odbor, ki ga sestavljajo družbenopolitični delavci in gospodarstveniki iz obeh občin. Asfalt na vsej dolžini bo zblížal Savinjsko dolino z Gorenjsko. — B. B.

Koliko takšnihle »krstov« bomo še doživeli? Stara navada je, da novoizučene ročne stavce njihovi stanovski kolegi polijejo z vodo, da se dobro »primejo« v svojem poklicu. Razvoj tehnike pa je tudi tu opravil svoje. Ročnega stavlarstva, ki ga je svetu dal nemški mojster Gutenberg, v modernih tiskarnah skoraj ni več, in vse kaže, da bo tudi ta, včasih tako cenjen poklic, izumrl. — Foto: F. Perdan

Srnjaka, čeprav le na tarči je treba zadeti na najbolj občutljiva mesta, ki prinašajo tudi največ točk. — Foto: C. Z.

Prehodni pokal v Domžale

Cerklje — V počastitev praznika kmetijskih skupnosti pod Krvavcem — Brnika, Cerklj, Poženika, Senčurjake gore in Zaloga je lovska družina iz Cerklj pripravila pri spodnji žičnici na Krvavec že deveto tradicionalno tekmovanje v streljanju na umetne golobe in v tarčo srnjaka. Tekmovanje je ves čas oviralo deževno vreme, kar pa ni motilo organizatorjev, da tekmovanja, na katerem je sodelovalo preko 150 strelcev, ne bi uspešno speljali do konca. Konkurenca je bila tudi letos solidna, saj so se v Cerkljah pomerili tekmovalci iz domačih cel Slovenije — iz Domžal, iz Tuhinjske doline, Motnika, Vranjega, Senčurja, Jezerskega, Naklepa, Vodice, Višnje gore na Dolenjskem in od drugod. Ekipi lovske družine Udenboršt letos ni uspelo ponoviti lanskoletnega uspeha. Prehodni pokal so s prejšnjo prednostjo tokrat osvojili ekipi iz Domžal, med posamezniki pa je slavil član zmagovalne ekipe Miro Močnik. Rezultati: kombinacija (streljanje na umetne golobe in v tarčo srnjaka) — ekipno: 1. LD Domžale 529 točk, 2. LD Motnik 491, 3. LD Tuhinj 484, 4. LD Višnja gora 480, 5. LD Vransko 430. Kombinacija — posamezniki: 1. Miro Močnik (LD Domžale) 184

točk, 2. Ludvik Stare (LD Tuhinj) 181, 3. Ivan Podgornik (LD Motnik) 180, 4. Anton Habjan (LD Višnja gora) 179, 5. Franc Barbič (LD Smarna gora) 174. V tekmovanju na izpadanje — umetni golobi je nastopilo 40 tekmovalcev. Slavil je Ludvik Stare iz lovske družine Cerklje pred Milošem Zupančičem iz domače lovske družine. Streljanje z zračno puško je prineslo prvo mesto Antonu Markiču (LD Udenboršt), drugi je bil Janez Mohar (LD Tuhinj) in tretji Janez Marčun iz Domžal. Lovsko-športna prireditev pod Krvavcem je bila tudi dobra priprava na akcijo Nič nas ne sme presenetiti v katero so se v nedeljo vključili tudi mladinci iz Cerklj. Pripravili so patrolni tek po poteh pomembnih iz NOB, 6,5 kilometra dolga proga je tekmovalce šestih ekip vodila iz Cerklj skozi Grad in Pšato do Stiške vasi, odtod do kotline Reke in do cilja pri spodnji postaji žičnice na Krvavec. V končnem seštevku so upoštevali rezultate metanja ročne bombe na cilj, znanje iz prve pomoči, hojo po azimutu in streljanje z zračno puško. Zmagali so mladinci osnovne šole Davorin Jenko iz Cerklj pred OO ZSMS Cerklje in ekipi skakalnega kluba Triglav. — C. Z.

VAŠA PISMA

ALI RES NI NIHČE KRIV?

Ze nekajkrat sem se namenila napisati to pismo, pa sem ga zmeraj odložila in si mislila, da bo to že kdo drug opravil namesto mene. Ali da se bo stanje celo samo od sebe izboljšalo. Pa nič!

V naselju Planina I. že nekaj let stoji toplarna, ki sosednje bloke in stolpnice oskrbuje s toplo vodo in pozimi tudi z ogrevanjem. Lepa je, velika in moderna, daleč naokrog se vidi njen ogromni dimnik. In iz tega dimnika se vali črn dim, poleti komaj opazen, pozimi pa ves mogočen, da nad Kranjem lebdi črni oblaki. Droben črn prah seda na okenske police, balkone, na sveže oprano, še mokro perilo, na rože in ne nazadnje tudi na marmornate nagrobnike v svoji neposredni bližini. Bolj ko je zunaj hladno, več prahu je. In če prah že vidimo povsod, ga je verjetno tudi v zraku ogromne količine. Pa smo tam! Ni tako važno in pomembno, če pač vsak dan pomiješ okenske police in balkon, če greš večkrat na pokopališče, važno je, kdo bo obvaroval nas, ki ta zrak vdihavamo sleherni dan. Kje je skrb za čisto in zdravo okolje? Kje so čistilne naprave, ki bi v hipu rešile ta problem?

Bliža se zima, zoprna megla bo spet tiščala k tlom, mi pa bomo, zaviti v šale, pokašljevali in hrkali in se dušili od slabega zraka.

Ali res ni nihče kriv za tako stanje?

L. Leskovec
Mlekarska 33, Kranj

PISMONOŠA NAJ BO VESTEN IN NATANČEN!

Kot invalidski upokojenec težko čakam svojo redno mesečno pokojnino. Tudi v začetku tega meseca je bilo tako. Ker je že v navadi, da tisti dan, ko raznaša pokojnino, pismonoša pride do nas precej pozno, sem naročil ženi, naj prevzame denar.

Tako se je tudi zgodilo. Toda, ko mi je žena izročila denar, sem ugotovil, da je premalo 450 dinarjev. Toliko premalo ji je namreč izročil pismonoša. Nemudoma sem se odpravil na poštni urad. Bil sem razburjen, a me je upravnica takoj potolažila, da bo zadevo takoj uredila. Res sem še isti dan dobil denar.

Kljub usemu pa se le sprašujem, zakaj takšno ravnanje? Kaj bi se zgodilo, če ne bi bil domačin in me upravnica ne bi poznala in mi verjela? Predvidevam, da bi bil ob lep del svoje skromne pokojnine.

Rajko Primožič, Žiri

Naročniki žrebajo naročnike

V tem predzadnjem kolu žrebanja zvestih naročnikov Glasa je Gorjanc Jera, Gosposvetska 19, Kranj, izvlekla in tako zagotovila brezplačen izlet naslednjim naročnikom: Potočnik Janez, Podvrh 2, Polane (več kot 15 let naročnik); Stanonik Jože, Partizanska 43, Šk. Loka; Gazvoda Matevž, Breg 8, Preddvor (več kot 15 let naročnik); Pfajfar Antonija, Lajše 4, Selca; Pintar Janez, Breznica 39, Zirovnica (več kot 15 let naročnik); Križnar Viktor, Zg. Bitnje 112, Zabnica; Hafner Vincenc, Zg. Bitnje 91, Zabnica (več kot 15 let naročnik); Zupan Igo, Zasip 10, Bled (več kot 15 let naročnik); Košir Antonija, Slap 9, Tržič (več kot 15 let naročnik).

Črtomir Zorec NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(11. zapis)

V gradivu za še ne objavljeno študijo o Krvavcu in njegovih napravah — v preteklosti, sedanjosti in bodočnosti — ki jo pripravlja Marjan Masterl, sem prebral zanimiv odstavek:

«... Lastnica zemljišča na Krvavcu in Kriške graščine pri Kamniku, baronica Irena Apfaltrern, je Slovenskemu planinskemu društvu podarila potrebno zemljišče na jugozahodnem pobočju Krvavca, ki leži na robu planine na Gornjem Jezercu. Hkrati je za nov Dom na Krvavcu brezplačno dala ves gradbeni les...»

Nato je delo lahko steklo. Po narčnih inženirja Viktorja Skaberneta sta dom gradila stavbenik Bricelj in tesar Ravnikar. — Dom je bil izročen planincem 6. septembra leta 1925.

BEG PRED STRELO

Po tem uvodu, ki kaže na simpatično potezo zadnje lastnice Kriške graščine, šele lahko pričnem s pripovedjo o nastanku in veljavi mogočne stavbe nad vasjo Križ.

Naslova poglavju pa si nisem izmislil; res je bilo tako, da je bila strela, ki je udarila l. 1576 v že od potresov razmajano zidovje kamniškega starega gradu, vzrok za beg grofa Ahaca Thurna z nevarne višine v bolj mile dolinske kraje. Najprej v Kamnik, potem pa v na novo sezidano graščino na blagi vzpetini nad ravnino.

Seveda pa si je grof Thurn, ki je leta 1572 kupil Stari grad z vso posestjo in gosposčino, le-to obdržal in združil z novo gosposčino Kriškega gradu. Tako preberemo že leta 1583 grofov polni naslov »vom Thurn und zum Creucz«.

Nekateri zgodovinarji sicer menijo, da je nek grad nad Križem že stal in da ga je dal grof Akacij Thurn le povečati in obnoviti. Ta stvar je za zdaj še zavita v temo. Kot tudi pripoved, da je strela, ki je udarila v Stari grad, ubila grofovo najljubšo hčerko. In da je prav zato tako jadrno zapustil svoje visoko (309 m nad mestom) domovanje. Kriška graščina je seveda v teku stoletij doživljala vrsto prezidav in dozidav. Leta 1606 so grad povečali, leta 1730 pa temeljito obnovili.

Grof Akacij Thurn je bil vnet luteran. Celo tak gorečnej, da je dal za novoverske obrede sezidati posebno kapelo in urediti manjše pokopališče za umrle pristase Lutrovega nauka.

KRVNO SODIŠČE

Kako ugledno mesto je šlo kriški grajski gosposčini, priča med drugim tudi zaupanje, s katerim je bil za sedež privilegirane deželjskega krvnega sodišča. Le-to pa je bilo ločeno od kamniškega, torej je bilo samostojno. Le vislice sta imeli obe sodišči skupne... Na hribu Gavšku, kot ime pove! — Drugo izročilo pa trdi, da sta imeli obe sodišči skupne vislice v bližini Krvavega znamenja pri Podgorju. Vero tej drugi verziji daje dejstvo, da so l. 1890 ob gradnji železniške proge izkopali v neposredni bližini Krvavega znamenja kakih deset okostnjakov.

Da se ta »krvna« sodišča niso šalila, priča tudi izročilo, da so neko Kamničanko, ki je bila svojemu možu nezvesta in ga slednjič celo ubila, javno obglavili...

Svojeja rablja pa ne Kamnik ne Križ nista imela. Morali so ga poklicati iz Ljubljane.

Bilo pa je sodišče na Kriškem gradu tudi nekaj časa ločeno od kamniškega. Najbrž v tem skreganem obdobju tudi skupnih vislic nista uporabljali. Pač po oni stari nagajivi anekdoti:

Češ, vi naših vislic že ne boste uporabljali; postavili smo jih mi, zase in za naše potomce!

Od leta 1797 je bila Kriška gra-

ščina last grofov Apfaltrernov. V svojih rokah so jo imeli vse do pogožiga 22. novembra 1943.

ZAKLADNICA UMETNIN

Kot skušamo razumeti nujno, ki je terjala požig in uničenje gradu, da se sovražnik ne bi v njem vgnezdil, tako nam je lahko žal za nekaterimi umetninami, ki so bile uničene.

Kriška graščina je bila znotraj bogato poslikana s freskami, na stenašah so visele umetnine slovečega slikarja Metzingerja, prelepa so bila številna tihožitja grofice Marije Auersperg, zbirka orožja je bila izjemno obsežna, prav tako je bila zanimiva galerija portretov knezov Auerspergov, ki so bili lastniki gradu pred Abfaltrerni.

Inventarni popis umetnin na Kriškem gradu je v letu 1928 objavil spomeniški konservator in profesor umetnostne zgodovine na ljubljanski univerzi, dr. France Stele, v topografskem opisu Kamnika (na straneh 394-413).

Tam tudi preberem: »Okrog leta 1588 je pridigal na Križu Marko Kumprecht. Iz poročila prošta Freudenschussa z dne 17. decembra 1595 izvemo, da je grof Ahacij Thurn začel pred osmimi meseci zidati 50 korakov od gradu na malem gričku protestantovsko pokopališče, molilnica pa je bila že sezidana na gradu samem pri vhodu na desno blizu grajskih vrat. Ni pa še bila dovršena in ometana in so se obredi zato vršili v veži pred vhodom v stanovanjske prostore, kjer so sicer prirejali tudi zabave. Kak dan po 8. februarju 1601 je reformacijska komisija razstrelila molilnico in pokopališče.«

TLAČAN JE DAL, TLAČAN JE VZEL

Ali pa: tlačan je dal, njegovi potomci so si vzeli trud in nepotne srage svojih prednikov nazaj. Saj menda ni nikogar, ki ne bi hotel verjeti, da so bili gradovi fevdalcev zgrajeni s solzami in potnimi sragami — z ljubeznijo gotovo ne. — Za cerkvice na vrhovih gora pa bi lahko rekel, da so bile zgrajene s požojnimi upanji v enostransko tolažbo...

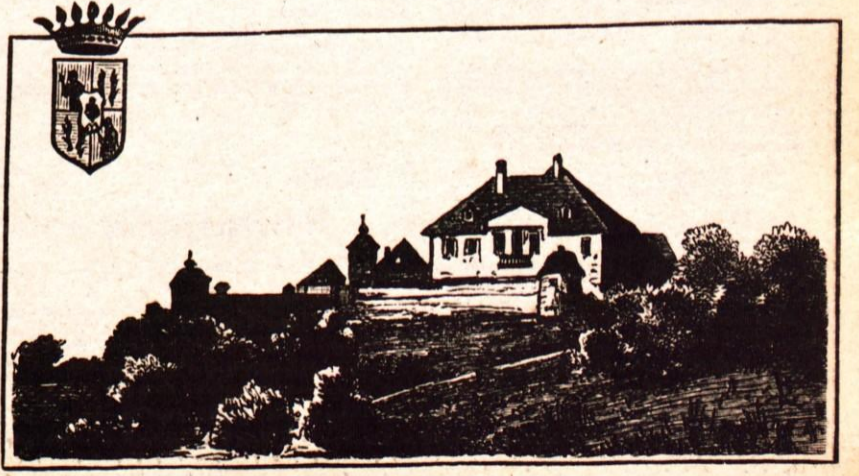
Ko tako s popotnim lesom (po Levstikovo) hodim podolgem in počez po naši deželi, naletim večkrat (posebej v Moravški dolini, ob Krki idr.) le še na prostor nekdanjih graščin, razvalin, ostankov kamenja ni več. Vse uporabno gradivo so razvozili domačini za zidanje svojih domov!

No, tako je sklenjen krogotok: potomci tlačanov so si sami vzeli svojo pravico...

Kakor sem že nagnjen k romantični (saj brez romantike bi bilo življenje pusto in dolgočasno!), tako mi ni žal za razvalinami fevdalnih gradov, pomniki naše žalostne tlačanške preteklosti. — Prav takega mnenja je bil tudi profesor dr. Jože Debevec (sicer duhovnik), ko je vodil ob začetku našega stoletja dijake po Dolini gradov (ob Mirni in Krki). Ves razburjen je govoril: »Vse te gradove, spomine na naše tlačanstvo, bi morali podreti do tal, zemljišča zravnati in zasaditi z uporniškim zimzelenom!«

NARODNI HEROJ

Tudi vasica Križ je rodila svojega velmoža. Tu je doma Janko Rudolf (rojen leta 1914), slovenski politični delavec, v času NOB pa eden od vodilnih mož v partizanskih enotah. Sprva v Dolomitskem odredu, je že kmalu postal politični komisar Šercerjeve brigade; leta 1943 je organiziral ljubljansko brigado, nato je bil politični komisar XVIII. divizije, leta 1944 pa politični komisar XXX. divizije. Po osvoboditvi je bil Janko Rudolf republiški in zvezni ljudski poslanec. Za svojo izredno hrabrost mu je bil dodeljen red narodnega heroja.

Kriška graščina l. 1891 (po sliki Lad. Benescha)

PREDSTAVLJAMO VAM

Filip Gartner: Konkurenca letos močnejša

KRANJ - Prejani teden je bila v Kranju moška alpska državna reprezentanca, ki se marljivo pripravlja na tekmovalno novo smučarsko sezono...

Na vprašanje, kako se reprezentanca pripravlja na tekme v svetovnem pokalu, na zimске olimpijske igre in na številne mednarodne FIS preizkušnje...

»Prediha od konca minule smučarske sezone praktično sploh nismo imeli. Junija in julija smo po nekaj dni vadili na snegu v Caprunu in v Val d'Isere...»

»Kateri pomembnejše preizkušnje vas čakajo?«

»To je vsekakor niz tekmovalni za svetovni pokal. Od sedmih reprezentantov bodo v njem nastopili štiri, petega bomo vzeli za rezervno...»

»Znana je tudi že naša olimpijska postava. Kateri tekmovalci bodo odpotovali v Lake Placid?«

»Bojan Križaj, Jože Kuralt in Boris Strel. Trudimo se, da bi v ekipi spravili vsaj še enega...»

»Kako so fantje pripravljivi?«

»Lahko rečem, da precej bolje kot lani. Trenutno tudi ni nobenih razlogov, da v novi sezoni ne bi dosegli vsaj takih uspehov kot lani...»

»Kaj pa Bojan Križaj? Govori se, da si je poškodovale hrbtenico in da je vprašanje, če bo mogel tekmovali?«

»To so le govorice. Res je pri treningu nekaj »zaškripalo«, vendar si je hitro opomogel in tudi posledic ni. Torej le brez skrbi.«

H. Jelovčan

VIII. sredozemske športne igre Split '79

Za Petriča tri zlate in dve srebrni

SPLIT - Na osmih sredozemskih igrah v Splitu je končan prvi del tekmovalnega programa...

V nedeljo so se začela tekmovalna v kraljici športa, atletiki. Prve nastope so pripravili še odbojkarji, rokometišči, moštva v hokeju na travi in ragbiju...

Plavalni del sredozemskih iger je bil do sledje po rezultatih v moškem delu tekmovalnega programa...

Od naših je največ pokazal Kranjec Borut Petrič, ki je v petih nastopih dosegel kar tri prva in dve drugi mesti...

D. Humer

Rekla sta

Po svojih nastopih sta nosilca medalj iz Kranja dejala: FRANC PETERNEL MLAJŠI: »Iskreno povedano takega uspeha nisem pričakoval...»

BORUT PETRIČ: »Kaj naj rečem? Vesel sem vseh teh odličnih rezultatov, ki sem jih dosegel...»

Zadovoljen odhajam iz Splita. Hvala splitkim gledalcem, ki so me v res čudovitem bazenu sprejeli za svojega...

-dh

Nepričakovan bron za strelca Peternela

SPLIT - Na strelišču Stobrec so nastope končali tudi strelci z vsemi vrstami orožja...

Franc Peternel mlajši je v disciplini trostrelnega streljanja s pištolo na silnik prisrčno nastopal...

V tej disciplini je bil strašen boj za najboljša mesta. Vsaka desetica je bila odločilna. Devetica ali osmica je bilo malo...

Nastop kolesarjev in rokostrelcev

SPLIT - Asfaltno cestišče od Soline do Trogirja in nazaj, krožna vožnja med njima delata kolesarskega tekmovalnega programa...

V petek se bodo v posamezni vožnji okrog Marjana pomerili vsi še na prvem Sredozemlju na 160 kilometrov dolgi krožni vožnji...

Včeraj popoldne se je ta četverica borila za bronasto odličje. Najvarnejši so bili Italijani, ki imajo v svojih vrstah poleg njega svetovnega prvaka Gianna Giacomonija...

Nogomet

Prva zmaga

KRANJ - Končno so tudi nogometaši Kranja prvič zmagali. V borbenem in zanimivem dvoboju so premagali Smartno z 2:1...

Srečanje je bilo zelo nervozno in je imel sodnik Pavlica iz Litije veliko dela, ki ga je solidno opravil...

Mladinci so v predtekmi nadigrali slabe goste iz Smartnega s 5:1. Igrali so zadovoljivo, pohvaliti pa velja Bradeška, ki se je dobro vključil v igro mladincev...

Pri drugih selekcijah je Sava premagala Primskovo, Kokrica Visoko Šenčur, Britof pa Naklane. Očitno je, da je z odhodom najboljših h kadetskimi ekipam kvaliteta nekoliko upadla...

PRESENEČENJA

KRANJ - V rekreacijskih ligah se prenečenja vrstijo iz kola v kolo. To velja zlasti za zmago Podbrezji nad Korotanom v A ligi...

M. Subić

Žabnica prevzela vodstvo

KRANJ - V drugi republiški moški rokometni ligi - zahod so odigrali že tretje kolo. Prijetno presenečenje predstavljajo rokometišči Žabnice...

V mladinski rokometni ligi - center nastopa deset ekip. Po drugem kolu so v vodstvu brez poraza štiri ekipe na čelu z mladinci Jelovice...

J. Kuhar

Judo Republiško prvenstvo

JESENICE - V železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah bo jutri, 26. septembra ob 18. uri, republiško prvenstvo za mlajše mladince v judu.

M. Luzar

Vodita Plamen in Vrbnje

RADOVLJICA - Petintrideset ekip nadaljuje tekmovalno v občinski ligi v malem nogometu. Po nepopolnem 15. kolu je vrstni red v prvi skupini naslednji: Plamen in Vrbnje 23 točk...

M. Faganel

Alpska reprezentanca - Teden dni se je v Kranju pod vodstvom trenerjev Gartnerja in Koprinjaka pripravljala na nove boje s snegom in močnimi tujimi nasprotniki jugoslovanska moška alpska A reprezentanca...

REZULTATI: Olimpija: Velenje 21:19, PP Drava: Djakovco 5:11, Alples: Koka 20:8 (8:4).

Rokomet Visoka zmaga Alplesa

Slovenske igralkice v II. zvezni rokometni ligi so tokrat dosegle polovičen izkupiček. Omeniti velja visoko zmago Alplesa proti Koki...

REZULTATI: Olimpija: Velenje 21:19, PP Drava: Djakovco 5:11, Alples: Koka 20:8 (8:4).

Jelovica pa v tretjem kolu II. zvezne rokometne lige - sever spet ni imela sreče. Izbutila je z Zametom in tako brez točke ostaja na 11. predzadnjem mestu na lestovici...

V naslednjem kolu Alplesa igra v Velenju, Jelovica pa doma proti Uniondalmaciji.

V slovenski ligi so rokometišči Peka doma premagali Črnemelj z 18:14 (11:8) in so trenutno na 4. mestu lestovice. V prihodnjem kolu bodo gostovali pri ekipi Rudarja.

Zenske predstavnice, Preddvortanke, pa tokrat niso uspeli. V gosteh jih je premagala ekipa Smartna s 14:11 (10:4).

Lestovici zasedajo 6. mesto, v prihodnjem kolu pa bodo doma igrali proti Mlinotestu.

Gorenjke dobro štartale

KRANJ - Odigrani sta bili dve koli v drugi ženski republiški rokometni ligi in ženski mladinski ligi. V prvi - zahod sodeluje deset ekip...

Zmagovalec rallyja Loka '79 Brane Kuzmič med vožnjo na GHP v gošče.

Rally Loka '79 dobro uspešno

ŠKOFJA LOKA - AMD Škofja Loka je v soboto pod pokroviteljstvom Alpetourja organiziralo rally Loka '79, ki je veljal za državno in republiško prvenstvo.

se verjetno uvrstil višje, če ne bi imel leme z menjalnikom svojega vozila. Imel je imel zmagovalec rallya Kuzmič, ki je med dirko potrgal nosilce motorja...

Tekmovalci domačega AMD Škofja Loka se na rallyu niso uvrstili tako dobro kot lansko leto. Najboljše uvrstitev je dosegel Aleš Pušnik...

Tekst in foto: Franci Peterel

Aleš Pušnik (AMD Škofja Loka) med vožnjo na GHP na Lubnik

Matrica - Voznik avtomobila avstrijske registracije je na mokri cesti prehitel, pri tem pa je trčil v prehitevani avtomobil, zaneslo ga je v levo, tako da je vanj priletela »katrica« kranjske registracije. Oba voznika sta bila lažje poškodovana, škode na avtomobilih pa je za 150.000 din. - Foto: F. Perdan

Letne igre TEGO
V izlakah pri Zagorju so bile septembra letne igre SOZD TEGO, to je delovanje delavcev iz LTH, IGO, Kovina, Elektroelement in Metalflex. Na igrah sta po kvaliteti nekoliko izstopala Elektroelement, kjer že dalj časa nastopajo precejšnjo pozornost množični organizaciji delavcev.

Organizacija je bilo organizirano v šestih različnih panogah: pikado, streljanju, plavalni vtečenju vrvi, krosu in malem nogometu. Prehodni pokal so osvojili športniki LTH iz Škofje Loke.

Veliko prijavljenih
Kranj - Zopet so se začele že letošnje občinske sindikalne igre, ki so bolj znane kot »sindikalne« igre Kranja. Letos se je samo v treh panogah (nogomet, balinanje, košarka) sodelovalo preko 60 ekip. Najštevilnejši nogometni tim je imel 38 igralcev, največ igralcev pa je bilo pri košarki, ki je imela preko 100 igralcev. Med delovnimi kolektivi v največji prednjačita lakra in Sava, zaradi česar so skoraj vsi kolektivi iz občine. Tekmovanja letnih igrarjev bo vodil Odbor za rekreacijo pri UJV Kranj, nastopali pa bodo na državni ravni Stanka Mikarja (nogomet) in balinanje Borca in v telovadnici France Prešeren (košarkaš).

Naglič državni prvak z novim rekordom
Kranj - V nedeljo je bilo državno prvenstvo v vojaško puško na strelišču v Trzinu, ki se ga je udeležilo 24 ekip s 140 igralci. Streljali so na tarče v oddaljenosti od 100 do 300 metrov. Med posamezniki je nov državni rekord postavil 184 krogi Franc Naglič iz Zrenjanina. Svi rekord je izboljšal kar za dve krogi. Na odlično tretje mesto se je uvrstila ekipa Černe s 178 krogi in slabšo zadnjo mesto pa je Congo iz Sarajeva, ki je imela 666 krogi, tretja pa je bila strelska ekipa Mladost iz Zagreba.

Posamezniki - posamezniki: 1. Naglič 184 (Kranj), 2. Congo (Sarajevo) 178, 3. Černe (Kranj) 178/88, 4. Gregu (Mladost) 178/86, 5. Marič (Pristina) 178/86, 6. Solina (Lombard) 168 krogi; ekipni: 1. SD Zrinski Zrenjanin 689 krogi, 2. Kranj 686, 3. SD Mladost Zagreb 671, 4. Ml. Vojvodi Sarajevo 668, 5. SD Vojvodina Sarajevo 661 krogi.

Tudi Elan na Misu
Kranj - Od gorenjskih športnikov so tudi Elan pripravili tiskovno konferenco v hotelu Marjan za vse akreditirane novinarje. Te tiskovne konferenčne so se udeležili tudi generalni direktor Elana in vodja športnega orodja, Dolfe - dh

Kranj - Odbor za rekreacijo pri zvezi telesnokulturnih organizacij tudi letos organizira akcijo za pospeševanje hoje in teka ter hoje in teka na smučeh »Na teku se dobimo«, ki je med občani že lani zbudila precejšnje zanimanje, saj se vsi skupaj vedno bolj zavedamo, da gibanje ohranja in obnavlja življenjske moči.
V Kranju so za zbirališče hoje in teka, lahkotne vadbe, družabnosti, dobre volje ter zabavnosti željni občani določena tri mesta: na Planini na jasi ob vrtnariji vsak torek ob 16.30, v Strazišču pred domom TVD Partizan v petek ob 16.30 in na Kokrici pred osnovno šolo v torek ob 16.30.

Kamnik : Triglav 58:89
KAMNIK - Košarkarji kranjskega Triglava so se v sredo v prijateljskem srečanju pomerili s košarkarji novega slovenskega lige Kamnikom. V lepi in borbeni igri so gostje zanesljivo slavili. Pri Kranjčanih sta bila najboljša nova igralca Počotnik in Omahan, za domačine pa je najbolje zaigral Zagorec.

Polanc najboljši v Zabreznici
ZABREZNICA - Na drugem letošnjem tekmovalnem starejših pionirjev za pokal SRS na skakalnicah, pokritih s plastiko, je zanesljivo zmagal Polanc iz Križev. Najdaljši skok je imel Jeseničan Peljhan 32,5 metra, a je žal padel.

ŠKRJANC DRUGI V BRASLOVČAH
BRASLOVČE - Drugo kolo za pokal SRS so odskakali tudi mlajši pionirji. Zmagal je domačin Janez Debelak. Skupaj je nastopilo okoli 30 mladih skakalcev iz 8 slovenskih klubov. Kranjčani so se odlično izkazali.

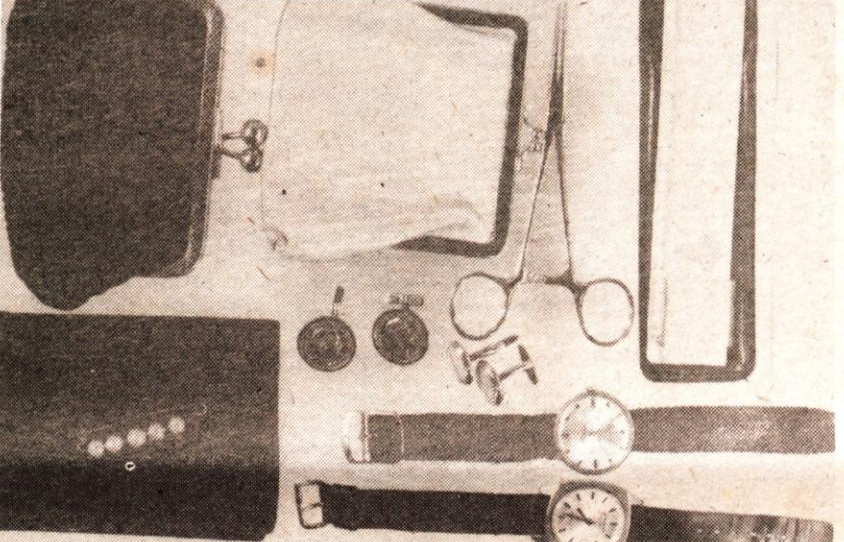
Obetavni začetki
Kranj - Smučarski klub Triglav je v nedeljo organiziral na 15-metrski skakalnici v Strazišču meddruštveno tekmovalno za ciberno in mlajše pionirje-začetnike. Med najmlajšimi skakalci je bil najboljši Marjan Jagodič iz Cerklje. V konkurenci ciberno je zmagal Tomaž Mubi, vendar le s prednostjo dveh desetink točke pred Igorjem Knificem. Tadej Knific pa je bil najboljši med mlajšimi pionirji.

Kriminalisti UJV Kranj so na Sp. Beli 10 v hiši Metoda Trobca našli kup predmetov, za katere pa doslej še niso našli lastnika. Vrsta predmetov izvira iz tatvin in ropov, ki jih je osumljen Trobec, nekaj oblačil, čevljev, copat in torbic pa morda morda pripada tudi ženskam, s katerimi je Trobec na kakršen koli način prišel v stik, a so zdaj pogrešane. UJV Kranj zato naproša občane, ki bi prepoznali katerikoli predmet na slikah, da se oglase na UJV Kranj ali na najbližji postaji milice. Že doslej je bila pomoč občanov pri dosedanjem odkrivanju Trobčeve preteklosti občutna, zato UJV Kranj pričakuje še nadaljnje sodelovanje.

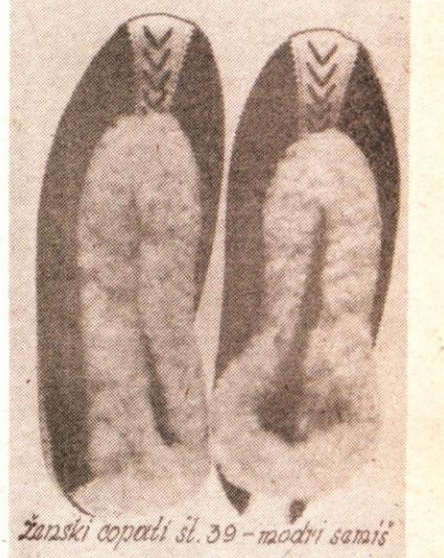
Kdo pozna te predmete?

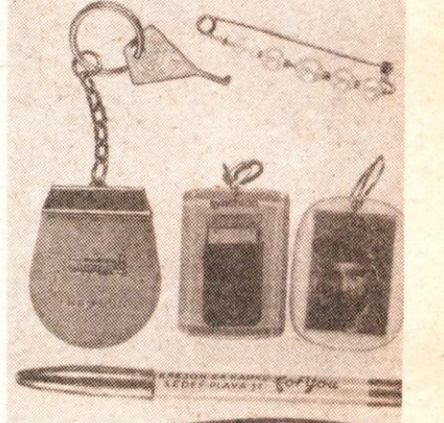
Med predmeti je izredno veliko ženskih dežnikov vseh barv in velikosti, čevlji in copati neznanih lastnic pa imajo vsi velike številke od 39 do 41,5.

Prav tako so še neznane denarnice oziroma manjše ženske torbice; na sliki sta še neznani moški uri ena znamke »Glashutte«, druga pa »Aretta«. Na temni denarnici je enostavna ženska zaponka s »perlamis«.

Ali bi kdo prepoznal ženske krznene copate jugoslovanske proizvodnje iz temnomodrega semiša, št. 39, skoraj nove, le malo nošene?

Obeski za ključke so neznanih lastnikov. V zgornjem kotu slike je okrasna zaponka iz cenenejšega materiala s perlamis, spodaj pa svinčnik za senčenje vek v modri barvi ter manikirni pribor. Med predmeti, ki čakajo na prepoznavo, so tudi spominski kovanci z dosedanjih olimpijskih iger v ceneni izvedbi.

NESREČE

UTRUJENI VOZNIK
Radovljica - V sredo, 19. septembra, ob 20.45 se je na magistralni cesti med Vrbo in Radovljico pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornjaka Refik Kovačević (rojen 1951) z Jesenic je vozil proti Jesenicam, zaradi utrujenosti pa je zapeljal v levo in trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotni smeri pripeljal Branko Krmelj (rojen 1954) z Jesenic. V trčenju se je Krmeljev avtomobil prevrnil s ceste. Na srečo nihče ni bil ranjen, le Krmeljeva sopotnica je dobila nekaj odrgnin. Škode na vozilih je za 20.000 din.

SOPOTNICA UMRLA
Tržič - V četrtek, 20. septembra, ob 16. uri se je na magistralni cesti Podtabor - Ljubelj med vasema Kovor in Zvirče pripetila huda prometna nesreča. Voznik osebne avtomobila Ferdinand Blažič (rojen 1936) iz Bistrice je vozil proti Podtaboru. Na delu ceste v bližini vasi Kovor in Zvirče je iz neznanega vzroka avtomobil zapeljal na ravnem delu v levo s ceste, se večkrat prevrnil po bregu in obstal na kolesih. Med prevažanjem sta iz avtomobila padla voznik in sopotnica Cilka Kršnik (roj. 1960) z Brezj pri Trziču. V nesreči si je Kršnikova zlomila tilnik in je na kraju nesreče umrla. Voznika pa so huje ranjenega prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 30.000 din.

NENADOMA SPUSTILA GUMA
Škofja Loka - Na regionalni cesti v Zmencu se je v petek, 21. septembra, ob 15.15 pripetila prometna nezgoda. Voznik osebne avtomobila Daniel Panič (roj. 1952) iz Čakovca je peljal proti Gorenji vasi. V Zmencu pa se je nenadoma na avtomobilu izpraznila prednja leva guma, nakar je avtomobil zanesel v levo na rob ceste, nato pa se je prevrnil po bregu. Voznik si je v nesreči zlomil nogo, škode na avtomobilu pa je za 40.000 din.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU
Kranj - Na magistralni cesti med Bistrico in Podtaborom se je v soboto, 22. septembra, ob 12.30 pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik osebne avtomobila avstrijske registracije Franz Schafer je med Bistrico in Podtaborom prehiteval osebni avtomobil nemške registracije in ga pri tem zadel v zadnji levi blatnik. Schaferjev avtomobil je zato odbilo v levo, tako da je vanj trčil voznik osebne avtomobila Jure Arh (roj. 1955) iz Predvdora, ki je tedaj pripeljal iz nasprotni smeri. V trčenju sta bila lažje ranjena voznik Arh in voznik Schafer, škode na avtomobilih pa je za 150.000 din.

S CESTE V DREVO
Gozd Martuljk - Na magistralni cesti se je v nedeljo ob 16.30 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik Bogomil Dacar iz Ljubljane je vozil ob Kranjske gore proti Jesenicam z neprimerno hitrostjo po mokri cesti, razen tega pa je imel na zadnjih kolesih dvojce različnih gum. V levem preglednem ovinku je zato njegov avtomobil zanesel v desno s ceste, kjer je trčil v drevo. V nesreči je bil hudo ranjen voznikov sin Tomaž, star 17 let, ki je sedel na zadnjem sedežu, sopotnik Tomislav Premk je dobil pretres možganov, voznikova žena Marija, ki je sedela na prednjem sedežu priprta z varnostnim pasom tako kot voznik, pa je bila le lažje ranjena. Škode na avtomobilu je za 30.000 dinarjev.

SOPOTNIKA RANJENA
Dovje - V nedeljo, 23. septembra, nekaj pred 7. uro zjutraj se je na magistralni cesti pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebne avtomobila turški državljan Barjam Kilic je v ovinku zapeljal s ceste v drevo. V nesreči sta bila sopotnika ranjena in so ju prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 60.000 din.

POKLICNA ŠOLA
Kranj, Cankarjeva 2
popravek
objave z dne 21. 9. 1979;
4. točka se pravilno glasi:
Izjava o poravnavi šolnine

Ogenj v senu
Moste pri Žirovnici - V soboto, 22. septembra, ob 7.30 je zagorelo gospodarsko poslopje Antona Triplata iz Most. Triplat je zjutraj na skednju ravnal seno, da bi pripravil prostor za novega, ki ga je namestnil s pihalnikom spraviti na skedenj. Pri tem je opazil, da se iz sena kadi, v bližini cevi pihalnika pa je že gorelo. Ogenj je hotel zadušiti, tako da je nametal nanj seno, vendar pa mu to ni uspelo in se je pred ognjem moral umakniti. Pri tem je dobil opekline po rokah in obrazu. Komisija je ugotovila, da je do ognja verjetno prišlo zaradi samovžiga sena. Pogorel je skedenj z ostrejšim in vsemi stroji, delno pa je ožgana tudi hiša ob skednju. Škode je za okoli 500.000 din. Ogenj so gasili prostovoljni gasilci in poklicni gasilci jeseniške železarne.

Stroj ga je zgrabil
Tržič - V soboto, 22. septembra, se je v predlinici BPT hudo poškodoval Zečir Rugovec (roj. 1953) iz Tržiča. Rugovec je delal na rahljalnem stroju bombaž; ko se je ta zagodil med rahljalnimi valji, je zastoj skušal odpraviti tako, da je z roko odstranjeval za valjev zagodeni bombaž. To je bilo okoli 12. ure. Po nesreči pa je delavcu desno roko do komolca potegnili med valje, njegovih klincev na pomoč pa vse do 13. ure ni slišal nihče. Ko so ga končno rešili, so ga z večkrat zlomljeno roko in zmečkaninami prepeljali v jeseniško bolnišnico.

L. M.

V novo pomlad

Vezenine Bled so pripravile izredno lepe in modne izdelke za novo pomlad in poletje 1980 – V korak s svetovno modo

Bled – Kar so nam pokazali na nedavni modni reviji v Kazini na Bledu, ob sodelovanju baletnega ansambla Slovenskega narodnega gledališča v koreografiji Majne Sevnikove, je vredno vse pohvale in vse pozornosti: blejske Vezenine, ki praznujejo letos 55-letnico, so se resnično s hitrimi koraki približale svetovnemu modnemu utripu. Iz preprostih obratov in z malo zaposlenimi delavci se je tovarna čipk in vezenin razvila v sodobno konfekcijsko delovno organizacijo, ki danes šteje okoli 700 zaposlenih in ki se s svojimi izdelki uveljavlja tako na domačem kot na tujem tržišču. Vezenine, bluze za delo in svečane priložnosti, modna krila, obleke za veselo sončno popoldne, za sprehode ali za večerjo na terasi, za poskočni

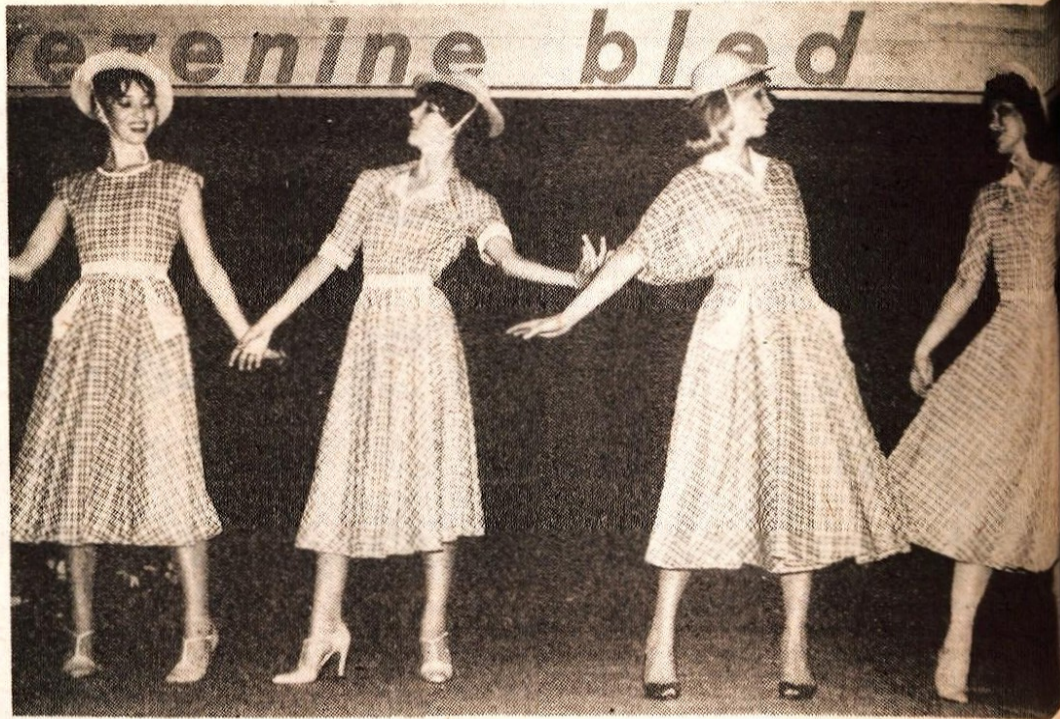
Drznejše, a okusno ...

ples v discu-klubu ali za diskretni valček v baru smo v naših trgovinah vedno občudovali, saj jim očitno nikoli ni pošla sapa izvirnih zamisli, odlične kvalitete in solidne izdelave.

Vezeninini kreatorki tudi ob kolekciji za naslednjo pomlad in poletje niso bili brez domišljije, ki jo dovoljuje modni ukaz in ki so jo ukrotili v udobne in praktične

Živahno in mladostno ...

Vesele Vezeninine obleke za prihodnjo pomlad in poletje ...

z Vezeninami Bled

okvire, dostopne vsem in vsakomur od jutra do večera. Preprosto ukrojeno jutranjo haljo barv jutra, ki pozdravlja skozi pomladno ali poletno okno krasi poživljajoč narodni motiv, ki se jim Vezenine nikoli ne odrečejo. Narodni motivi, vzorci in čipke so posute tako, da učinkujejo skladno in privlačno ter izredno dekorativno, naj bodo na jutranji halji ali na dolgi, črni obleki z ogrinjalom. Bluze modnega kroja z rahlimi čipkami po rokavih ali po izrezu današnje modne zapovedi delujejo nadvse okusno, sveže, mladostno in svečano.

Pri Vezeninah bodo naslednjo pomlad in poletje lahko izbirali tako mladi kot starejši. Pripravili so nam kot sapa rahle jutranje obleke v paleti pastelnih barv, v tej nežni mavrici pa bo prav težko izbirati, saj je vsak model zase nadvse lep in privlačen. Nikjer nobene togosti, utrujajoče uniformiranosti ali dol-

gočasnega ponavljanja, saj je spretna kreatorka roka znala vsakemu modelu posebej vdihniti izvirnost in svojstvenost.

Poletni korak bo bolj poskočen in bolj sproščen v Vezenininih oblekah za vsak dan: droben vzorec poletnega blaga in obleka z udobnimi žepi sodi prav v okolje, kjer se namerava izkazovati: na zelen travnik s katerim se vtaplja, za delovno mizo, ki jo poživlja kot šopek travnatih rož. Obleki se odličnost izkazuje v praktičnosti, udobnosti, v tem, da mladost poudarja, starejši letnik pa pomlaja.

Da krila za naslednje poletje in pomlad, tako kot svečane in manj svečane obleke terjajo širok pas, vedo tudi v Vezeninah. Pas stisne ozko ali rahlo nagubano krilo, ki ga bodo nadvse vesela predvsem mlada dekleta kot bodo vesela vseh popoldanskih oblek, ozkih in dolgih. Živo rdeča ali večno lepa črna

obleka za prihajajoče novo hotelu ali restavraciji se nakar drobno ženskem koraku, ramena pa ji spogledljivo vibrirajo sojno ogrinjalo s folklornimi

Vezenininih oblek na obsegu trgovin skoraj ne bi bilo posebej označevati, saj imajo nekaj svojstvenega, »vezenininski« vezeni vzorci in motivi, skoraj pozabljeni, so rahločutno prvo vrstno tkanino, z občutno skladnostjo najdejo svoje mesto barvo, kakršenkoli je že ukaz. Vezenine mu sledijo, v valih so tudi vsa prihodnja pravila, tako, da bo v Vezenininih prodajalnah mogoče najti vsakršno postavno in vsakršno ložnost.

O tem so nas v Vezenininih prepričali. Ponovno pa so dokazali, da so kvalitetni in spoštljivi in nadvse konkurenčni tudi zadnji modni reviji.

Instalacije praznujejo 20-letnico

Instalacije so bile ustanovljene pred 20. leti kot servis za Elrine izdelke – Danes nastopajo na trgu s celotno ponudbo instalacij od projekta do izvedbe

Začetek podjetja Instalacije Škofja Loka sega v leto 1959, ko se je skupina delavcev takratne Elre odcepila z namenom, da ustanovijo servis za Elrine izdelke. Začeli so s 4 delavci in 1 vajencem. Od pionirjev podjetja še vedno dva delata v Instalacijah.

Prostore so najprej imeli na Spodnjem trgu, kjer so bili dobesedno porinjeni pod stopnice. Malo boljši prostor so potem našli v

Blaževi ulici, kjer so se že začeli ukvarjati z elektroinstalacijami. Takrat je bilo v kolektivu 10 do 15 delavcev. Prostor so zaradi širjenja dejavnosti spet kmalu postali pretni in so zato odkupili stavbo ob Kidričevi cesti, kjer ima sedaj delavnice Šolski center za avtomobilsko in avtomehansko stroko v Škofji Loki. Tudi od tam so se namreč morali prav kmalu seliti.

Zanje je občinske skupščina določila prostor v industrijski coni na Trati, nasproti Jelovice ob Kidričevi cesti. Tam so zgradili nove delavnice, pravzaprav bi temu lahko rekli že tovarna, v zadnjem srednjeročnem obdobju pa so jih še razširili. Dogradili so Projektivni biro, ključavničarsko delavnico in skladišče.

Vse do leta 1975 je bila edina dejavnost Instalacij elektroinstala-terstvo. Imeli so tudi elektromehanično delavnico za lastne potrebe in prav tako lastno ključavničarsko delavnico. V tem srednjeročnem obdobju pa so se preusmerili na celotno ponudbo strojnih instalacij; napeljujejo centralne kurjave, vodo-vod in prežračevalne naprave. Te dejavnosti so na Gorenjskem izredno deficitarne in je po njih izredno veliko povpraševanje. Drug vzrok, da so se odločili za nov proizvodni program pa je v tem, da lahko sedaj potrošnikom – graditeljem – ustrezajo s celotno ponudbo instalacij, vključno s projektiranjem.

V začetku leta 1975 je namreč zaživel projektivni biro, marca istega leta so zgradili prve centralne kurjave in napeljali prve vodovodne instalacije, naslednje leto pa so začeli izdelovati tudi prežračevalne naprave. V tem času se je močno povečal prihodek, pa dohodek in število delavcev. Vendar je rast zaposlenosti rasla v skladu z občinsko politiko obseg proizvodnje pa je rasel v dobršni meri tudi na račun porasta produktivnosti in dobre organizacije dela. Sedaj imajo zaposlenih nekaj manj kot 130 delavcev, med njimi lepo število strokovnjakov.

Največ instalacij vgradijo na območju občine Škofja Loka, včasih tudi do 60 odstotkov, približno tretjino njihove ponudbe se nanaša na Slovenijo, nekaj pa tudi na celotno Jugoslavijo. V inozemstvu pa nastopajo skupaj z Jelovico in TRIMO Trebnje. To je tovarna

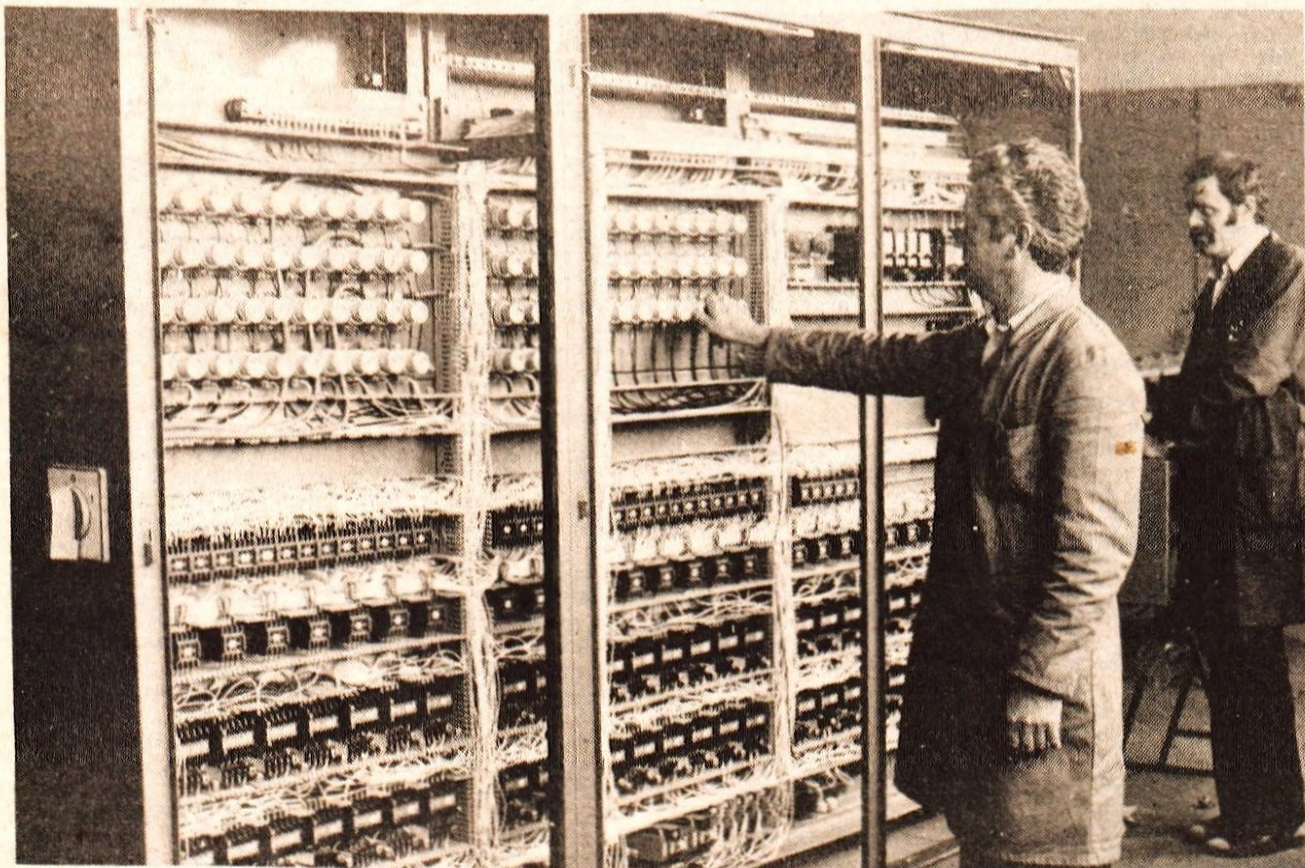
montažnih hiš in jeklenih konstrukcij. V njihovih objektih Instalacij zgradijo vse potrebne napeljave.

Sami ne izvažajo, pač pa sodelujejo v LTH. Za to tovarno namreč lučujejo stikalno opremo za elektro-tehniko. Sodelujejo pa tudi s Tehnik iz Škofje Loke. Z vselej tovarnami imajo sklenjene pogodbe o poslovno-tehničnem sodelovanju. Zlasti velja ob tem sporazum o razvijanju sončne energije.

Pa tudi sami posvečajo veliko pozornost. Skupaj s skovalno skupnostjo Slovenije vijajo družino električnih omar in opremo gradbišč. Nekaj let nazaj so že naredili in zapolnili pokrivajo slovensko tržišče hodnje pa bodo prek trgovske mreže ki jo ima Jelovica razprodane vsej Jugoslaviji, poskušali pa so tudi v druge republike.

Ob hitrem širjenju proizvodnje rasti podjetja niso pozabili družbeni standard. Uspešno reševanje stanovanjske probleme, tako planirajo stanovanjske potrebe potem namensko izločajo sredstva. Veliko delavcev se izobražuje ob delu. Letovane organizirano, saj so nakupili niške prikolice. Imajo urejeno hrano. V novem skladiščnem objektu je tudi sodobna razdelilnica hrane. Pohvalijo pa se tudi z izredno aktivnimi društvenimi organizacijami, zlasti delovna mladina in sindikat.

Za prihodnje srednjeročne dobje pa so si zastavili realno, čimveč kompletnih instalacij naprav od projekta do izvedbe. Vendar pa pri srednjeročnem planiranju, ker je njihova dejavnost povezana z gradbeništvom, je del njega, močno obsevanje šena vprašanja urbanističnega planiranja. Ker je težko planirati stanovanjske in tudi industrijske gradnje, tudi Instalacije planirajo svoje delo. Po drugi strani pa želijo vse oblike sodelovanja jih imajo sedaj z drugimi tovarnimi organizacijami sprejemljivo in kovno povezanost. S Tehnikom Poliksom pa se bo potrebno dogovoriti tudi o delitvi dela. Tehnik Instalacije namreč razvijata vodne napeljave, s Poliksom pa oba klima naprave.

Stikalna omarica izdelana v Instalacijah. – Foto: F. Perdan

Od servisa do delovne organizacije

PARIZ-NOV SPOMIN V ZAKLADNICI USPEHOV

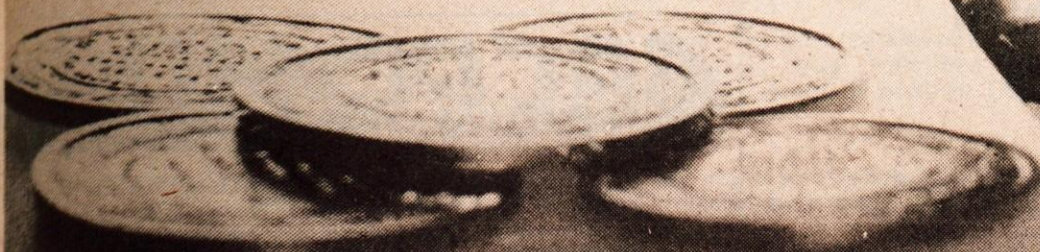
Pivovarna UNION je ob svojem 115. rojstnem dnevu prejela še eno veliko potrditev za prizadevanja pri skrbi za kvaliteto svojih piv.

Mnenje mednarodne žirije »MONDE SELECTION DE LA QUALITE« je takole:

- Union pivo-ležak – zlata medalja*
- Union pivo-grand – zlata medalja*
- Uni-hmeljni napitek – zlata medalja*
- Union pivo-svetlo – srebrna medalja*
- Union pivo-temno – srebrna medalja*

**Pariz '79 - pet medalj za
pet kvalitetnih vrst piva**

UNION

ZA JESEN mehke flanele in druge različne tkanine modnih barv in vzorcev

Informativno prodajni center **TEKSTILINDUS** Hotel CREINA v Kranju

 TEKSTILINDUS
KRANJ

KMETIJSKA ZADRUGA Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

za skladišče na Trati

Pogoj: dobro zdravstveno stanje

Prijave sprejema sekretariat zadruga v Škofji Loki, Jegorovo predmestje 21. Možnost nastopa dela je takoj.

 ŽIVILA
TOZD Veleprodaja Kranj

Razpisna komisija pri delavskem svetu delovne organizacije Veletrgovine Živila Kranj v skladu s sklepom delavskega sveta DO in statuta delovne skupnosti skupnih služb ponovno razpisuje prosta dela oziroma naloge

1. Vodenje plansko analitskega in razvojnega sektorja

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali podobne smeri,
- štiri leta delovnih izkušenj pri odgovornih finančnih ali računovodskih delih,
- organizacijske sposobnosti za vodenje,
- samoupravno zaveden in politično razgledan človek.

Prosta dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema razpisna komisija DS Skupne službe Veletrgovine Živila - Kranj - Poslovni prostori, Naklo, v zaprtih kuvertah z oznako: Za razpisno komisijo, 15 dni po razpisu.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po zaključku razpisa.

DELAVCEM IN OBRRTNIKOM GORENJSKIH OBČIN!

SKLAD ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV V ZASEBNEM SEKTORJU KRANJ
Trg revolucije 3, p.p. 58
tel.: 26-077

Obveščamo vas, da Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju Kranj s sodelovanjem Združenje obrtnikov občin Gorenjske ORGANIZIRA STROKOVNO ESKURZIJO

SARAJEVO — TJENTIŠTE — BUGOJNO

Program

- 1. dan:** Odhod izpred hotela Creina Kranj ob 5. uri zjutraj. Vožnja mimo Zagreba do Banja Luke, kjer bo krajši postanek do Jajca, kjer je postanek in kosilo. Popoldne nadaljevanje vožnje skozi Travnik do Sarajeva. Nastanitev v hotelu, večerja in prenočišče.
- 2. dan:** Nadaljevanje potovanja do Tjentišta. Ogled spomenika in nega parka Peručica. Popoldne nadaljevanje vožnje preko sinjskega polja do Mostarja. Ogled mesta, večerja, prenočišče.
- 3. dan:** Nadaljevanje potovanja skozi kraje znane iz NOB: Jablanica preko Prozora do Bugojna, kjer bo postanek za kosilo. Popoldne dalje proti morju skozi Kupreška vrata. Nastanitev v hotelu v Sarajevu ali Trogiru, večerja in prenočišče.
- 4. dan:** Nadaljevanje potovanja po jadranski magistrali skozi Šibenik, Zadar, Maslenico, Titovo Korenico do Plitvic, kjer je postanek in kosilo. Popoldne povratek mimo Karlovca v Kranj. Prihod v Kranj večernih urah.

CENA: Delavci plačajo 400, — din, ostale stroške povrne Sklad. Obrtniki plačajo 2.700, — din po osebi.

Eskurzija je štiridnevna in je razdeljena v dve skupini: Prva skupina ima odhod: 22. oktobra — 25. oktobra 1979. Druga skupina ima odhod: 26. oktobra — 29. oktobra 1979. Rok prijav je do 4. oktobra 1979.

Glede na omejeno število (avtobus) vas prosimo, da se roka prijave držite.

Prijave sprejema Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju Kranj, Trg revolucije 3, tel. 26-077 ter Združenje obrtnikov v občini.

Za vse eventualne informacije se obrnite na telefon 26-077 v Koširjeva.

Lesnina

TOZD obrtno proizvodni in uslužnostni obrat
TAPETNIŠTVO
Radovljica
Gorenjska c. 41

objavlja prodajo osnovnih sredstev, ki bo 28. 9. 1979 na LICITACIJI odprodala naslednja osnovna sredstva

- 1. ZIDANA POSLOVNA ZGRADBA ZAPUŽE 14 a**
stavbišče 186 kv. m, travnik 1300 kv. m, dvorišče 550 kv. m, sadovnjak 165 kv. m.
Izključna cena 3.000.000 din.
- 2. KAMIONET TOVORNI AVTO ZASTAVA 1300 TR**
leto nabave december 1974
Izključna cena 15.000 din.

Pričetek licitacije bo 28. 9. 1979 ob 8. uri za družbeni sektorj, 9. uri za privatni sektorj v prostorih Zapuže 14 a.

Udeleženci licitacije morajo pred licitacijo položiti kavejlo v višini 10 % od izključne cene. Plačilo takoj po licitaciji. Prijavitelje osebe morajo predložiti pooblastilo in izjavo o osnovnem poslovanju.

ABC POMURKA

Trgovska delovna organizacija **GOLICA o.o.**, Odbor za delovna razmerja delovne skupnosti za skupne zadeve o.s.u.o. **Jesenice**

objavlja prosta dela in naloge

PRAVNEGA REFERENTA s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoji: visoka izobrazba pravne smeri, višja izobrazba pravne ali upravne smeri, dve leti delovnih izkušenj

Kandidati naj ponudbe z dokazili o strokovnosti ter opisom sedanjega dela pošljejo na naslov: **ABC POMURKA** — Trgovska delovna organizacija **GOLICA** Jesenice — Kadrovska služba Titova 1, v 15 dneh od objave.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh od opravljenem postopku.

Posebne razstave:

Avstrijski GRADBENI SEJEM, KMETIJSTVO, za INDUSTRIJO in OBRTO, za HOTELE in GOSPODINJSTVO, ZA HIŠO in STANOVANJE, KURILNA IN KLIMATSKA TEHNIKA, MODERNA PISARNIŠKA TEHNIKA, za KUHINJO in GOSPODINJSTVO itd.

Sejem je odprt vsak dan od 9. do 18. ure.

VSE INFORMACIJE DAJEJO SLOVENSKI POŠTOVALNI URADI

metalka
30 let

blagovnica ljubljana

Za toplo zimo...

V Metalki v Ljubljani, Mariboru, Kamniku in Metliki, vam do 13. 10. nudimo:

- ogrevalne naprave domačih izdelovalcev — vse na enem kraju,
- ogrevalne naprave za plin, trda in tekoča goriva, ob različnih varčevalnih ukrepih pa vas opozarjamo na ogrevalne aparate na elektriko,
- na voljo so vam tudi razni dodatki, za peči ITPP pa tudi rezervni deli, strokovno vam svetujemo.

Kvalitetno in široko ponudbo vam zagotavljajo: Metalka Ljubljana, Maribor, Kamnik, Metlika, Emo-Tobi Celje, Plamen — Slavonska Požega, ITPP Ribnica, Gorenje — Velenje, Elind — Valjevo, Ce — Čačak, Magnohrom — Kraljevo, Iskra Commerce Ljubljana, Rade Končar — Zagreb, Gorica — Dugo selo, Istrametal Portorož

OBIŠČITE MEDNARODNI GRAŠKI JUGOVZHODNI SEJEM

od 29. septembra do 7. oktobra 1979

Avstrijski GRADBENI SEJEM, KMETIJSTVO, za INDUSTRIJO in OBRTO, za HOTELE in GOSPODINJSTVO, ZA HIŠO in STANOVANJE, KURILNA IN KLIMATSKA TEHNIKA, MODERNA PISARNIŠKA TEHNIKA, za KUHINJO in GOSPODINJSTVO itd.

Sejem je odprt vsak dan od 9. do 18. ure.

VSE INFORMACIJE DAJEJO SLOVENSKI POŠTOVALNI URADI

MALI OGLASI
telefon 23-341

PRODAM

Prodano eno leto stare KOKOSI
 besnice in KOKOSI za zakol. Ce-
 besnica 1. Naklo, tel.: 47-226 7517
 Ugodno prodam novo GARDE-
 ROBNO OMARO s TOALETNO
 KAVCEM. Informacije po telefonu
 25-861 dopoldan 7520
 Prodano novo ELEKTRO OMA-
 RICO (za v hišo). Brezovar Janez,
 Križičeva 25, Škofja Loka 7650
 Prodano 8 volčev stare čistokrvne
 NEMŠKE VOLČJAKE (samci) -
 de rodovnik. Novak Jože, Podreča
 8, Kranj 7651
 Prodano TERMOAKUMULA-
 CIJSKO PEČ, 3kW. Kopljan, Ra-
 novnik 16, Železniki 7652
 Poceni prodam nov pogonski
 MLIN za mletje sadja. Guzelj An-
 ton, Puštal 51, Škofja Loka 7653
 Prodano klavirsko HARMONIKO
 Palmer atlantic IV. N - de lux in
 LESLIE, 80 W, cena po dogovoru.
 Zaverl Janez, Sv. Duh 3, Škofja Loka
 7654
 Prodano plinsko-PEČ Iskra. Ber-
 nart, Lenart 2, Selca 7655
 Prodano nova desna vhodna VRA-
 TA ter 200 kosov rabljene ZIDNE
 OPEKE, mali format. Bradeško
 Alojz, Tavčarjeva 8, Škofja Loka
 7656
 Prodano težko KRAVO, z mlekom.
 Zupan Janez, Zasp 11, 64260 Bled
 7657
 Prodano JABOLKA zlata parme-
 nina in dva zastekljena OKNA (160
 x 160 cm). Ferjan, Ribno 19, Bled
 7658
 Poceni prodam STREŠNO OPE-
 KE cementni bobrovec, za prekri-
 vanje streh (9x8) Hribar Valentin,
 Čudenčeva 5, Kranj, tel.: 27-452
 7659
 Ugodno prodam SESALEC za
 HOOVER. Informacije po
 telefonu 25-849 7660
 Poceni prodam 7 malo rablejnih
 vrstnih VRAT. Gmajnica 30/d, Ko-
 menda pri Kamniku 7700
 Najno prodam DNEVNO SOBO
 (4 deli), 8 m PODOLITA
 (110 cm), dva električna BRIVNI-
 CA, prednji ODBIJAC za zastavo
 hladilnik in pokrov od AUSTI-
 NI 1900, FIKUS (s 40 širokimi listi),
 klopke SANI in KOLO pony, vse
 najceneje. Šavs, Moša Pijade 5/1,
 Kranj 7661

Prodano trodelna klasična OKNA.
 Plešec Slavko, Preska 71/a, Medvo-
 de 7662
 Ugodno prodam še ne rabljeno
 NAPO küppersbusch. Ogled vsak
 dan od 19. ure dalje. Bele, Gorenj-
 ska 22, Radovljica 7663
 Ugodno prodam dobro ohranjeno
 KUHINJSKO OPREMO (klasično)
 in kombiiran ŠTEDILNIK (3 plin,
 2 elektrika). Toporš, Mlaka 32,
 Kranj 7664
 Prodano silažno KORUZO, 2 tro-
 delna OKNA, z roletama in grad-
 beno ELEKTRO OMARICO. Ben-
 čina, Ljubljanska 35, Kranj-Ore-
 hek 7665
 Prodano betonsko ŽELEZO (8 O
 in 10 O), MOPED in MOTORNO
 ŽAGO stihl. Naslov v oglasnem od-
 delku. 7666
 Prodano 300 kom, nove STRES-
 NE OPEKE novoteks, veliki for-
 mat, rdeče barve. Ajdovec Ivan,
 Mlaka 19, Kranj 7667
 Prodano črno bel TELEVIZOR
 RIZ in HLADILNIK Gorenje. Ja-
 kupak, Gubčeva 2, tel.: 27-126 7668
 Prodano 20 kg težke PRAŠICE.
 Prešeren Cilka, Zasp 12 7669
 Prodano NAKLADALEC - leon
 450. Naslov v oglasnem oddelku.
 7670
 Prodano AVTO-RADIO s kase-
 tami. Telefon 70-095 7690
 Prodano barvni TELEVIZOR Go-
 renje, star tri leta, za 18000 din.
 Sever, Puštal 33, Škofja Loka 7691

KUPIM

Kupim SADJE za namakanje.
 Hafner, Binkelj 13, Škofja Loka 7705
 Kupim kiper PRIKOLICO (3 t).
 Mesec Janez, Rovt 13, Selca 7706

VOZILA

Prodano MINI AUSTIN 1000,
 letnik 1977, 37.000 km, s parno šte-
 vilko. Hrastje 86 ali tel.: 24-933 7599
 Poceni prodam FIAT 1300, po-
 treben manjšega popravila. Bobovek
 5, Kranj 7523
 Kupim avto LADO familiare, sta-
 ro do dveh let. Ponudbe na oglasni
 oddelk pod šifro: Gotovina -
 Kranj 7524
 Prodano ZASTAVO 750, v dobrem
 stanju. Senično 19, Tržič 7533
 Prodano ZASTAVO 101 Lux,
 letnik 1976. Vlado, Smedniška 80,
 Čirče, Kranj 7535
 Prodano ZASTAVO 750, letnik
 1970. Križaj, Trstenik 19, Golnik
 7541
 Prodano FORD TAUNUS, ali
 menjam za zastavo 750. Pavkovič,
 Bistrica 163, Tržič 7590

NSU PRINZ 1000 C, dobro ohran-
 njen in garažiran, prodam. Ogled
 popoldan. Franc Hajnrhar, Selca
 130 (za solo) 7671
 Prodano VW 1200, letnik 1970,
 uvožen, 12 W. Kalan Stanko, Polj-
 šica 6, Podnart 7672
 Ugodno prodam ZASTAVO 101,
 letnik 1974. Ogled možen samo po-
 popoldan. Lazar Drago, Vrečkova 4,
 Kranj, Planina 7673
 Prodano karamboliran citroen
 AMI 8. Tratnik Slavko, Begunje 60
 7674
 Po ugodni ceni prodam ZASTA-
 VO 750, letnik 1972. Pavlič, Nasovče
 10, Komenda 7675
 Prodano R-4, 95.000 km, cena po
 dogovoru. Čeh Branimir, Gregorči-
 čeva 19, Radovljica, tel.: 75-934
 7676
 Nov 126-P zamenjam za novo
 ZASTAVO 750. Telefon 75-010 int.
 383 ponedeljek od 11. do 14. ure 7677
 Prodano AMI po delih (cena ugod-
 na), PEČ na olje in PEČ küppers-
 busch. Sp. Besnica 75 7692
 Ugodno prodam FIAT 125-PZ,
 leto izdelave 1971, motor industrij-
 sko obnovljen. Dopudja, Delavska 3,
 Kranj, Stražišče, tel.: 21-544 7678
 Prodano avto SUNBEAM, letnik
 1974. Informacije po telefonu 28-208
 7679
 Prodano ŠKODO 1000, registrira-
 no do 10. avgusta 1980. Lapanje,
 Zg. Bitnje 231 pri puškarni 7680
 Prodano VW 1200, letnik 1962,
 neregistriran, vendar vozen. Hrastje
 157, Kranj 7681
 Prodano ZASTAVO 750, letnik
 1971, dobro ohranjeno, za 22.000 din.
 Delavska 54, Kranj 7682
 Prodano ohranjen FIAT 124, let-
 nik 1971. Naslov v oglasnem oddel-
 ku. 7683
 Prodano FIAT 126-P, letnik 1976
 in FIAT 750, letnik 1977. Ogled
 popoldan. Jereb Alojzija, Forme 16,
 Žabnica 7684
 Prodano OPEL ASCONO, letnik
 1972, registrirano do avgusta 1980.
 Zupančič Janez, Ribno 74, Bled 7679

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše
 Pijadeja 1. Stavak: TK Gorenjski
 tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje
 Ljudska pravica, Ljubljana, Kopi-
 tarjeva 2. - Naslov uredništva in
 uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja
 1. - Tekoči račun pri SDK v Kra-
 nju številka 51500-603-31999 - Tele-
 foni: glavni urednik, odgovorni
 urednik in uprava 23-341, uredni-
 štvno 21-835, novinarji 21-860, malo-
 oglasni in naročniški oddelk
 23-341. - Naročnina: letna 325 din,
 polletna 175 din, cena za 1 številko
 v kolportazi 5 dinarjev. - Oprošte-
 no prometnega davka po pristojnem
 mnenju 421-1/72.

Prodano ZASTAVO 101 L, letnik
 1977, prevoženih 20.000 km. Demšar
 Franc, Ribno 57, Bled 7686
 Prodano karamboliran R-4, letnik
 1974, cena 5.000 din. Hrovat Janez,
 Podkoren 5, Kranjska gora, tel.:
 88-578 7687
 Prodano VW 1303 S, letnik 1973,
 Tenetišče 39, Golnik 7688
 Prodano DELE za ŠKODO 1000
 MB. Jerman Stane, Hrušica 52,
 Jesenice, tel.: 77-292 7689

STANOVANJA

Mati s štiriletnim otrokom išče
 GARSONJERO ali SOBO z mož-
 nostjo kuhanja. Možnost predpla-
 čila. Zaželjena so ponudbe na ob-
 močju Tržiča. Naslov v oglasnem
 oddelku. 7554
 Studentka išče GARSONJERO
 ali manjše STANOVANJE v Kra-
 nju. Možno je predplačilo. Telefon
 21-539 7697
 Na območju Kranja iščem GAR-
 SONJERO ali enosobno STANO-
 VANJE. Nudim nagrado in pred-
 plačilo. Informacije po telefonu
 23-048 od 6. do 14. ure 7698
 Par brez otrok išče najemniško
 STANOVANJE na relaciji Kranj-
 Kamnik. Šifra: Vseljivo takoj 7699

POSESTI

GOSPODARSKO POSLOPJE,
 DELAVNICO ali ZAZIDLJIVO
 PARCELO za delavnico v bližini
 Kranja, kupim. Ponudbe oddati na
 Glas pod: Tudi v slabem stanju 7618
 Najamem GARAŽO na Planini.
 Ponudbe pod: Zima 7701
 V najem vzamem GARAŽO kjer-
 koli v Kranju. Plačam dobro. Spo-
 ročite po telefonu 21-746 - zvečer
 7702
 Prodano GARAŽO v garažni hiši
 na Planini. Naslov v oglasnem od-
 delku. 7703

ZAPOSLOTITVE

Sprejem MIZARSKEGA PO-
 MOČNIKA - vajenca in delavca.
 MIZARSTVO. Hafner, Kranj, Za-
 savska 2 7626

Sprejem dva mlajša delavca za
 kleparsko obrt, možnost imata tudi
 za priučitev tega poklica. Dober
 poklic in zaslužek! Markič Franc,
 Partizanska 14, Kranj 7628
 VARUJEM otroke na mojem ali
 vašem domu (tudi izmenično). Pis-
 mene ponudbe oddajte pod šifro:
 Varuhinja 7693
 Iščem VARSTVO za 8. mesečno
 deklino, v dopoldanskem času, po
 možnosti na Planini. Ponudbe pod:
 Varstvo 7694
 Nekvalificirano DELAVKO za
 lažje delo pri strojih za plastiko
 takoj zaposlim. Škofja Loka, tel.:
 60-922 7695
 Zaposlim DELAVCA za polnjenje
 in vzdrževanje avtomatov. Klanšek
 Vili, SODOVIČARSTVO Brezje

OBVESTILA

PLESNI TEČAJI
 za mladino in starejše v hotelu Cre-
 ina Kranj, se prične v torek, 25. sep-
 tembra.
 1. ZAČETNI TEČAJ ob 18. uri
 2. TEČAJ DISCO PLESOV
 ob 19.30
 Cena tečaja za dijake - študente
 150 din, za zaposlene 300 din
 Tečaj bo vodil plesni učitelj D. HO-
 MAN, vodja plesne šole v Ljubljani

Vsako soboto in nedeljo
 ob 18. uri
 od 29. 9. 1979 dalje
 organizira
 Društvo MODRINA
 s svojimi ansambli
PLES v
Delavskem domu v Kranju

SERVIS za čiščenje: preprog,
 tapisoma in itisona, izvršuje sto-
 ritve. Telefon 22-043 7236
 Izoliram centralno, ugodno in
 poceni. Praprotnik Ivan, Frankovo
 68, Škofja Loka 7622
 Sprejemmo vsa ZIDARSKA DE-
 LA in prekrivanje streh. Voglje 26
 Senčur, 7704

ZAHVALA
 Ob boleči, mnogo prezgodnji izgubi
 dragega moža, ljubega atka, sina, brata in strica
PETRA GREGORČA
 iz Tupalič 23
 iskrena zahvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje,
 denarno pomoč in izrečeno sožalje.
 Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu Jelovice - obrat Preddvor, sodelavcem Mehanične
 delavnice, Konfekcije Mladi rod, GG - TOZD Preddvor, Iskra Commerce Kranj, OŠ
 Matije Valjavca, obema pevskima zboroma za zapete žalostinke in tovarišu Umniku za
 poslovilne besede.
 Iskrena hvala g. župniku in p. Polikarpu za lepo opravljen pogrebni obred.
 Vsem, ki ste ga spremili v prerani grob, iskrena hvala!
 Vsi njegovi!

ZAHVALA
 Ob boleči, mnogo prezgodnji izgubi drage mame, stare mame, sestre, tete in svakinje
TEREZIJE ZWÖLF
 z Orehka
 se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in drugim, ki
 ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje.
 Najlepša hvala tudi kolektivoma Iskre in podjetju Vodne skupnosti za podarjena venca in
 izrečeno sožalje. Prisrčna hvala dr. Šternu in vsemu strežnemu osebju internega oddelka
 bolnice Golnik. Posebna hvala g. kaplanu za opravljen pogrebni obred, ter pevcem za
 zapete žalostinke.
 Žalujoci: hčerka Martina in sin Ivan z družinama ter vsi njeni sorodniki!
 Orehek, 15. septembra 1979

mira
 stavbno in pohištveno mizarstvo
 64240 Radovljica, Šercerjeva 22

Komisija za volitve in imenovanja ter komisija za medse-
 bojna razmerja
 razpisuje prosta dela in naloge:

- DIREKTORJA - OZD**
Pogoj: - zahteva se višja izobrazba ekonomske ali lesne
 smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj na
 podobni delovni nalogi
 ali
 - srednje strokovno izobrazbo - lesne smeri in pet
 let delovnih izkušenj, na podobni delovni nalogi,
 - da je moralnopolitično neoporečen,
 - delavca za opravljanje teh nalog bomo izbrali za
 dobo štirih let
- RAČUNOVODJE - OZD**
Pogoj: - najmanj srednje šolo ekonomske smeri in najmanj
 tri leta delovnih izkušenj v finančnem poslo-
 vanju,
 - delavca za opravljanje teh nalog bomo izbrali za
 dobo štirih let
- TEHNOLOGA - KALKULANTA**
Pogoj: - srednja tehnična šola lesne stroke,
 - dve leti delovnih izkušenj, od tega eno leto na
 tehnoloških delih

Kandidati naj pošljejo pismene prijave s potrebnimi dokazili v
 15 dneh po razpisu na naslov:
 pod točko 1. in 2. - Komisija za volitve in imenovanja
 poslovnega organa
 pod točko 3. - Komisija za medsebojna razmerja
**MIRA, stavbno in pohištveno mizarstvo, Radovljica, Šercer-
 jeva 22.**

Kmetijsko živilski kombinat
 Z n.sol.o.
 Kranj, C. JLA 2
TOZD KOOPERACIJA Radovljica
 objavlja na podlagi sklepa Komisije
 za delovna razmerja prosta dela
 oziroma opravila za nedoločen čas:
nočnega dežurstva na delovišču
Poljče
 (dva delavca)

Posebni pogoji:
 KV živinorejec ali delavec s končano osemletko, smisel za delo z živino
 in pravičen odnos do družbene lastnine, delo se opravlja 20 ur tedensko,
 zato lahko dela tudi upokojenec, poznavanje požarno-varnostnih ukre-
 pov in poznavanje dela čuvajske službe.
 Stanovanja ni.

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje Splošno kadrovskemu
 sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2 15 dni po objavi.

Ohranjajmo, kar je slovensko!

Visoko – Ohranjanje slovenske ljudske umetnosti je ena izmed nalog naroda, bogatega po neizmerni zakladnici ljudskega plesa in pesmi. V tej zvestobi ljudskemu kulturnemu izročilu in v razvijanju ideje narodnega ponosa kaže iskati glavni motiv za razvito in bogato folklorno

dejavnost v kranjski občini in na Gorenjskem. Nedeljska občinska revija folklornih skupin, ki jo je v počastitev praznika krajevne skupnosti Visoko pripravila Zveza kulturnih organizacij Kranj v sodelovanju z domačim kulturnoumetniškim društvom, je

najlepši dokaz za to. Na odru se je zvrstilo sedem skupin s preko 150 plesalci, ki so v dobrih dveh urah prikazali le delček tistega, kar so se naučili v prostem času. Dlani gledalcev je najprej ogrela folklorna skupina Turističnega društva Preddvor, ki letos praznuje 30-letnico uspešnega delovanja in nastopanja. Predstavila se je z venčkom gorenjskih plesov. Nasploh so bili na letošnji reviji plesi Gorenjske najbolj zastopani. Poleg preddvorske skupine so jih prikazali še plesalci iz Nemilj in Podblice, folkloristi osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča in domača mladinska skupina. Posebnost teh plesov so hitri obrati ter ritmični potrki in poskoki. Še vedno živ je med Gorenjci tudi šaljivi »ples z metlo«.

Folkloristi osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča se predstavljajo z gorenjskimi plesi. – Foto: F. Perdan

Tri desetletja žirovskega Kladivarja Program zasnovan na domačem znanju

Delavci Kladivarja so v soboto proslavili 30. obletnico ustanovitve delovne organizacije – V proizvodnjo vnašajo najnovejše dosežke znanosti

V soboto dopoldne je bila v tovarni Kladivarja v Žireh proslava ob 30-letnici te delovne organizacije. Poleg delavcev, predstavnikov krajevne skupnosti in številnih delovnih organizacij iz občine in Gorenjske, so bili na slovesnosti predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Skofja Loka, Peter Petrič, ki je imel slavnostni govor in je poudaril izredno velik pomen Kladivarja za razvoj Žirov in občine, dekan fakultete za strojništvo ljubljanske univerze, prof. fr. Viktor Prosen in predsednik kolektivnega poslovnega organa Zdrženih podjetij strojogradnje, katerih član je tudi Kladivar, Boštjan Barborič.

Predsednik delavskega sveta Kladivarja, Andrej Starman, je v svojem govoru opisal razvoj kolektiva od prvih začetkov pa do danes. 21. septembra 1949. leta je občinski ljudski odbor Žiri ustanovil podjetje z imenom Splošno kleparstvo in mehanična delavnica Žiri. Z vztrajnim delom je podjetje širilo program in počasi se je začelo preusmerjati v industrijsko proizvodnjo. Navezalo je stike z Nikom iz Železnikov, od katerega je prevzelo proizvodnjo šestil.

Pomemben mejnik v razvoju Kladivarja je bilo leto 1965, ko so začeli razvijati proizvodnjo elementov za avtomatizacijo. V sodelovanju z Zavodom za avtomatizacijo Ljubljana, je Kladivar razvil v-

bracijske dodajalnike in družino elektromagnetov za hidravlične sisteme. Ta proizvodni program je postal osnova za nadaljnji razvoj podjetja in jedro proizvodnega programa, ki ga Kladivar še danes uspešno razvija.

Večanje tega programa pa je bilo odvisno od razvoja strojogradnje pri nas, zato Kladivar tesno sodeluje z nosilci razvoja ta panoge, posebno na področju razvoja hidravlike in robotike. Član SOZD ZPS pa je Kladivar od ustanovitve te sestavljene organizacije, to je od maja 1974 dalje. Sodeluje pa tudi s tujimi firmami, zlasti z zahodnoevropskimi. Velja omeniti firmo FESTO PNEVMATIK, s katero imajo sklenjeno pogodbo o dolgoročnem sodelovanju na proizvodni kooperaciji. V zadnjem času pa navezujejo stike tudi z vodilnimi firmami na področju hidravlike.

Kladivar je tudi prva delovna organizacija v skofješki občini, ki je navezala konkretno sodelovanje z najvišjimi znanstvenimi institucijami. Najnovejše dosežke Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko, Fakultete za strojništvo in republiške raziskovalne skupnosti vnašajo v proizvodnjo.

Tudi za prihodnje srednjeročno obdobje načrtujejo nadaljnji razvoj na združevanju razvojno-raziskovalnih programov in nadaljnji specializaciji proizvodnje.

L. Bogataj

Predsednik delavskega sveta Andrej Starman je opisal trideset let razvoja Kladivarja. – Foto: L. B.

V dolino Režije so nas s plesi popeljali folkloristi kranjske Save, skupine, ki se pripravljajo na častljiv jubilej – 15-letnico, odkar so organizirano pričeli vaditi plesne korake. Rezijski plesi so se ohranili do danes. Njihova posebnost je v tem, da se plesalca med plesom nikoli ne sprmeta, temveč se le elegantno »sprehajata« drug mimo drugega. Zanimiva sta tudi instrumenta, s katerim spremljajo plesalce: »cytura« – violina in »bunkula« – čelo.

Folklorna skupina osnovne šole Matija Valjavec iz Preddvoja je bila edina, ki se je na občinski reviji na Visokem predstavila z belokranjskimi plesi. Njihova starost se kaže v preprostih plesnih korakih in skorajda naivnem izražanju veselja, v njih so vidni tudi vplivi Hrvatov in Uskokov. Ples je za skupino napisala in postavila Tončka Maroltova. Naj še povemo, da preddvorska osnovnošol-

ska skupina praznuje letos že deseto obletnico.

Nič manj niso polne dvorane navdušili folkloristi iz Nemilj in Podblice, ki so letos med drugim gostovali tudi na Poljskem. Prvič sta se na občinski reviji z uspešnim nastopom predstavili tudi domači folklorni skupini. Njihova mladost je zagotovilo, da bo Visoko v kranjski občini kmalu močan »folklorni center«.

Revijo folklornih skupin, s katero se je zaključilo praznovanje visoke

krajevne skupnosti, so si ogledali tudi pobratimi iz italijanskega kraja Lija in Tončka Maroltova, ki je zaslužnejša za razmah folklorne javnosti v kranjski občini. »S dokazujemo, da smo Slovenci ni in da vemo kaj je naše slovensko,« je dejala Tončka, nestorica rezijskih folkloristov, potem ko je prejela iz rok predsednika občinskega folklorne dejavnosti pri Zvezi kranjskih organizacij Kranj Zvoneta Maroltova priznanje za dolgoletno

KUPITE ČREVELJE

Kranj – Potrošnik kupi čevlje iz Bačke Topole, delovne organizacije »Petöfi«. Deklaracija je v sedmih jezikih, med drugim naj bi bila tudi v slovenskem jeziku. Slovenski napotek se takole glasi:

»Moški črevelj.
Način izdelka: Izdelano z lepljenjem pomošču sintetiških lepkov.

Sirovski sestav: Zgornji del črevelja: klasičen teletji usnje...
Vnutenja varina črevelja: naravni v kombinaciji z tekstilo v barvi naravni.

Viža nosenja: Ker črevelj bo izdelan od čistega naravnega materialja junetje usnje, lico in usnji djon z štiklo, se priporoča nosenje v vsakej suhi meteorološki situaciji.

Održavanje črevelja: Je potreben vsakdanji očistiti z mehkim in suhim sredstvom in včasih mazanje z terpentinskih pastimi za črevelje. Če se črevelj v toku nosenja bo moker, je potreben pre sušenje na naravni način na kalopu i v temperaturi ni več od 20 stopinj C.

Porabljenjem tih instrukcij se prodoljuje let trajnosti našimi izdelkami...
in našem jeziku!

Strazišče – V nedeljo, 23. septembra, je bil v Stražišču četrti orientirski tekmovanje za pokal Kranja 1979. Tekmovanje je dobro organiziral Trim klub Kranj. Na orientacijskem teku je nastopilo 14 ekip. Na prvo mesto uvrstila ekipa SD Kokrica v postavi Lotrič, Kavčič in Dolenc, na drugo mesto ekipa košarkarjev Save (Dolenc, Benedik, Mraz), na tretje ekipa košarkarjev Save (Bajželj, Lebar, Potočnik), na četrto ekipa NK Jezero – Zbiže in na mesto druga ekipa košarkarjev Save. (–fp) Foto: F. Perdan

DEŽURNI NOVINAR

tel.: 21-860

Demokratična Kampučija v OZN – Generalna skupščina je po večurni dramatični razpravi v petek pozno ponoči sprejela polnomočno delegacijo Demokratične Kampučije v svetovni organizaciji kot polnovejavna. V razpravi je sodeloval tudi vodja stalne delegacije SFRJ v OZN veleposlanik Miljan Komatina, ki je med drugim dejal, da je delegacija vlade Demokratične Kampučije edina zakonita predstavnik države v OZN.

Pogajanja v Moskvi – Kitajska delegacija je prispela v Moskvo, na pogajanja o nekaterih vprašanih med obema državama. Vendar pa v Sovjetski zvezi dvomijo o uspehu teh pogajanj ter menijo, da bodo dolgotrajna. Prav tako si kitajska stran od pogajanj ne obeta veliko, saj sovjetsko vodstvo nikakor ne sprejema nobene izmed maoiističnih postavk.

Posojilo Črni gori – Mednarodna banka za obnovo in razvoj je dodelila Črni gori posebno posojilo v višini 21 milijonov dolarjev za obnovo prometnih žil, ki so bile poškodovane ob potresu. To je prvo nakazilo od skupne vsote 85 milijonov dolarjev, ki jih je banka namenila Črni gori.

Konec poletja – Jesen se je začela s podvinami in hladnejšim vremenom. Meteorologi za naslednje dni napovedujejo oblačno vreme s padavinami. Jutranje temperature bodo med 10 in 15 stopinjami, najvišje dnevne temperature pa med 16 in 22 stopinjami Celzija.

D.S.

Tekmovalo skoraj 500 gasilcev

Kranj – Občinska gasilska zveza iz Kranja je v nedeljo dopoldne na športnem igrišču v Stražišču organizirala področno tekmovanje gorenjskih gasilskih društev. Prireditelj je bila posvečena letošnjim jubilejem 100-letnici gasilstva v Kranju in je sodila v akcijo Nič nas ne sme presenetiti.

Na straziškem stadionu se je zbralo 48 ekip, najuspešnejših na letošnjih občinskih tekmovanjih. Prijavilo se jih je sicer 66, vendar je bilo najverjetneje krivo slabo vreme, da vse niso prišle.

Kljub temu je na tekmovanju sodelovalo skoraj 500 gasilcev in gasilcev, ki so se pomerili v vajah s hidrantom, z vedrovko, z motorno brizgalno in v štafetah z ovirami. Tekmovala se ekipe pionirjev in pionirk A in B, mladincev in mladink, članov in članic iz krajevnih in industrijskih gasilskih društev na Gorenjskem.

Zdaj pa k rezultatom. Med pionirji A je zmagalo gasilsko društvo Nomenj s 175 točkami pred društvom Hrastje – Prebačevo, ki je zbralo 94 točk, med pionirkami A so bile najboljše Mavčiče 220 točk pred Poljanami 183,5, med pionirji B Begunje 251,7 pred Bledom 236,5,

med pionirkami B pa so zmagale Leščanke z 213,7 točke pred Gorkankami 183,5 točke. V skupini mladincev je bil boj precej izenačen; zmagalo je gasilsko društvo Gorje s 476 točkami pred Staro loko 450,7, tretje pa je bilo Kranj – Prmskovo 450,2. Mladinke so tekmovale v A in B skupini. V prvi so s 389 točkami zmagale članice iz Podgore, v drugi pa s 435 točkami Poljane.

Tudi članice so nastopile v dveh skupinah, in sicer posebej krajevna in industrijska gasilska društva. Rezultati članic A v prvi skupini: Mavčiče 577,1, Spodnji Brnik 499,8, članice B: Begunje 682,6, Smokuč 669,5. Med industrijskimi društvi so v A skupini zmagale članice Lipa z Rečice s 617,1 točke pred Savo iz Kranja 600, v B skupini pa Gorenjska predilnica iz Skofje Loke 636 pred BPT Tržič 643,2. Med člani je v konkurenci industrijskih gasilskih društev zmagala Veriga iz Lesc z 834 točkami pred ekipo Tomaža Godca iz Bohinjske Bistrice 828 točk, med krajevnimi gasilskimi društvi, ta skupina je bila tudi najštevilnejša, pa je vrstni red naslednji: 1. Begunje 845, 2. Smokuč 840, 3. Češnjica 798 točk.

H. Jelovčan

tovarniška prodajalna

Deteljica

vam nudi

bogato izbiro

ženskih škornjev

- v kletnem prostoru

